

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó :

Az Országos Erdészeti-Egyesület.

Szerkesztő :

Bedő Albert.

Megjelenik minden hónapban.

Huszdik évfolyam.

XII. füzet.

1881. Deczemberhó.

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti-Egyesület azon alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 8 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Oly alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak 3 frt kedvezményi árért járathatják.

 Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Lipótváros, Hold-utca, 21. szám, II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék.

Előfizetési felhívás

az

„ERDÉSZETI LAPOK“

1882. évi, vagy

huszonegyedik évfolyamára.

Két évtizedre terjedő pályánk befejezése után fordulunk lapunk tisztelt közönségéhez, kérve bizalmát, támogatását és ügyünkben való közreműködését a huszonegyedik évre, s ezzel a megkezdődő harmadik évtizedre is. Lapunk a magyar erdőgazdaság érdekének hű szolgája és tanácsadója kíván ezutánra is lenni, s ha a hosszú és küzdelemteljes mult alatt kifejtett munkásságunk alapján szaktársaink és erdőbirtokosaink helyesen ismerik azt, hogy eddigi elveinknek és irányunknak megfelelően haladjunk továbbra is, kérjük szerencséltesseék az Országos Erdészeti-Egyesületet és közlönyét, az „Erdészeti Lapok“-at jövőre is azon fokozódó nagybecsű támogatásban, melyet tagtársainknak és előfizetőinknek évenként szaporodó száma munkásságunk serkentésére oly kedvezően igazol; ré-

szünkről viszonzásul igérvén, hogy mindenben hű tolmácsa kívánunk lenni annak, mi az erdőknek és ezzel birtokosaiknak is javára szolgálhat.

Az „Erdészeti rendeletek tára“ czim alatt nyitott új rovatot jövőre is állandóan fenntartjuk, kivétel nélkül közölve ebben mindazon kormányrendeleteket, melyek erdőgazdasági kérdésekben kiadatnak, s melyeket most az erdőtörvény végrehajtásával kapcsolatban mindannak, kinek erdővel dolga van, tudni szükséges.

A fapiacsról rendes havi tudósításokat jövőre is adunk, az erdők mikénti megadóztatására most folyamatban lévő katasteri munkálatok körében erdőbirtokosaink jogos érdekeit képviselni óhajtjuk s közleményink sorából a vadászati ügyek sem fognak hiányozni.

Az „Erdészeti Lapok“ havi füzetekben jelennek meg, legalább 4—5 nyomtatott iven, szakbeli hirdetéseket is tartalmazó külön színes boríték alatt, rajzokkal vagy szükség szerint külön melléklettel. Előfizetési díj egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti-Egyesületnek nem tagjai 8 frt. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 150 frtot alapítottak, ingyen jár; míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett ára csak 3 frt. Rendes tagoknak a 8 frt évdíj fejében szintén ingyen küldetik meg. A ki eddig nem volt az egyesületnek tagja, de a lapokat mint olyan kívánná járatni, kéri e szándékát az összesen 8 frtot tevő tagsági- és lapdíjnak befizetése mellett, az egyesülethez intézendő levél útján kijelenteni.

Az előfizetések legczélszerűbben postautalvány által „Az Országos Erdészeti-Egyesület pénztárához Budapestre“ (Hold-utca, 21. szám, II. em.) intézendők.

Budapest, 1881. decemberhó 23-án.

Az „Országos Erdészeti-Egyesület“,
mint kiadó.

Bedő Albert,
szerkesztő.

Tisza Lajos elnöki beszéde az Országos Erdészeti-Egyesület 1881. évi rendes közgyűlésén.

Budapest, december 18.

Tisztelt közgyűlés!

Három év telt le azóta, hogy a tisztelt egyesület bizalmából kifolyó választás alapján mint az egyesület igazgató választmánya és tisztviselői helyeinket elfoglaltuk; szabad legyen most, midőn az alapszabályok értelmében megbízatásunk ideje lejár, röviden összefoglalva felsorolni azon nevezetesebb mozzanatokat, melyek ezen három év leforgása alatt az Erdészeti-Egyesület hatáskörével és az azáltal első helyen felkarolt és ápolt hazai erdészet ügyével kapcsolatban állanak.

A választmány kötelességének tartotta országos ünnepélyeknél minden illetékes alkalommal gondoskodni arról, hogy az erdészeti egyesület az országos egyletek közt külső fellépése által is jelezze fennállását, valamint, hogy minden alkalmat megragadjon, midőn a magyar királyi család családi ünnepélyei alkalmából az uralkodó iránti törhetetlen hűségének, az uralkodó családjára iránti ragaszkodásának kifejezést adhat.

Igy midőn Ő Felségeik 1879. évi ápril 24-én ezüst menyegzőjüket ünnepelték, gondoskodott a választmány, hogy egyesületünk érzelmei és üdvkívánatai Ő Felségeiknek benyújtott hódolatteljes feliratban kifejezésre jussanak, mely felirata az egyesületnek, Ő Felsége által 1879. évi május 4-én kelt legfelsőbb elhatározásával, legmagasabb köszönetének nyilvánítása mellett, vétetett tudomásul.

Az Erdészeti Egyesület, mint erre leghivatottabb testület, által megindított egyidejűleg a mozgalom, ez országos ünnep alkalmából és emlékére, nászfáknak hazánk minden alkalmas helyén való ültetésére. A kezdeményezés fényes sikerre vezetett, úgy, hogy az egyes ültetvényekről beérkezett tudósítások

egy egész füzetet tesznek ki, melyet egyesületünk kegyelettel fog megőrizni hagyományai között a késő nemzedék számára.

Majd 1881. évi május 19-én, midőn Ő Fenségeik Rudolf koronaörökös és neje nászünnepejük alkalmából az ország fővárosába jöttek Magyarország hódoló üdvözlétét fogadni, egyesületünk mint Országos Erdészeti-Egyesület külön küldöttség által tisztelgett.

Az 1879-ik és 1880-ik évekre esik az erdészeti törvény megalkotása és életbeléptetése.

A hazai erdészet ügyének nagyban alig adhatott volna valami több lendületet, mint épen ezen erdészeti törvény, melynek, hogy előkészítésében és törvényerőre emeltetésében az erdészeti egyesület teljes befolyását érvényesítette, gondolom senki kétségbe vonni nem fogja; az erre vonatkozókat részletesen előadni volt szerencsém a Székes-Fehérváron 1879-ben, majd Mehádián 1880-ban tartott elnöki beszédemben.

Nem akarok ezekre ujabbban bővebben kiterjeszkedni.

Azt merem állítani, hogy a törvény életbeléptetése óta egyesületünk minden hatáskörében fekvő eszközt felhasznált, hogy a törvényben lefektetett egészséges gazdasági elvek a gyakorlat terén alkalmazást nyerjenek.

Igy éber figyelemmel kísérte azon nagyjelentőségű változásokat, melyek az állambirtokok kezelésének szervezetében keresztül vitettek, s midőn az első tervezések idejében aggodalommal értesült olyan törekvésekről, melyeknek czélja volt, kétes értékű megtakarítások czimén rábírní a kormányt, hogy a nagy kiterjedésű államerdőknek kezelését a bányászatával egyesítve, igazgatásukat ismét a bányászati hatóságokra bizza: egyesületünk nem késett illetékes helyen kifejezést adni azon meggyőződésének, hogy e szervezeti változtatás éles ellentétben állana ugy az államháztartásban elfogadott elvekkel, mint a gyakorlati gazdaság alapkövetkezményeivel, s ennélfogva mélyen

sértené nemcsak a kincstár érdekeit, de messzekiható káros befolyást gyakorolna a magántulajdont képező erdőbirtokok okszerű kezelésére is, a mennyiben kétségtelen, hogy azon természetszerű vezérszerepnél fogva, mely az ország összes erdőállományának kerekaszámában egy ötöd részét képező állami erdőket méltán megilleti, az államerdészeti kezelésben fogantatba vett minden változtatás — jó vagy rossz irányban egyaránt — befolyást gyakorol az ország más kézen lévő erdeinek gazdasági fejlődésére is.

Hasonló figyelemben részesítette egyesületünk az erdő-törvény végrehajtása céljából keresztülvitt szervezési munkálatokat is, s midőn arról volt szó, hogy az állami erdőfelügyelet gyakorlásával megbizandó kir. erdőfelügyelők egyelőre csak ideiglenes minőségben neveztetnek ki, a törvény végrehajtásával kapcsolatban álló központi teendők végzésével pedig egy mindössze két egyénből álló erdészeti osztály bízatik meg, itt is kötelességének tartotta a szak érdekében felszólalni, s indokolt felterjesztésben a magas miniszteriumnak figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy a kinevezések ideiglenes jellege a végleges szolgálatban álló erdészeti tisztviselők nagy részét, s igen valószínűen a legképzettebbeket, a pályázattól visszattartaná, s másfelől, hogy az erdőtörvény végrehajtásánál felmerülő sokféle teendőt és gondos megfontolást igénylő szervezési munkálatot csak megfelelő személyzettel ellátott központi osztály végezheti sikeresen.

Az egylet felszólalása mindkét irányban meghallgatásra talált. A tervezett ideiglenes személyzet helyett, az ország 14 erdőfelügyelőségi kerületének élére véglegesen kinevezett szakemberek állítottak, kik ma már szorgosan végzik az erdő-törvény üdvös intentióinak megvalósítására irányuló munkájukat. Az államerdészet pedig — teljes meghiusulásával az említett törekvéseknek, melyek alig megindult, önálló fejlődését

hosszu időre megzsibbaszhatták volna, áthelyeztetett a földmivelési miniszteriumba, s itt függetlenül minden más szaktól vagy idegen befolyástól, de bölcs érintkezésbe hozva az erdők állami felügyeletével, oly szervezetet nyert, mely teljesen kielégitheti az erdészeti szak követelményét.

Annak, hogy azon erdészeti törvényben lefektetett elvek, melynek megalkotását egyesületünk oly kitartással szorgalmazta, a gyakorlati életbe átmelessenek, egyik feltétele az, hogy kellő mérvben meglegyen az anyag, melyből az erdei szolgálat legalsóbb fokára is képzett személyzet nyerhető. Hogy pedig ettől még fájdalom, igen távol vagyunk, azt be kell ismernünk.

Az erről való gondoskodást sürgőssé teszi maga a törvény rendelkezése is, mely a 17. §. alá tartozó erdőségek birtokosaitól megköveteli, hogy 8 év leforgása mulva kizárólag szakvizsgázott erdőőröket alkalmazzanak.

De ha a törvény nem követeli is a többi erdőterületek birtokosaitól, megköveteli önértékük, meg az okszerű erdőkezelés, hogy általában minden erdő szakértő erdővédekkel legyen ellátva, ezek nem létében gyakran hajótörést szenved a legügyesebb és legbuzgóbb erdész törekvése.

Ez eszmétől áthatva, gondoskodott egyesületünk már régebben arról, hogy egy jó tankönyv álljon rendelkezésre. Az általa hirdetett pályázat eredménye az „Erdő-őr“ című kézikönyv, mely az erdőőrök oktatásánál vezérfonalul általában a legjobb sikerrel lett elfogadva, s melynek legnagyobb hiánya, hogy újabb értesülésem szerint, második kiadása is annyira elkelt, hogy már a könyvkereskedésekben nem kapható — de a melynek újabb bővített kiadása, szerzett tájékozással szerint, már közelebbről várható.

Maga egy jó tankönyv azonban még nem elégséges arra, hogy teljesen képzett és használható személyzetet lehessen erdőbirtokosaink számára nevelni.

Az jó erdőőrnek természetes józan felfogáson s azon mindössze is kevés elméleti ismereten kívül, melyet könyvekből kell megszerezni, főleg gyakorlati jártasságra s azon ügyességre van szüksége, melyet egyedül a később ráváró munkálatok teljesítése közben, az élet gyakorlati iskolájában sajátíthat el. Ehez pedig a szükséges feltételek hazánk sok részében még hiányoznak. Ha vannak is egyes nagyobb birtokosok, kiknek tehetségében áll jó erdőőröket nevelni maguknak, berendezett uradalmaikban, a községek és a kisebb birtokos osztály tagjai legtöbbszörre jó akarat mellett sem képesek erre.

Ezen meggyőződésben igazgató választmányunk kötelességének tartotta az erdőőri szakoktatás ügyét, melylyel már az 1876-dik évi közgyűlés idejében is behatóan foglalkozott volt, a törvény megalkotása folytán ismét felkarolni s annak mielőbbi rendszeresítése érdekében saját hivatása körében minden lehető megtenni.

Az erdőőri szakoktatás ügyében az egyesület külön szakbizottságot küldött ki, melynek tervezete kimerítő emlékirat alakjában a földmívelési minisztériumhoz terjesztetett fel.

E tervezet, figyelemmel az ország különböző vidékeinek erdőgazdasági viszonyaira, az erdőőrök gyakorlati oktatására nézve két módot ajánlott.

Az egyik szerint hazánk azon vidékein, hol sok erdő van és nagyobb, rendezettebb uradalmak is találhatók, az erdőőri szakoktatást maguknak a birtokosoknak kellene uradalmaik egy-egy alkalmasabb pontján rendszeresen, de teljesen gyakorlati irányban foganatosítani, tervszerű foglalkoztatás által alkalmat nyújtván a kiképzésre felfogadott tanoncoknak, hogy magukat az erdőgazdaság körében felmerülő összes védelmi és más segédmunkálatokba begyakorolják s egyszersmind egy-egy arra hivatott erdőtiszt oktató vezetése mellett az erdőőri szak-

vizsga letételéhez szükséges elméleti ismereteket is megszerezhessek.

A másik mód hazánk azon vidékei számára, hol kevesebb az erdő s különösen az erdőgazdaság még nem eléggé rendezett arra, hogy az erdőőri pályára készülőknek megfelelő gyakorlati iskolául szolgálhasson, — akkor más befásított helyeken ugynevezett erdőörképző telepek felállítását ajánlja, melyeken a tanulók szintén gyakorlati irányban tisztán e célra kinevezett állami erdőtisztek által volnának a kiválóan azon vidékek viszonyainak megfelelő erdőőri teendőkben kiképzendők.

Az először említett tanítási móddal egyesületünk 1876. évi kezdeményezése folytán már a megelőző időben is tétettek kísérletek a kincstári erdőbirtokon, és pedig, mint az évi erdőőri szakvizsgák eredménye mutatja, nem minden siker nélkül. Az oktatás azonban inkább csak az egyes erdőtisztek jó akaratára volt bízva, a nélkül, hogy az eszme rendszeresen és és következetesen keresztülvitetett volna. — Ezért javaslatunknak ezen részét azon kérelemmel ajánlottunk a magas miniszteriumnak figyelmébe, hogy annak fogantatását a kincstári erdőbirtokokon kötelezőleg elrendelni s egyszersmind más nagyobb birtokosokat is a jó példa követésére buzdítani méltóztatnék.

A miniszterium ezen kérelmünket komoly figyelemre méltatván, a szükséges intézkedések megtétele végett a tárgyalásokat már meg is kezdte. S ha a kincstári és más nagyobb magán birtokokon rendszeresítendő gyakorlati szakoktatás iránt végleges intézkedések nem tétettek is még meg, az idevágó munkálatok folyamatban vannak s rövid időn bizonyára sikerrel keresztül is vitetnek.

Mint az egyesület ez idő szerinti elnökének, hivatalos tudomásom van róla, hogy a rendszeres szakoktatás másik tényezőjének, az erdőörképző telepek felállításának kérdésével

is komolyan foglalkozik a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium — elkészült a javaslat az épülettervekre és költségvetésekre, valamint az egész iskola szervezetére vonatkozólag — egy az alföldön felállítandó s egyelőre 12 személyre berendezendő erdőőri iskolára; megindítottak a tárgyalások az illető város közönségével, melynek területén az első sorban szándékoltatik felállítani, az iránt, hogy a szükséges terület átengedésén kívül micsoda áldozatokkal volna kész a város is hozzájárulni az intézet felállításához és fentartásához.

Mert hiszen mindannyian tudjuk, — hogy azon a törvény értelmében alkotandó országos erdei alap — mely hivatva lesz az ily kiadásokat fedezni, még sokkal újabb eredetű, semmint hogy abból pár évig nagyobb összegek fedezhetők volnának, s ily iskolák felállítása egyelőre csak is úgy vihető ki, ha ahhoz a vidék, melynek érdekében az felállítatik, szintén hozzájárul.

Részemről azonban ismerve a felszólított városnak ugy saját érdekét kellőleg felismerni tudó gyakorlati felfogását, mint minden — a tanítás és kiképzésre irányzott nemes törekvés iránti fogékonyságát és áldozatkészségét, ismerve másfelől a miniszterium jelen vezényletében a komoly törekvést közgazdaságunknak, — melynek pedig egyik legfontosabb tényezője az okszerű erdőművelés — emelésére meg vagyok győződve, hogy a legközelebbi jövőben lesz alkalmunk üdvözölhetni az első erdőőr-képző telep felállítását elhatározó miniszteri rendeletet.

A most említett nagyfontosságú kérdések helyes megoldása érdekében kifejtett szerény munkálkodás mellett, készséggel szolgált egyesületünk tanácscsal az egyes erdőbirtokosoknak és szakvéleménynyel a kormánynak, valahányszor erre felhivatott.

Élénk tevékenységet fejtett ki az egylet az erdészeti körökben, a székesfehérvári országos kiállítás iránti érdekelt-

ség felköltésében s buzgon fáradozva fényes sikerének előmozdításán, maga is mint kiállító jelent meg azon irodalmi termékekkel, melyek az egyesület eddigi szellemi munkálkodásának gyümölcsét képezik, s e lépéssel a bécsi és párisi világkiállításokon nyert kitüntetés és legfelsőbb elismeréshez e kiállítás első kitüntetését, a diszoklevelet szerezte meg egyeletünk magának.

Figyelemmel kísértük az erdőgazdasági élet minden fontosabb mozanatát, s valahányszor olyan kérdések merültek fel, melyek az erdőbirtokosok és az erdészeti szakhoz tartozóknak együttes megfontolását igényelték, alkalmat nyújtottunk tanácskozásaink által nemcsak az eszmék tisztázására, de egyuttal — a mennyiben tehetségünkben állott — a teendők szabatos kijelölésére is.

Megelőző közgyűléseinket e célból mindkét alkalommal a vidéken tartottuk s a tárgyalás alá vett szakkérdések között több olyant is megvitattunk, melyek (mint az alföldön meghonosítandó üzem módok, a makk- és gubacstermésre vagy legeltetésre berendezett öreg tölgyesek felújítása, az előhegységek aránytalan kiterjedésű bükköseinek értékesítése és átalakítása, vagy a cserkéregtermelés előnyeinek és a szikes talaj befásításának kérdései stb.) részint az egész országnak, részint egyes vidékeknek legvitálisabb érdekeit érintik.

Más közgazdasági ágakkal érintkező érdekeink biztosítása céljából részt vett egyesületünk nemcsak a magyar gazdasági egyesület fontos közgazdászati értekezletein, hanem az osztrák és magyar fakeskedők Bécsben tartott gyűlésein és a földmívelési miniszterium kebelében a Németországgal kötendő vám- és kereskedelmi szerződés tárgyában folytatott enquête-tárgyalásokban is. És minden ilyen alkalommal gondoskodott arról, hogy kiküldött képviselői minden irányban szabatosan megjelöljék azon kívánalmakat, melyeknek teljesítését egyesüle

tünk az erdőgazdaság és az ezzel sokféle érdekközösséggel bíró fakereskedelem jövőjének biztosítására szükségesnek ismer.

Nem került el figyelmünket a m. kir. államvasutak igazgató tanácsának újra szervezése alkalmával, hogy úgy a vasuti forgalom, mint a közgazdaság érdekében mennyire indokolt volna, miszerint az újonnan kinevezendő igazgató tanácsba oly egyén is vétessék fel, ki az erdőszet és faüzlet kérdéseiben kiváló ismeretekkel és tapasztalatokkal bír. Nem késtünk ez iránt, feliratunkban, a közmunka- és közlekedési miniszteriumot idejekorán figyelmeztetni és ha ez — sajnos — mellőztetett, nem a mi mulasztásunk.

Hogy a szak minden egyes ágának és az ország minden egyes vidékének szüksége felismerhető legyen, tért nyitottunk közlönyünkben minden indokolt nézetnek és véleménynek. Lapunk ily módon mind tartalomban mind terjedelemben jelentékenyen növekedett.

Irodalmi tevékenysége egyesületünknek általában véve fokozódott a letelt három év alatt. A „Deák Ferencz alapítvány“ kamataiból minden évben 100 arany pályadíjat tüztünk ki egy-egy olyan tankönyv megírására, melyre szakunknak eddig is égető szüksége volt. Ezek közül az 1879. évi pályázat eredménye, Soltz és Fekete tanár urak egyhangulag jutalomra méltatott „Erdőbecsléstana“ nem sokára a sajtót is elhagyja; az „Erdőhasználat“ kézikönyvére hirdetett pályázat, bár a feladat terjedelmessége, határidő meghosszabbítást tett szükségessé, bizonyára szintén eredményre vezet s biztos a reményünk, hogy az „Erdészeti növénytan“ pályázata is egy szükséges és hasznos könyvvel fogja gazdagítani folytonosan izmosodó szakirodalmunkat.

Továbbá a „Deák Ferencz alapítvány“ pályadíján kívül és igazgató választmányunk néhány buzgó tagjának adakozásából 40 arany pályadíjat tüztünk ki a futohomok meg-

kötését és erdőgazdasági művelését tárgyazó népszerű kézikönyvre; folyó bevételeink terhére pedig évről-évre megjelenő vállalatként kiadjuk az „Erdészeti Zsebnaptárt,” melyek 1882. évfolyama már megis jelent.

Az egyesület pénzügyeiben a lefolyt három év alatt beállt változást a számok következő összehasonlítása tünteti fel:

az 1878-ik év végével volt az egyesület vagyona: *a)* magán kötvényekben 42.872 frt 50 kr, *b)* értékpapirokban 46.300 frt, *c)* készpénzben 135 frt 26 kr; összesen: 89.307 frt;

az 1881-ik év mai napján a megfelelő összegek kitesznek: *a)* magánkötvényekben 71,044 frt; *b)* értékben 68.000 forint; *c)* készpénzben 1.473 frt; összesen: 140.517 frt.

A tagok száma az 1878-ik évi közgyűlés alkalmával tett: az alapító tagoknál 434-et, a rendes tagoknál 401-et.

1881-ben a tegnapi választmányi ülésen bejelentett 24 alapító és 17 rendes taggal együtt tesz a tagok száma: az alapítóknál 634-et, a rendes tagoknál 481-et. Szaporodott tehát a tagok száma a lefolyt 3 év alatt 280-nal.

Az előadottak nyomán bátran elmondhatjuk, hogy alig másfél évtizedet számláló egyesületünk, ha virágzónak nevezni jókor volna is talán, — erre még igen fiatal, mindenesetre gyökeret vert a hazai talajban s egészséges fejlődésnek örvend.

Vagyoni erejének fokozatos gyarapodása azon reményre jogosít, hogy mi is elérhétjük azt az időt, midőn valósíthatjuk majdan a nélkül, hogy az által az együletet anyagi erejében meggyengítsük, az egylet folyton táplált azon óhaját, hogy saját helyiségeiben tarthassa tanácskozásait.

Ma még másokra vagyunk utalva s én kötelességemnek tartom az egyesület nevében szíves köszönetemet fejezni ki az országos magyar gazdasági egyesületnek azon kész előzékenységért, melylyel e termet átengedni szíveskedett.

Nem fejezhetem be előterjesztésemet a nélkül, hogy azon szomoru csapásokról is meg ne emlékezzem, melyek a lefolyt három év alatt egyesületünket több buzgó tagjának elvesztésében érték.

Közöttük elvesztette egyesületünk egykori érdemes első alelnökét, néhai Wagner Károly m. kir. főerdőtanácsost is, kinek emlékét kegyelettel fogja fentartani a késő idők számára azon nemes czélu alapítvány, melyet barátai és tisztelői egyesületünk kebelében gyűjtöttek s az elhunynak neve alatt pénztárunknál letettek azon rendeltetéssel, hogy a tőkének kamataiból elhalt egyesületi tagok özvegyei és árvái évenként segélyezésben részesíttessenek.

A „Wagner Károly alapítvány,” mely továbbra is növeltetni fog, ez idő szerint 6621 frt 6 krt tesz, s áldásos működését már a mult évben megkezdte.

Midőn ezekben volt szerencsém az egyesület jellenlegi állását vázolni, azon óhajtással zárom beszédemet, hogy gyarapodjék egyesületünk továbbra is hasonló mérvben; maradjon meg tagjaiban a ma észlelt buzgóság az egylet ügyei előmozdításában; az erdészeti ügye iránti érdeklődés foglaljon tért széles körben s fokozódjék hova-tovább!

Ezzel van szerencsém az országos erdészeti egyesület 1881-dik évi rendes közgyűlését megnyitni. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

A fűrészüzletnél előforduló tiszta árukihozatal és fafogyatéék.

Irta: Belházy Jenő, m. kir. erdőtitkár.

A fűrészüzletnél előforduló tiszta árukihozatal és fafogyatékról szóló, s az „Erdészeti Lapok“ f. évi IX. füzetében közzétett cikkemben foglalt ígérethez képest, az általam javaslatba hozott vékonyabb pengével és annak fogazatával a próbák alkalmával elért eredményeket a szakközönsséggel közölni, még hátralévő feladatomban.

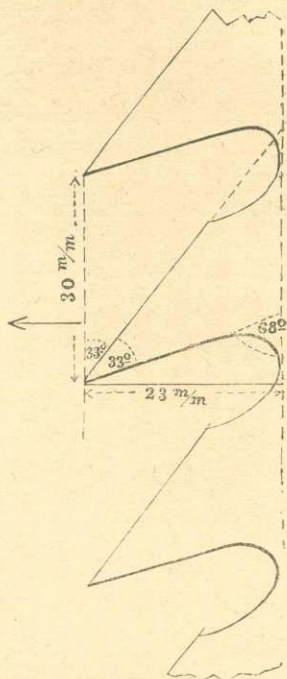
Előre megjegyzem, hogy a próbák csupán az I. és II. számú Topham-féle kereten fogatosítottak, a mennyiben e két keret teljesen egyenlő volt, kivéve azt a különbséget, hogy az I. számú keret a próbák megkezdésével használtabb és javítást igénylő állapotban volt.

A megejtett próbák úgy a pengék, mint azok metsző képességének összehasonlításánál olyképen tétettek, hogy az I. számú keret, a javaslatba hozott pengékkel, a II. számú keret ellenben a régiekkel volt ellátva.

Az I. számú, használtabb állapotban lévő keret azért választatott az új pengékkel való kísérletekhez, nehogy később kifogás lehessen arra nézve, hogy a próbák ha rongáltabb kereten fogatosítottak volna, annak megkárosítását is eredményezhették volna.

A próbákat, adott ígéretemhez képest, 1,8 mm. vastag, tehát 15 számú pengékkel, melyeket Hessenbruch Remscheid-féle czégtől rendeltem — megkezdtem. E pengék hasonló fogazattal voltak ellátva, mint a melyet az „Erdészeti Lapok“ VII. füzetében közzétett s az ungvári fűrész pengéjére vonatkozó rajz mutat (lásd ábra I. 1.), csupán azon különbséggel, hogy itt a fogbeosztás 29 mm., a foghossz pedig 20 milliméter volt.

Ezen pengék, mindamellett, hogy azok hossza a meg nem változtatható keret miatt, 1.48 mét. volt, s ennél fogva a Ransome-féle angol pengék táblázata szerint túlságosan nagy s kellő megfeszítésük ezáltal sokkal nehezebb is, a czél-nak, a mint ezt többszöri kérdezőskö-désem alkalmával a fűrésznél alkalmazott gépész is bevallotta, teljesen megfelelték, s azon szabály betartása mellett, hogy a pengehossz, a kereten metszhető rönkö átmérőjének kétszeresét szükségtelenül túl ne haladja, bizonyára mindenütt ott, hol a fának nagy ára mellett, csekélyebb előtolással is inkább megelégszünk mintsem fűrészpor alak-jában sok fát veszítsünk, a legjobb sikerrel is lesz használható.

1-ső ábra.

A vékonyabb penge alkalmazta-tása által eléretett tehát az, hogy a fűrészporba menő faveszteség, az előbbi fűrészpor veszteséghez úgy viszonylik, mint 3 : 4; valamint hogy a véko-nyabbpengének az ára szintén ez arányban csekélyebb. Tapasztaltatott azonban egyuttal az, hogy e vékonyabb penge csak csekélyebb — itt 23cm-ig terjedő — előtolással, tehát idő-vesztességgel használható csupán. Lehet különben, hogy ez utóbbi hátrány is elesnék az esetben, ha a keret magassága, a penge választott vastagságával a kellő arányban lenne. Ezt azonban másképen bebizonyítani nem lehet, mint az által, hogy valahol netán létező 1.1 mét. magas keretbe 1.8 mm. vastag pengék befeszíttetnének, vagy pedig az ungvári zúgótelepi m. k. fűrészben létező egyik Topham-féle keretállványhoz a

nélkül, hogy azon a régi keretrámára nézve beállható változásokat tenni lenne szükséges, egy új 1·1 mét. magas próba keretráma szereztenék meg, a mi legfeljebb 60—80 frtba kerülne és sikeres eredmény esetében e kiadást a gyengébb pengéből kifolyó csekélyebb költség, bőven megtérítené.

Miután azonban a keretnek ezen átváltoztatásához a M.-Szigetre való kineveztetésem folytán előreláthatólag már idő nem volt, a vékony pengékkel való kísérleteket fent előadott eredménnyel befejeztem, s folytattam olyanokat, Hessenbruch remscheidi czégtől rendelt 13 számú, tehát $2\frac{1}{2}$ mm.

2-ik ábra.

vastag, 1·48 mét. hosszú és 15 cm. széles, s nagy előtolásra szánt pengékkel, a melyeknek fogbeosztása 40 mm. a foghossz pedig 28 mm. volt, (lásd I. 2. ábra). Ezen nagyfogu penge hivatva volt nagy előtolást engedni, s előbbi időkben itt előfordulni szokott fűrészpor alakjában való faveszteség mellett, nagyobb famennyiségeket felmetszeni.

Az első próba f. évi áprilishó 25-én ejtetett meg, mely alkalommal az I. számú Topham-féle keretbe, a nagyfogu penge, a II. számú keretbe pedig a rendes, 28 mm. beosztással és 23 mm. mély foggal ellátott penge volt befeszítve. Mind a két keretnek szabadon választandó előtolás engedtetett, és az eredmény egyenlő 40 mm. vastag és 6 m. hosszú rönkö mellett a következő volt:

az I. kereten felvágatott a rönkö	23	perc	15	mperc
alatt, a II. kereten	.	.	.	.
	30	„	15	„

alatt, tehát 7 perczel később.

Az I. keretnél volt az előtolás 25·8 cm. perczenként, a II. keretnél ellenben 19·9 cm.

Tekintve azt, hogy a próbákhoz felhasznált két Topham-féle keret, az ungvári fűrésznél évenként felmetszetni szokott 15.000 köbméterből, biztosan legalább a felét van hivatva felvágni, tehát 7500 köbmétert, az előbb kimutatott próba alapján e tétel 9.225 köbméter erejéig lenne emelhető, és tekintetbe véve azon körülményt, hogy egy köbméter rönkö legalább is 50⁰/₀ tiszta szelvényárut ad, s egy köbméter fűrészáru előállításához, a hulladékfa értékének beszámítása mellett, 2 frt 80 kr kívántatik; évenként e két keretnél kerek számban 2400 frtnyi nyereséget helyezne kilátásba.

Ezen eredmény különben nem mondható még kielégítőnek, a mennyiben később, e nagy fogu pengével, 15 napon át, a mint erről az ungvári főerdőhivatal helyettes főnöke is többször meggyőződött, rendszeren 32, 35—45 sőt 50 cmnyi nagy előtolással lett vágva, a nélkül, hogy az amugy is megrongált kereten bárminemű baj is történt volna, s ez egy keretnek javított járása folytán a fűrészgép körfűrészzei körül, a szegélyzetlen deszkarakatok oly bőven voltak felhalmozva, hogy a körfűrészek azokat szegélyezni, a rendszeren alkalmazni szokott munkások száma, innét eltávolítani és rakatokba elhelyezni, csak a napszám megnagyobbításával és nagyobb erő kifejtés mellett lehetett, s e hónapban a vásárló vállalkozók igényei is teljesen ki voltak elégítve.

Bár tehát ezen eredmény nagyon is sikerültnek mondható, s bár a deszka, e nagyfogu penge alkalmazása által, kinézésében mit sem szenvedett, mindazonáltal sötét oldala is van e kísérletnek, a mennyiben némi hiányok és hátrányok tapasztaltak, a melyeket elhalgatnom nem szabad. Így például kezdetben, a mikor a keretvezetők a próbák célját még nem ismerték s a nagy fogu pengék által — azon tulajdonságuknál fogva, hogy azokat rendkívülien erősen kell feszíteni — erejük még nem hanyatlott, a metszés minden akadály nélkül

haladt. Mihelyest azonban a keretvezetők megtudták, hogy magukat talán jövőre is szükséges lesz oly módon erőltetniük, többször előfordult az, hogy itt ott egy penge nem lévén elegendően kifeszítve, görbén kezdett vágni, mi azonban a penge erősebb meghúzása által mindenkor elháríttatott.

Nem mutatkozott elegendő erősnek továbbá a pengék beszegezésénél eddigelé alkalmazott szögecselés, a mennyiben fordult elő eset, a hol a kimelegedett, közönséges vasdrótból való, — tehát nagyon csekély ellentálló erővel bíró, — szegek, a penge nagyobb feszítésénél, egyszerüen elvágattak. Ezen hátrányt kikerülendő, a nagyfogu pengék beszegezésénél, közönségesnél vastagabb szegek lettek ezentul alkalmazva.

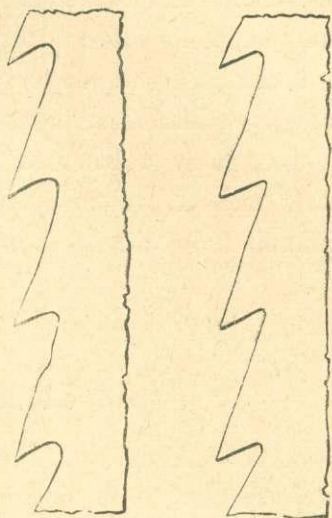
Hogy a felsorolt hátrányok mellett is a nagyobb fogu pengékkel igen fényes eredményeket értem el, az az ungvári zúgótelepi fűrésznél, a próbák ideje alatt naponként feljegyzett s felmetszett rönkö köbtartalmának, az előbbi viszonyokkal való összehasonlításából elegendően kitűnik. Ügyesebb keretvezetők, e pengével majdnem kétszer annyit vágtak, mint ennek előtte, s meg vagyok győződve, hogy ügyesebb keretvezetők — megfelelő díjaztatás mellett — ezen több erőt igénylő, de eredménydúsabb munkát, állandóan is képesek lennének végezni.

Miután azonban az ungvári fűrésznél alkalmazott keretvezetők, néhánynak kivételével, e terhesebb munkát nagyobb bérfizetés mellett sem igen lennének hajlandók végezni; szükségesnek találtam, a már meglévő, régi berendezést és a régótától használt pengék fogazatát annyira megjavítani, a mennyire csak lehetett. Legnagyobb hiba rejlett az előbbi metszésnél abban, hogy a fűrészpenge fogazata, ügyetlen élezés folytán, lassanként eredeti formájából kiment, s hogy a fogaknak az élesítésnél megfelelő forma nem adatott.

A I. alatti ábrában 3. alatt kitüntetett pengék fogazata, a még f. évi május hó 14-én alkalmazásban állott pengék alakját

mutatja. Hogy ilyen fűrészpengéktől sikeres eredményt nem várhatunk, azt nem szakember is beláthatja. Hogy pedig a penge, ha annak egyes fogai a kellő éllel nem láttatnak el, nagyobb erőltetéssel kénytelen dolgozni, azt nem szükséges bizonyítani.

Főfeladatomban tehát oda irányult, mindenekelőtt oda hatni, hogy a pengék fogazatának eredeti formája az élesítésnél szorosan betartassék, az egyes fogak pedig a vágatásra szánt részekben, kellő éllel láttassanak el.

3-ik ábra.

Az eredmény kitűnő volt, a mennyiben az ilyen pengékkel ellátott

II. számú Topham-féle keret, ezentúl képes volt majdnem állandóan 28—30—32 de 34 cm-nyi nagy előtollással működni. Ha már most tisztelt szaktársaim az ungvári fűrészgépnél lévő Topham-keretek előbbi működését, mely hiteles okmányok alapján, az „Erdészeti Lapok“ f. évi IX. füzet 699. lapján van kitüntetve, az előbb általam elért eredményekkel összehasonlítani nem sajnálják; reményilem meggyőződnek arról, hogy foganatosított kísérleteim, ha nem is tökéletesek még, de legalább eredménytelenül nem folytak le, miről azonban az ungvári szeptemberhavi fűrészkezelési kimutatás is tanuskodik, s mely szerint az egy hónapon át egy, és csak rövid időn át két kereten vezetett kísérleteknek, valamint a többi kereteken csak nagyjából eszközölt javításoknak eredménye az lett, hogy ezen hónapban, a a megelőzővel hasonló munkaviszonyok között, majdnem 800 köbméterrel több nyers anyag metszetett fel.

Ezen eredményről a helyszínén Rónay Antal főerdőtanácsos

ur is meggyőződött, és igazi szakszeretetből eredő törekvésemet figyelemre méltónak találván, az általam alkalmazott javítások alapján több időre kiterjedő próbametszéseket rendelt el, mely intézkedéseért e helyen legmelegebb köszönetemet nyilvánítani annyival inkább nem mulaszthatom el, mert meg vagyok győződve, hogy a kísérleteknél alkalmazandó közegek pontos eljárása mellett, véleményem és az általam elért eredmény, még inkább indokoltnak és bizonyítottanak fog kitünni.

Az üzemtervek készítéséhez.

Az „Erdészeti Lapok“ f. évi november havi füzetének első cikke indit engemet, az egyszerű erdei lakost, tollat ragadni, hogy Illés Nándor ur jeles észrevételeit egygyelmással megtoldjam.

Helyesen sorolja fel cikkíró ur a szerencsésen megszülemllett erdőtörvényünk furcsábbnál-furcsább értelmezését; annyi keservesen nevetségeset tartalmaznak ezek, hogy végre is sírva fakadnánk tőle.

„Az erdő magától nő, a jó gazda levágatja azt!“ Gyönyörűen találó szavak! Csak az az egy baj, hogy akkor, 30—40 év előtt, midőn se vasuti talpfa, se donga, sem pedig cserkéreg-üzletnek hire sem volt hazánkban, épen úgy forogtak köznyelven a classicus parasztlogikának eme arany szavai, mint ma, midőn azokat kiejteni is jóformán vétek.

Igaz, hogy a letarolt erdőben, még ha az, a mint mai napság nem ritkán fordul elő, a legokszzerűtlenebbül lőn kiaknázva is, van utánnövedék; de miből áll az, mik az évszázados tölgyek korcs utódai? Igen sokszor hitvány, kevésbé értékesíthető rekettyefüz, nyár- s nyirfa! S ez még sokszor

szerencse! Hát ha a perje, nápicz s egyéb fűnemek, mindenféle túske, csallány, a málna, a fekete szeder s a maszlagos nadragulya keríti hatalma alá ezen területet, mely 2—3 évvel ezelőtt még gyönyörű tölgyes vagy bükkös volt?! Ámulva-bámulva nézi ekkor a tulajdonos ur, vagy a nem sokkal többet értő erdésze (sic) a néhai állab elrontított területét, s így okoskodik: „Sehogy sem értem, honnét vette magát ez a sok rekettye, meg nyárfa sat., hisz alig van a vidéken, meg hát az eladott fák alatt emlékszem, hogy sok apró tölgy meg bükkcsemete is állott (az ám, apró, de nem fiatal, hanem afféle „Kohlerbusch“ [sit venia verbo], melynek hajtásain évenként az urasági birkák mulattak), de hisz makk is volt még az utolsó években, hát az hova lett“? Volt igenis, de hogy az kukaczos volt-e, vagy a korán bekövetkezett fagytól tönkretéve, vagy hogy a sok, földön heverő bükkmakk legnagyobb része üres hüvely volt, ezt már nem tudja a tulajdonos ur, mert eddig nem terjednek szakismeretei. „No, de lesz legalább tőkehajtás, hisz szépen hajtanak“, ezzel vigasztalja magát a tulajdonos s gondolatban már a sima, első osztályu kérgét adogatja a vidékbeli elsőrendű firmának, pedig nem tudja a szegény, hogy a túlkoros s tőkéikben nagy részben hibás vén tölgyek eme hajtásokat nem képesek nagyra nevelni, majd lesz „ne mulass“, ha néhány év múlva valami jóféle vihar meglátogatja ezt a ritkás állabot.

„Hogy necsak az teremjen, a mit a jó természet adni hajlandó, hanem teremjen annyi és olyan, a mennyit és a milyent a föld adni képes,“ valóban arany szavak, de fájdalom, éppen ezek ellen vétkeznek mi nálunk leginkább; pedig nem is olyan erdőkezelők mint a fentemlitettek, hanem amolyanok, a kik szaktekintélyeknek tartják magukat, sőt akadémiát végzett erdészek is.

„Exempla et nomina sunt odiosa.“ A sokból csak egy

példát emlitek. Én ösmerek egy vidéket, melynek több jelentékeny erdőterületén évek hosszú során át nem egy szakképzett erdész működött volt s működik jelenleg is. Az egész erdőség leginkább tölgyesekből és bükkösökből állott s áll még mai nap is, csak hogy amazokat legnagyobb részben egy fiatal nemzedék váltotta fel (sapienti sat). Minthogy azonban ama szakképzett közegek némi fáradságot és költséget is szenteltek volt erdeik művelésére, ennél fogva csemetekertjeikből is szép számu tűlevelű csemeték kerültek a fiatal állabokba, jobbára erdei fenyők, s ma már kisebb-nagyobb kiterjedésű fenyvesek is diszlenek ott, a hol előbb a tűlevelű fának hire sem volt.

De mit tapasztalunk ezeknél? — Azt, hogy azon területek, melyek vagy egészen vízszintesek, fensíkok vagy mérsékelt lejtőjűek, s így televénydúsabbak, s melyeken éppen a legszebb növésű tölgyek állottak s újra is állhattak volna, legfeljebb kissé vegyítve erdei vagy luczfenyővel, ma erdei fenyővel borítvák, holott a közeliben kiemelkedő hegycsúcsok sovány kova görgeteges talajukkal még ma is úgy állanak, mint ötven év előtt, csak hogy a fejsze egy vagy két ízben átbarangolván ezen erdő borította hegycsúcsokat, amugy tatármódra elvitt onnét, a mit méltónak tartott, s most már csak a csonkák, bénák védik a meredek görgeteget a végpusztulástól.

Elhiszem, hogy könnyebb volt a televény dús földben erdei fenyőt nevelni azon a vidéken, a hol az, a mint a tapasztalatból tudjuk, semmiféle nehézséggel sem jár, de ha az ertési költséget azon görgetegek befásítására fordítja vala amaz erdész, akkor, a midőn az, egy nem csekély százalékkal olcsóbban lett volna foganatosítható, mint ma, vagy valamikor, talán csak évtizedek után, akkor igen hasznos dolgot mivel vala; valamint is, ha azon, ama vidéken ugy sem nagy mértékben előforduló lapályosabb területeket a tölgyfának továbbra is meghagyja. Sok szó férne ehhez, de talán elég ennyi bizonyítékul annak,

hogy Illés urnak általam idézett arany szavai nem találtak mindig viszhangra. Végre is számíttáson alapszik az erdő okszerű kezelése, s ha amolyan canapée-gazda módot követő erdőtulajdonos vagy kezelő irónt vesz a kezébe, kiszámíthatja mennyit veszít, ha ott akar tovább is tölgyet termelni, a hová minden áron fenyő való, csak úgy, mintha buzát vetne zabföldbe; de a mezőgazdaságnál a hiba egy év alatt megboszulja magát, s az erdőnél egy emberélet leforgása alatt csak, azért kell az erdészethez theoreticus képzettség, mert a gyakorlattal be nem érjük.

„Hogy nem erdészek is ültettek szép erdőket“, magam is az Alföldön s túl a Dunán bőven tapasztaltam, de azt is, hogy akkor vannak ezen sokszor derék, szorgalmas erdőkezelők leginkább fennakadva, ha először kell a fejszének a fiatal erdőbe hatolni; ha az ertést kifogástalanul is tudták végrehajtani, az első áterdőléstől (remegve írom ezt a szörnyű germanizmust) végig, az utolsó tarvágásig bizonyosan egy hibából a másikba esnek. Probatum est.

Az üzemtervekre nézve is sok szomoruan mulattatót volt alkalmunk tapasztalni. Igen sok erdőtulajdonos ma már egész bátorsággal válaszol ama kérdésre: követ-e üzemtervet? Természetesen, ha tölgyes erdőkkel rendelkezik. „Ó igen, és pedig összes tölgyeseit 20 vagy 25 éves fordára osztotta be a cserhántási üzlet kedvéért;“ ez a felelet, mely pompásan hangzik; de mi rejlik mögötte? Az, hogy ez a titulus, melynek révén összes tölgyfa állabait egyszerre eladhatja s szépen pénzeltethet belőlük; hisz, azzal ámitván magát vagy másokat, ha a hántás alá kerülendő állabok korosztályra nézve kissé nagyon egyenlők is lesznek, majd akkor segítünk a bajon, addig reá érünk.

De arról bölcsen hallgat ezen üzemtervet követő erdőtulajdonos, hogy hogyan néz ki ezen cserhántó üzemre előké-

szített állab? A műszaki fáért igaz, szép pénz folyt be, de sok maradt ám benne, a mi az élelmes faszállító Izraël fiának nem kellett; hát a tömérdek ágfa, a mit, ha ingyen adja, tiz év alatt sem szállítanak ki az erdőből! Így aztán ezen erdők is szomoru látványt nyújtanak. E fölött azonban ne csodálkozzunk; nagy a szegénység, s kiki úgy segít magán a hogy tud.

Hát erdőtörvényünkről, melyet Illés ur is felemlit czikkében, mit szóljunk? Vártuk megszületését, mint a Messiást; végre megszületett, de az a baj, hogy közibénk nem akar jönni. Megirva, kinyomtatva van, de nem akarja a kir. erdőfelügyelők irodáját elhagyni, vonakodik a közéletbe való lépéstől, inkább irott malaszt marad; ebben pedig a megyei hatóságok, a közigazgatási bizottságok sat. hathatósan támogatják. Ez érdemben is szereztünk sajnos tapasztalatokat, s meddig fog ez így tartani? Mire való famosus főispán, jeles képzettségű alispán, ügybuzgalomtól (?) áthatott közigazgatási bizottság, ha mindannyian nem cselekesznek semmit, egy régen életbeléptetett törvény alkalmazása érdemében?!

Bizony szégyen reánk nézve, mennyire előzőtt meg bennünket Erdély az erdőtörvény végrehajtásában. Ha mindazonáltal fentebbi panaszunkat jogosultnak is tartjuk, tökéletesen elismerjük, hogy az egész törvénynek azonnali végrehajtása nagy nehézségekkel járna, jobban mondvá lehetetlen volna; de a sok jóból csak valamit látnánk legalább. Erdőtörvényünk egyik legfőbb tárgyát okvetlenül a véderdők képezik; ez azon része az erdőtökének, mely folytonos veszélyben foroghat; minden más erdőnek oktan kezeltetése, ha anyagi kárt elő is idéz, a tőkét nem veszélyezteti; a véderdőt egy meggondolatlan eljárás tönkre teheti, egy kezelési hiba a nemzet törzsvagyonán kijavithatatlan csorbát ejthet; ezért volna legszükségesebb, legsürgösebb teendők egyike, a véderdők s a befá-

sítandó kopár területek országszerte való kijelölése és szigorú felügyelet alá való helyezése; ha ezt sikeresen keresztül vittük, a többire már nyugodtan várhatunk, mert legalább a létező tőkét további enyészet ellen megóvtuk. Ennek foganatósítását óhajtjuk s tán nem csalódunk, ha ezt az erdőfelügyelőknek legsürgősebb teendőik egyikének tartjuk.

Szkiezó, 1881. deczember 4-én.

Szerémi.

Egyesületi közlemények.

(Az Országos Erdészeti Egyesület 1881. évi deczemberhó 17-én tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.)

Jelen voltak: Tisza Lajos egyesületi elnök öexcja; Bedő Albert első alelnök; Balás Vincze, Belházy Emil, Eleőd Jósá, Fekete Lajos, Ghyczy Emil, Hóman Bálint, Illés Nándor, Lónyay Gábor, Nagy György, Rónai Antal, Szabó Adolf, Székely Mihály, Scholcz Rezső, Tisza László választmányi tagok és Horváth Sándor egyesületi titkár.

I. A titkár a pénztár állapotáról a következő tudósítást terjeszti elő:

Bevétel f. é. január 1-től mai napig	18.715 frt 82 kr,
kiadás f. évi január 1-től	12.949 „ 84 kr,
e szerint a jelenlegi pénzkészlet	5.765 frt 98 kr,

mely összegből 5100 frt a hazai első takarékpénztárban van gyümölcsözően elhelyezve, 665 frt 98 kr pedig az egyesület pénztárában őriztetik.

A kimutatott bevételekből mult évi pénztári maradvány 3782 frt 33 kr, megjegyeztetik azonban, hogy ennek ellenében az egyesület értékpapirjai után eddigelé már esedékessé

vált kamatokból mintegy 3000 frt a folyó évi bevételek javára még nem vétetett fel, hanem kamatozólag a beálló szükség idejéig továbbra is elhelyezve maradt a magyar földhitelintézetnél.

A bevételekből 2146 frt 37 kr alaptőke fejében, 621 forint 06 kr pedig a Wagner alapítványra lett befizetve; míg a kiadásokból 7613 frt 50 kr oly összeg, mely az alaptőkéhez csatoltatván, értékpapírok vásárlására fordított, tehát szintén állandó vagyonná vált; a tulajdonképeni tényleges kiadás e szerint 5336 frt 34 krt tett. Tudomásul vétetik.

II. A titkár előterjeszti a Wagner alapítványból leendő segélyezésért özv. Makonyi Sámuel-né, Helmreich Jozefin asszony, özvegy Pokorny Antalné, Ruttner Mária asszony és néhai Kádár István árvája, Kádár Gizella által benyújtott folyamodványokat, megjegyezvén, hogy a segélynyerhetés feltételei iránt néhai Dvihalý Jenő özvegye, Knopp Henrika asszony is felvilágosításokat kért a titkári hivataltól, azok megnyerése után azonban folyamodványát mai napig nem terjesztette be.

Az igazgató válaszmány az alapítványi szabályzatban előirt feltételeknek megfelelően, gondos átvizsgálás alá vevén minden egyes folyamodónő kérelmét, okmányait és vagyoni viszonyait, özv. Makonyi Sámuelné, szül. Helmreich Jozefin asszonynak és özv. Pokorny Antalné, szül. Ruttner Mária asszonynak, az alapítványi szabályzat értelmében, ez évre egyenként 50 (ötven) forint segélyt szavazott meg; Kádár Gizella kérelmét ellenben nem vehette figyelembe, mivel a folyamodónő atyja, néhai Kádár István alapító tag által elvállalt s örököseit is kötelező tartozások az özvegy részéről nem teljesítették.

III. A titkár jelenti, hogy az elnökség a kézipénztár feleslegéből 3000 forintot az alaptőkéhez csatolván, annak felhasználásával 3000 frt névértékű 5⁰/₀-os magyar földhitelintézeti

záloglevelet vásárolt és helyezett el a most nevezett intézetnél. Tudomásul vétetik.

IV. Seide Miksa alapító tag eltévedt egyesületi oklevele helyett újnak kiszolgáltatását kérvén, a titkári hivatal utasított, miszerint nevezettet kérdezze meg, vajjon az eredeti oklevél törvényszerű megsemmisítése céljából a szükséges lépéseket megtette-e.

V. A titkár előterjeszti a Ditz Sándor tudomány-egyetemi tanársegéd és egyesületi tag folyamodványát, melyben „Táblázatok a magyar birodalomban itthonos és honosított fásnövényeknek télen és nyáron a rügyek- vagy levelekből eszközölhető meghatározására s az erre szolgáló ismertető jelek rövid foglalata” című munkájának kiadását kéri. Az igazgató választmány Fekete Lajos választmányi tag nyilatkozatára, ki a beterjesztett kéziratot, megelőző átvizsgálás alapján, hasznosnak és kiadásra méltónak jelentette ki, folyamodó kérelmének teljesítését határozta el, oly módon, hogy a munka az „Erdészeti Lapok”-ban való felhasználás végett a szerkesztőnek adatik át, az itteni közlés befejezése után pedig szerző részére megfelelő számú példányban külön lenyomat is készítettik.

VI. A nagyméltóságu földmívelési minisztérium változtatás nélkül helyben hagyván az alapszabályokba felvett azon módosításokat, melyek a Wagner alapítvány szabályzatának beiktatása folytán váltak szükségessé, a választmány intézkedett, hogy a jóváhagyási záradék rávezetése után az alapszabályok új szövege, egyelőre az „Erdészeti Lapok”-ban, az egyesület minden tagjával közöltessék.

VII. Lónyay Gábor választmányi tag előre kijelentvén, hogy nem indítványozási szándékból szólal fel, két oly körülményre hívja fel a választmány figyelmét, mely nézete szerint

mindenkit közelről kell hogy érdekeljen, ki erdészeti viszonyainknak egészséges fejlődését óhajtja.

Egyik az erdők törzskönyvének ügye, melyet a kormány a lapok közléseiből ítélve nemcsak munkába vett, de egyes megyékre nézve már be is fejezett. Ő e munkálatnak nagy fontosságot tulajdonít, s ezért óhajtáná, hogy az ne megbízhatlan számadat halmaz legyen, hanem minden tekintetben megbízható pontos összeállítás, mely minden felmerülő fontosabb erdészeti és közgazdasági kérdésben biztos tájékozással szolgálhasson. Kérdi tehát, lehet-e remélni, hogy e törzskönyvek elég megbízhatók lesznek. Nem kell-e tartani attól, hogy mint nálunk sok más munkálat, ezek is az íróasztalnál elavult iratok adataiból készülnek, melyek aztán a valóságtól eltérően erdőt fognak kimutatni ottan is, a hol az erdőnek utolsó maradványa is már régen eltűnt.

A másik a mit a választmánynak figyelmébe ajánl, a községi és urbéri illetőség fejében kihasított kisebb közbirtokossági erdők szomorú állapota, s az az oktan gazdálkodás, mely ezen erdők kezelésénél az erdőtörvény életbe lépése után is észlelhető, és pedig oly mérvben, hogy szerinte félni lehet, miszerint addig, míg a gazdasági üzemtervek elkészítésére törvényszerűleg kijelölt határidő letelik, sok községi erdő teljesen meg lesz semmisítve. A baj egyes vidékeken szerzett tapasztalatai szerint onnan származik, hogy az erdőtörvény szigorú végrehajtására a községekkel szemben nem fordítottak kellő gond. Kérdi, így van-e ez más vidékeken is, s ha igen, nem volna-e célszerű a baj orvoslásáról gondoskodni.

A törzskönyvekről mondottakra Bedő Albert alelnök megjegyzi, hogy a tervbe vett munka érdemére nézve a hírlapi közleményekből nem vonható következtetés, mert az a mi eddig a nyilvánosságra jutott, nem kész munka, hanem csak előmunkálat, mely nem is a nagy közönség számára ké-

szült, hanem inkább előleges tájékozásképen és belső szolgálati használatra. A törzskönyvek, mielőtt véglegesen összeállítatnak, gondosan meg fognak bíraltatni, úgy, hogy kitűzött céljuknak kellően megfelelhessenek.

A községi erdőket illetőleg ugyanő elismeri, hogy még ma is sok helyen lehet oktalan kezelés, sőt pusztításnak is nyomára jönni, de azt hiszi, hogy ennek nem az az oka, mert a törvény végrehajtására illető helyen nem fordítottak kellő gond, hanem az, hogy az összesen 28 tagból álló erdőfelügyelőségi személyzet a legjobb akarattal nem volt képes a törvény életbelépése óta minden egyes község erdejét közvetlenül megsemmisíteni; a közigazgatási hatóságok pedig, melyeknek kezébe a törvény intézkedéseinek közvetlen végrehajtása tulajdonképpen letéve van, sokféle teendővel el lévén foglalkozva, eddig még nem fordíthattak minden helyen elég figyelmet az erdőügyekre.

VIII. Elnök ő excja felemlítvén, hogy az alsóbbrendű erdészeti segédszemélyzet számára készült „Erdőőr“ című tankönyv, melyet az Egyesület pályadíjjal jutalmazott, a kormány pedig az erdőőri szakvizsgáknál vezérfonalul irt elő, ez idő szerint sehol sem kapható, kérdést intéz a választmányhoz, nem tartaná-e helyén levőnek intézkedni az iránt, hogy azon esetben, ha a tulajdonos szerző nem tehetné, e könyvből új kiadás készíttessék. E felhívásra a jelenlevő szerző kijelenti, hogy művét maga szándékozik kiadni, s megjegyzi, hogy eddig is csak azért késett a harmadik kiadás közrebocsátásával, mert művét, tekintettel az erdőtörvényre, át szándékozik dolgozni, erre azonban elfoglaltsága miatt eddig nem volt ideje.

IX. A titkár a következő új tagokat jelenti be:

a) alapítók: Somsich Pál, országgyűlési képviselő
200 frt alapítvánnyal, ajánlja Luczenbacher Pál; Nemes

Gyula és Bobok Tivadar eddigi rendes tagok, egyenként 160 frt alapítvánnyal, ajánlja Vlkolinszky Jenő; Aladies Emil, m. kir. erdőgyakornok és Dömötör Tihamér eddigi rendes tag, egyenként 160 frttal, ajánlja a titkár; Nagy Antal, Bereczky Gyula és Benigny Gyula, m. kir. erdőgyakornokok, egyenként 150 frttal, ajánlja Rózsay Rezső; Kárász István, Krappe Frigyes, Kutrovich István, Csik Imre, Krajcsovics Béla, Simon Gyula és Csupor István eddigi rendes tagok, egyenként 160 frttal; Briestyánszky Endre, m. kir. erdészjelölt 160 frttal, ajánlja Vlkolinszky Jenő; Hammerl Ágost, Hanzély István, Gajdosik Virgil, m. kir. közalapítványi erdőgyakornokok, egyenként 160 frttal, ajánlja id. Hoffmann Sándor; Geszner Lajos és Pálffy Alajos erdőgyakornokok, egyenként 160 frttal, ajánlja Hoffmann Sándor; végül Nádler Béla és Schréder György, végzett erdőakadémiai hallgatók, egyenként 160 frttal, ajánlja Hoffmann Sándor.

b) Rendes tagok: Kaspárek Pál, urad. főerdész, ajánlja Ertl Gusztáv; Kárász Imre, tiszttartó és Gaszner Imre, erdőtiszt, ajánlja Kárász István; Schellberger Emil, m. kir. erdőgyakornok, ajánlja Fuchs János; Sailer György, kat. póterdő-beclő, ajánlja Tothi Szabó Sándor; Lenhárd Antal, erdőakadémiai hallgató, ajánlja Riedl Ödön; Szemők Pál, végzett erdőakadémiai hallgató, ajánlja a titkár; Richter Mór, főerdész, Weidmann József, erdész, Nováček Róbert, erdész, Mahler Sándor, erdőgyakornok és Hirspach Ágost, erdőgyakornok, ajánlja Balás Béla; Zathureczky Gyula, földbirtokos, ajánlja Nagy Gyula; Glós László, m. kir. erdőgyakornok, ajánlja Seide Miksa; Philippi Mihály, erdőmester, Székely József, erdőmérnök, Vintila György, erdőmester, Torday Sándor, városi erdőtiszt, Teuchert Károly, erdőmester, ajánlja Laitner Elek; ifj. Hoffmann

Sándor, erdőgyakornok, ajánlja Hirsch István; Vodicska Ferencz, erdőőr, ajánlja Osterlamm Ármin.

Az elősoroltak azon alapítók kivételével, kik az egyesületnek eddig is rendes tagjai voltak, oly feltétellel vétetnek fel az egyesület alapító, illetve rendes tagjai közé, miszerint jogaik és kötelezettségeik 1882. január elsejével veszik kezdetüket.

Azon kikötéssel, hogy a szabályszerű tagsági nyilatkozatot utólagosan beküldeni tartoznak, rendes tagokká felvétetnek továbbá ugyancsak 1882. január elsejétől kezdve Fekete Lajos ajánlatára Renner Adolf, erdőakadémiai tanársegéd és Ujlaky István ajánlatára Philipp Károly, uradalmi főerdész.

X. Tudomásul vétetik, hogy Geisinger József, m. kir. ker. főerdész 160 frt készpénz alapítványát ujjabb 40 frt befizetésével 200 frtra egészítette ki, továbbá, hogy alapítványaik törlesztésére fizettek: ifj. Pischl Pál 20 forintot, Girsik János 60 frtot, Pánek Norbert 154 frtot, Terbócs Bertalan 20 frtot, Kárász István 10 frtot, Gelinek Tivadar 66 frt 37 krt, Hering Samu 10 frtot és Baumann Antal 34 frtot; végül, hogy alapítványát készpénzben befizette Sáros Nagy- és Kis Patak községe 100 frttal.

XI. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Bedő Albert alelnök és Ghyczy Emil választmányi tag kéretnek fel.

K. m. f.

Hitelesítésül:

Bedő Albert,

alelnök.

Ghyczy Emil,

vál. tag.

Tisza Lajos,

elnök.

Horváth Sándor,

titkár.

(Az Országos Erdészeti-Egyesület 1881. évi deczemberhó 18-án tartott rendkívüli választmányi ülésének jegyzőkönyve.)

Jelen voltak: Tisza Lajos elnök ő excellenciája; Bedő Albert első alelnök, Balás Vincze, Belházy Emil, Eleőd Józsa, Fekete Lajos, Ghyczy Emil, Hóman Bálint, Rónay Antal, Szabó Adolf, Székely Mihály és Scholcz Rezső választmányi tagok és Horváth Sándor, egyesületi titkár.

I. Elnök ő excellenciája megnyitván az ülést, rövid indokolás után azon hitének ad kifejezést, hogy a jelenlevők közhelyeslésével találkozik, midőn ajánlja, hogy a lelépő igazgatóválasztmány mielőtt lejárt mandatumát a mai közgyűlés kezébe letenné, indítványt terjeszszzen elő az iránt, hogy az Országos Erdészeti-Egyesület báró Kemény Gábor földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minster urat, kinek működése alatt az ország erdészeti viszonyaiban oly üdvös fordulat állt be, az államerdészeti szolgálat kezelésének okszerű szervezése, valamint az erdőtörvény végrehajtása körül kifejtett munkásságáért és általában az erdészet terén szerzett kiváló érdemeiért tiszteletbeli tagjául válassza.

Elnök ő excellenciájának ezen előterjesztése helyesléssel és a tetszés élénk nyilatkozataival fogadtatván, a titkár megbizatik, hogy az igazgatóválasztmány nevében a mai közgyűlés elé ily értelmű indítványt terjeszszzen elő.

Más tárgya az ülésnek nem lévén, a jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Bedő Albert alelnök és Ghyczy Emil választmányi tag kéretnek fel. — K. m. f.

Hitelesítésül:

Bedő Albert,

alelnök.

Ghyczy Emil,

vál. tag.

Tisza Lajos,

elnök.

Horváth Sándor,

titkár.

Az erdőtörvény 115-ik §-ának hatásáról.

Hazánknak széles határain belül, alig létezik vidék, melynek lakossága nagyobb mértékben foglalatossá vált volna falopással, mint a Borsodmegye éjszak-nyugoti részén az ugynevezett bükkhegységben fekvő községeknek népe.

Ezen dicséretre nem méltó tulajdonság, ugyszólván öröklés útján apáról fiára szállva, az ottani népnek vérebe ment át.

A diósgyőri volt m. kir. erdőhivatal irattárában létezik egy még a mult századból származó okmány, melyben a bükkhegység egyik népes községének lakosai hirhedt fatolvajok gyanánt vannak jellemezve.

Hogy a bükkhegységnek lakossága a falopásnak annyira rabja lett, ez főképen a topographikai fekvésből magyarázható.

A fában szűkölködő Tiszavidéke, hol a fa mindig értékes áru volt, közel fekszik a „bükk“-i erdőségekhez. A lopott fa a Tiszavidéken mindig vevőre akadt, és a falopás is ezen módon kereset forrássá vált a bükki paraszt népnél.

A falopás gyakorlatában bámulatos ügyességet és fáradtságot nem ismerő tevékenységet képes kifejteni az ottani nép; a hol ez nem sikerült, a fatolvaj merészen szembeszáll a szolgálatot teljesítő erdőőrrel. — Nem ritkán előfordult azon eset, hogy a meglepett és tetten rajta kapott fatolvaj, merészen az erdőőr puskacsőve elé állott, mellére mutatván, rá kiabált: „lőjj ide ha bátorságod van, de hozzám ne közeledjél, különben pörül jársz.“

Napirenden volt a fatolvajok és erdővédek közti összeköttetés, mely gyakran a bünfenyítő pernek tárgyát képezte. A bünfenyítő perben rendesen a szolgálatát teljesítő erdőőr lett elítélve, mert a fatolvaj mellett czimborái — az összes falu lakosai, az erdőőrnek természetes ellenségei — tanuskodtak. Az erdőőr elítélése szolgálatából való elbocsájtását vonván maga

után, igen természetes, hogy ez által a fatolvajok merészsége növekedett, ellenben az erdővédek erélyessége bénítottatott.

A fatolvaj tudván, hogy ha az erdőőr által megsebesítetik, ennek baja meggyűlik, melynek következtében szolgálatát is elveszitheti, s így bátran szembe állott az erdővéddel, mert biztos volt abban, hogy az erdővéd végsőig nem viheti a dolgot, hanem makacs és merész ellenállással szemben visszahúzódik.

A feljelentett erdőkárosításoknak letárgyalása, különösen az 1871. évben, t. i. az új törvénykezésnek életbeléptetése óta, inkább a fatolvajok felbátorítására mint elijesztésére szolgált.

A sok formalitással összekötött hosszadalmas eljárás, a kereseteknek gyors letárgyalását gátolta.

Ezen törvénykezési mód mellett a feljelentett erdőkárosítási eseteknek alig egy tizedrésze került tárgyalás alá és a hozott ítéleteknek végrehajtása éveken át nem volt eszközölhető.

Ez volt az erdővédelmi viszonyoknak hűséges képe a Borsodmegye éjszak-nyugoti részében fekvő erdőségekben az erdőtörvény életbeléptetése előtt.

Az erdőtörvény életbeléptetése után a diósgyőri volt m. k. erdőhivatal kezdeményezése folytán, Borsodmegye összes erdőbirtokosai nevében beterjesztettek az illető intéző erdészeti tisztek a közigazgatási bizottság útján a nagyméltóságu m. kir. belügyministeriumhoz egy egyetemleges folyamodványt, melyben kellő indokolás mellett az erdőtörvény 115-ik §-ának azon határozatát kérték Borsodmegye területén életbeléptetni, mely szerint mindenki, a ki fát eladásra visz, köteles magát igazolni annak jogos megszerzése iránt.

Ezen kérvény a közigazgatási bizottság által még m. é. augusztus havában pártoló véleménynyel felsőbb helyre beterjesztetvén, f. évi márczius havában jóváhagyólag intéztetett el.

Ennek folytán a soóvári m. k. erdőhivatal, — melynek kezelése alá az új szervezés szerint a diósgyőri m. k. erdőségek időközben kerültek — saját közegei által, különösen a miskolczi piacot ellenőriztette.

Ezen intézkedésében az illető rendőri közegek által támogatva, aránylagosan rövid idő alatt azon eredmény éretett el, hogy a nyereségre szánt lopások ezen területen majdnem egészen megszűntek. Azon erdőgondnokságokban, hol azelőtt a nyári hónapokban 30—50 kihágás is fordult elő, jelenleg egy-két eset fedeztetik fel.

A mi az igazolványok életbeléptetése előtt az összes 40 egyénből álló erdőőri személyzettel minden erőmegfeszítés és életkockáztatás daczára nem volt elérhető, az a törvénynek néhány szóból álló paragraphusa által éretett el.

Nincs hathatósabb eszköz a nyereségvágyból eredő falopások megakadályozására, mint a lopott fának eladását azáltal lehetetlenné tenni, hogy úgy az eladó, mint a vevő egyaránt büntetettik.

Az erdőtörvény 115. §-ának üdvös hatásáról Borsodmege területén tagadhatlan bizonyítékot nyújt azon körülmény, hogy a miskolczi kincstári tűzifa-raktárban ezen törvény határozatának életbeléptetése óta, a megelőző évekhez képest, a tűzifa-elárusítás 45⁰/₀-kal emelkedett. Ezen faraktárban évenként elárusittatik kerek számmal 18.000 méter tűzifa, tehát az elárusítás többlete ezen eredményhez képest évenként 8000 méterre tehető, ezen fatömeg képviselheti azon famennyiséget, mely a Miskolcz városához közelebb fekvő kincstári és magánerdőségekből évenként a fatolvajok által elidegenítettett.

A többször említett §-nak üdvös hatása még más irányban is észlelhető.

A megrögzött fatolvaj nem tudván eladni a lopott fát, kénytelen most már más, becsületes módon keresni mindennapi kenyerét, mire elegendő alkalom nyílik az erdei termények termelésénél és a fogyasztó helyekre való szállításnál.

Tény az, hogy a fatolvajlásról hirhedt kisgyőri községnek lakossága mostanáig nem volt rá birható az erdei termények fuvarozására igen tisztességes fuvarbér mellett sem. Inkább utána járt a falopásnak, ha mellette kevesebbet is keresett, semmint fuvarosnak szegődött volna.

Örömmel tapasztalható azonban, hogy most ezen nép a törvény által kényszerítve, az ugyszólván természetében fekvő s őseitől örökölt fatolvajlási szenvedélylyel felhagyott, s mint az erdei termények fuvarosa, becsületes uton keresi mindennapi kenyerét.

Az erdőtörvénynek erkölcsi hatása abban rejlik, hogy nem csak a kihágót bünteti, hanem annak javulására is hat.

Ismeretlen előttem azon körülmény, hogy hazánk más megyéiben is életbe lett-e léptetve és mily eredménnyel az erdőtörvény 115. §-ának kivételes intézkedése, de Borsodmegye területén nyert tapasztalatok alapján állithatom, hogy ezen paragraphus magában az erdőállomány megvédése tekintetében többet használ, mintha az erdővédi személyzét tizszeres számmal megszorítottatott volna.

Azért hiszem, hogy Borsodmegyében működő valamenynyi erdészeti tiszt osztozik azon nézetemben, hogy azok az erdészeti szakférfiak, kik az erdőtörvény javaslatának kidolgozásánál fáradoztak, és azon honatyák, kik ezen javaslatnak törvényynyé való emelése mellett az országgyűlésen szót emeltek, maradandó nevet biztosítottak maguknak.

M.

Észrevételek a fák alak- és fejlődéstana című munka bírálatára.

(Lásd „Erdészeti Lapok“ f. évi VII. füzet, 532. l.)

Bíráló ur eszményképe egy oly könyv, mely a fák alak- és fejlődéstanát, de ezenkívül élettant, s a nálunk honos és meghonosítható fanemek rendszeres leírását nemcsak a tudomány, hanem a fatenyésztés szempontjából és a tudomány jelen színvonalának megfelelően magába foglalná, de munkánk a vázolt feladatnak csak első részével foglalkozik, ennél fogva kívánalmainak nem felel meg, sőt meggyőződése szerint a vázolt feladatnak a czimben foglalt részét sem oldotta meg helyesen, s hogy mit fog magában foglalni a második rész, azt bíráló ur nem tudja, vagy nem akarja tudni, mert „az nincs megmondva az előszóban.“

Megengedjen a bíráló ur, de nem tehetünk róla, hogy eszményképünk nem egyezett meg tökéletesen az övével, habár attól nem nagyon különbözik, mert hisz a megjelent első füzet a fák alak- és fejlődéstanával foglalkozik, s hogy ezenkívül a fák élettanával s rendszeres leírásával foglalkozni az ezután következő füzetekben szintén célunk volt és pedig a tudomány színvonalának megfelelően, azt az előszóban elég érthetően kifejeztük. A fatenyésztés részletes tárgyalásába bocsátkozni célunk nem volt, mivel ez ágát az alkalmazott botanikának annyira terjedelmesnek és fontosnak találtuk, hogy azt egy többféle célnak szolgáló könyv szűk keretébe szorítani helytelennek véltük, különben valamint az első füzetben a maga helyén mindenütt, a hol s a mennyiben eszményképünk megengedte a fatenyésztésre vonatkozó (gyakorlati) momentumokat szemelött tartottuk és méltányoltuk, úgy a következő füzetekben sem hagytuk volna azt figyelmen kívül.

Ha tehát bíráló ur az előszóban elég érthetően előadott programunkat félre értette, vagy nem méltatta kellő figyelmére, az első füzet megjelenése után mond az egész munkáról elhamarkodva oly általános ítéletet, mely szerint a kívánalmaknak nem felel meg, és hogy az, mint címe is mutatja, csak egy részét foglalja magába annak, a mit egy ily munkában a gyümölcstenyésztőnek s erdésznek keresni kell — az nem a mi hibánk, valamint az sem lenne a mi hibánk, ha egészen más irányu és tartalmu munkának éreztük volna szükségét, mint a minőnek szerző érzi a szükségét. Nem tudhatjuk előre bíráló ur gondolatát, óhajtasát s nem tehetünk róla, ha gondolataink s óhajtasaink részben eltérők. Különben ugylátszik, bíráló ur a munka címével is tévedésben van, mert valószínűleg azt hiszi, hogy azon cím, mely munkánk homlokán áll, azon egész munkának a címe, melynek programját az előszóban előadtuk; pedig ez a munka csak egy részének a címe, azon részének t. i., mely a fák alak- és fej-

lődéstánával foglalkozik, sőt még ez sem egészen, mivel az alak-
tanak azon része, mely a fák szövettani szerkezetével s a fejlődés-
tanak azon része, mely a szövetek kiválásával foglalkozik, a megjelent
füzetben nincs meg; nagyon természetes tehát, hogy „A fák alak- és
fejlődés-^{tan}”-ának II. része egy következő füzetben (mely munkában
van) a fák szövettani szerkezetével és a szövetek kiválásával fog
foglalkozni. Ha ez szóról-szóra nincs is kitéve az előszóban, de helyes
logikával önkényt érthetjük, ha tudjuk azt, hogy mit kell érteni alak-
és fejlődés-^{tan} alatt.

Bíráló ur hibának vagy legalább is hiánynak látszik tartani azt,
hogy az előadásban népszerűsége törekedtünk s ezen népszerűséget,
valamint ennek rosszaságát abban találja, hogy a 2. §-ban a fákat
nem tudományos rendszer szerint, hanem gyakorlati szempontok sze-
rint osztályoztuk.

A tudomány csak akkor tölti be tulajdonképeni feladatát — a
mi nem egyéb, mint az emberiség anyagi és szellemi jólétének elő-
mozdítása — ha azt nem monopolizálják a szakemberek, hanem hozzá-
férhetővé teszik a nagy közönségnek, hogy érvényesíthesse magát;
ez pedig csak a tudományok népszerűsítése által érhető el. Épen
ezen oknál fogva a gyakorlati szempontok szerint való beosztásnak
helye van annnyival is inkább, mivel mi nem a már tudományosan
képzett erdészek számára s nemcsak erdészek számára kezdtük mun-
kánkat írni és fogjuk ennek írását folytatni, hanem a tanítók s a
nagy közönség számára is, s épen a tanítók szempontjából volt szük-
ség a fáknek népszerű s gyakorlati szempontból való beosztása,
nem azért mintha a tudományos rendszerre szükségük nem volna,
hisz ezt ismerik a botanikából — hanem, mert a népiskolában nép-
szerűen kell tanítaniok s a gyakorlati szempontokat soha sem szabad
szemeik előtt téveszteni. Az erdészeket s kertészeket csak annyiban
kivántuk olvasóközönségünk körébe vonni, a mennyiben célunk volt
a fákra vonatkozó ismeretekben, a felfogásban s elnevezésekben óhaj-
tandó harmonia s egység létesítését is kezdeményezni, a gyakorlatot
az elmélettel kiegyeztetni, összhangzásba hozni, mint ezt az előszóban
hangsúlyoztuk is. Különben egy tisztán elméleti és tudományos irányu
munkában sem volna hibáztatható eljárás az, ha a szerző a tudomá-
nyos rendszert jóval megelőzőleg munkája első füzetének 2. §-ában a
fákat gyakorlati szempontok szerint osztaná be, annál kevésbé hibáz-
tatható az, a mi munkánkban, mely a tudományos névre igényt
nem tart.

Azt állítja továbbá bíráló ur, hogy „az előadás a rendszeresség
ellen is sok helyen vét, pl. először beszél a fák termete és külsejéről
s csak azután a fák tengelye és külső tagjairól.”

Nem tudjuk, mit ért bíráló ur az előadásban követendő rend-
szeresség alatt, de mi a logikai és methodikai egymásutánt értjük,

melyre nemcsak az iskolában előszóval való tanítás alkalmával van szükség, hanem akkor is, midőn az élet iskolában írott könyveink által tanítunk, hogy pedig a fennebbi beosztás a logika és methodika követelményeinek tökéletesen megfelel, azt senki kétségbe nem vonhatja, mert nagyon természetes dolog, hogy midőn valamely tárgy pl. fa szemeink elé kerül s azt megakarjuk ismerni, először is azon általános benyomás ragadja meg figyelmünket, mely a fa természetében, külsejében nyilvánul s csak ezután a részletes tanulmányozás alkalmával vesszük tekintetbe az egyes részeket, tagokat. Nagyon téved bíráló ur akkor is, midőn azt állítja, hogy a fák külső tagjai alatt az ágakat és leveleket értjük, s ezt hibának, habár nem a leglényegesebbnek tartja, pedig a 4. §-ból, melynek címe „A fák külső tagjai és ezek hivatása,” világosan kivehető s mint nagyon természetes dolog elhihető az, hogy a fának mindazon tagjai, melyek azon kívülről észrevehetők, a fák külső tagjainak nevezhetők, tehát az ágak és a levelek is; továbbá látható az is, hogy a fák külső tagjait először is tisztán a helyzet szerint osztottuk be tengely- és oldalképződményekre, ez utóbbiak közé az ágakat és leveleket sorolván; másodsor pedig ugyanezen beosztást morphologiai szempontból, tehát a a tudomány álláspontja szerint eszközöltük, mely utóbbi esetben végeredmény gyanánt az ágakat tengely-, a leveleket pedig oldalképződményeknek neveztük. Nagyon sajnáljuk, hogy a dolog elhamarkodott és felületes vizsgálata, mint az előbbi esetekben, úgy most is téves állításokra vezette a bíráló urat.

A bírálat következő soraiban visszatér bíráló ur a 3. §-ra s a fák alak-, fejlődés- és élettanában, valamint az egyes fánemek ismeretében való tájékoztatlansággal vádol minket s egynehány „botlással” igyekszik a vádat bebizonyítani. Ilyen botlásnak tekintí a fáknek koronájuk alakja szerint a következő 4 csoportba való beosztását: 1) gömbölyded korona (tölgy, bikk stb.), 2) hegyes tetejű korona (fenyüfélék, körtefa), 3) kúp- vagy pyramisalakú korona (jegenye, boróka és thuja), 4) szomoruan lecsüngő korona (szomorú fűzfa). Valószínűleg bíráló ur a fáknek illetén beosztásáról még nem hallott, nem olvasott s azért mint előtte idegenszerűt perhorreskálja, s valószínűleg a beosztásnak népszerű volta nem elégíti ki tudománysszomját. Mindkettőt nagyon sajnáljuk, mi ilyen beosztást hallottunk és olvastunk (lásd Dr. Georg Themius „Das Holz“ című Bécsben, Pesten és Lipcsében 1880-ban megjelent jeles munkájának 26. lapján „Die Form und der Wuchs der Holzarten“ stb). s egy nem tisztán tudományos és elméleti irányú munkának „A fák termete és külseje” című §-ában helyén valónak s jogosultnak tartjuk.

Hibául rója fel bíráló ur a 26-ik lapon azt, hogy elmondjuk, miszerint néhány világhírű fatörzs vastagsága szerint mily korúnak becsültetett, de arról egy szót sem említünk sehol, hogy az évgyü-

rükből a kort biztosan meglehet határozni. Reméljük, hogy minden tájékoztatlanságunk mellett is feltételezi bíráló ur rólunk azt, hogy az évgyűrűkre való hivatkozás nem azért maradt el, mintha tudomásunk ne lett volna arról, hogy az évgyűrűk számából a fa korát meglehet határozni, habár nem is oly biztosan, mint azt bíráló ur állítja. S csakugyan, midőn e helyen a fák törzsének vastagságáról irtunk, eszünkbe is jutott az, ha vajjon nem volna-e célszerű az évgyűrűkre való hivatkozás, de nem soká kellett gondolkoznunk, hogy meggyőződünk a felől, miszerint e helyen az évgyűrűkre való hivatkozás nincs helyén, mivel valamint az egész füzetben, úgy ennek 7. §-ában is a fák egyes tagjainak csak külső alak- és fejlődési viszonyairól van szó, az évgyűrűkről csak akkor szólhatunk, midőn a fák belső alkotását, szövettani szerkezetét tárgyaljuk. Hogy minő viszony van az évgyűrűk a fatörzs vastagsága és életkora között, ennek megértésére szükséges előbb ismerni a fa szövettani szerkezetét, a szövetek kiválását s az évgyűrűk keletkezését, mindezt pedig a 7. §-ba beszorítani vagy akár a megjelent füzetbe felvenni célszerű nem volt; s különben is a 7. §. központját nem a fák életkora képezi, hanem a törzs alak- és nagyságbeli viszonyai, az életkorra csak annyiban hivatkoztunk, a mennyiben erre a magasságból s vastagságból következtetni lehet s nem is pontos kor meghatározásából — a mire az évgyűrűk vizsgálata szükséges — hanem csak megközelítő becslésről van szó, a mit meglehet tenni a nélkül is, hogy a fatörzs keresztmetszetén az évgyűrűket vizsgálónk, a felhozott példák is mind olyanok, melyeknél átmetszések és évgyűrű vizsgálatok nem eszközöltettek, hanem a lábon álló élő fák törzsének vastagságából és magasságából becsültetett meg az életkor. Legyen nyugodt bíráló ur, majd a II. rész azon §-ában, melyben az évgyűrűkről lesz szó, nem fogjuk elmulasztani annak hangsúlyozását, miszerint az évgyűrűk számából — miután ismerjük azok képződésének módját s feltételeit — a fa életkorát is meglehet határozni.

A következő sorokban bíráló ur kicsinylőleg jegyzi meg azt, hogy a 10-ik lapon a fák kifejlődését is érintjük, mintha azt akarná mondani, hogy a fák fejlődését csak mellékes dolognak tarjuk, úgy annyira, hogy csak egy lapot (a 10-ket) szántuk a themának s itt is csak érintjük. Itt ismét egy elhamarkodott itéletet mondott a bíráló ur, mert mindenki, ki füzetünket elolvasta, láthatta, hogy a czimnek megfelelőleg a fejlődési viszonyok tárgyalása a munkának csaknem felét teszi ki, hanem az a bökkenő a dologban, hogy bíráló ur a fejlődés és növekedés fogalmát összetéveszteni, illetve azonosítani látszik. Jóllehet, e két fogalmat élesen határolni nem lehet, s épen e miatt mi sem használhattuk „a kifejlődés“ és „növekedés“ kifejezéseket következetesen mindenütt a maga helyén, mindazáltal más a fának mint individuumnak kifejlődése a petesejttől a csiranövényig, vagy a

csira első szeméből a fa egyes tagjainak kifejlődése azon stadiumig, míg a növény csemetévé lesz, és ismét más dolog a meglevő kifejlett individuumnak s egyes tagjainak növekedése. Míg a kifejlődést morfológiai, addig a növekedést physiologiai momentumnak lehet tekinteni. Különben a növekedési viszonyokkal sem bántunk el oly röviden, mint azt bíráló ur feltüntetni igyekszik, mert habár nem egy önálló s több lapra terjedő §-t szenteltünk e themának, de az egyes §-okban szétosztva (mindenütt a maga helyén) a mű terjedelméhez és természetéhez képest (nem lévén munkánk specialis erdészeti szakmunka) elegendően méltányoltuk mindazon tényezőket, melyek a fa kifejlődésére és növekedésére kedvező vagy kedvezőtlen befolyást gyakorolnak. Azon §-nak (3. §.), melynek egy része a 10. lapon van, alapeszméjét és magvát nem a fák fejlődési és növekedési viszonyai képezik, hanem a fák természetének, külsejének s ezekre vonatkozólag a korona alakoknak ismertetése. Mindazon megjegyzések, melyek a növekedési viszonyokra vonatkoznak, inkább csak az alapeszme magyarázata gyanánt tekinthetők. Különben e tárgyra a következő füzetekben, részint az élettani, részint a leíró részben vissza lehet térni s fogunk is visszatérni.

A mi a famagvak csiraképességének idejére vonatkozó s bíráló ur szerint téves adatokat illeti, megengedjük, hogy talán a nyirfa és a luczfenyű magvára vonatkozó adatok nem egészen megbízhatók. Nekünk mint nem specialis erdészeknek e tekintetben közvetlen tapasztalataink nincsenek, hanem más szerzők után közöltük ezen adatokat s azt tapasztaltuk, hogy e tekintetben a szerzők nagyon eltérők s az eddig csak nagyon gyéren eszközölt kísérletek nem elegendők arra, hogy ezekből a famagvak csiraképességének ideje pontosan és biztosan meghatározható volna. Valószínűleg bíráló ur is épen ezen oknál fogva csak fel akarja tüntetni ezen adatokat, mint nem helyeseket, de hogy melyek volnának a helyes adatok, erről nagy bőlesen hallgat, csupán a czirbolyafenyű magvaira vonatkozólag — melyekről mi azt állítottuk, hogy csiraképességüket csak félévig tartják meg — jegyzi meg a következőt: „pedig tudjuk, hogy az ősszel lehullott magnak legalább másfél évig kell a földben feküdnie, mielőtt csirázik,” s ezt mondva azt hiszi, hogy állításunkat megczáfolta, pedig ismét téved, mert a csiraképesség ideje alatt nem azt kell érteni, hogy a földbe jutott mag mennyi idő múlva csirázik, hanem azt az időt, a melyen tul elveszti csirázó képességét, ha t. i. ezen idő alatt nem jut alkalmas talajba s általában a csirázásra kedvező körülmények közé az érett és tovább fejlődésre képes mag.

Nincs meglegedve bíráló ur azon „okoskodás“-unkkal, miszerint „a vadoncz gyökérzete kevésbé kifejlődött mint a magonczé, azért kell annak gyökereit lecsipdesni s csak azután átültetni.“ Nagyon csudálkozunk a felett, hogy bíráló ur ezen állításunkat különösnek tartja,

pedig ez nagyon természetes dolog, hisz minden gyümölcsfa tenyész-téssel foglalkozó ember tudja azt, hogy az átültetendő csemeték koronájának visszametszése által a korona erőteljesebb kifejlődését mozditja elő. Ezen művelet ugyanazon eredményt idézi elő a gyökérzetnél is s ez az egyik oka a gyökerek lecsipdesésének vagy visszametszésének; egy másik oka pedig az, hogy midőn a csemetéket a földből átültetés végett kiássuk, bármintemű elővigyázattal is tegyük ezt, nem kerülhetjük ki, hogy egyik vagy másik gyökérágat vagy gyökérrostot meg ne horzsoljuk, meg ne sértsük, ha pedig az ilyen megsérült gyökérágakat a seb felett simára vissza nem nyessük, akkor azok rothadásnak indulnának, miáltal a fa tenyészetét veszélyeztetnők. Ezen körülményt azonban nem csak a vadonczok, hanem a magonczok átültetése alkalmával is figyelembe kell venni. Nincs meglegedve bíráló ur azon állításunkkal sem, hogy az u. n. sarjuerdők vagy vágások járulékos szemekből keletkeznek, nincs pedig meglegedve ezen kifejezéssel azért, mert tudomása szerint sarjuerdők „épugy alvó rügyekből (alvó szemek) is“ keletkeznek. Pedig hiába nincs meglegedve, mert mi jóllehet az „alvó ügyekről“ ezt nem mondtuk, de az ellenkezőt sem állítottuk; annyit azonban az alvó szemek — s ezekkel együtt a vak szemekről megjegyeztünk, hogy — ha sarjuerdőket nem is, de sarju hajtásokat képesek létrehozni s úgy vagyunk meggyőződve, hogy ezt helyesen tettük. Hogy a sarjuerdőt a vágással egyértelműnek vettük, szintén kifogásolja a bíráló, a nélkül, hogy megmondaná, hogy hát mi különbség van tulajdonképen bíráló szerint a sarjuerdő és vágás között? Mi részünkről nem találunk e két fogalom között különbséget s úgy látszik más megbízható és számbavehető botanikusok és nyelvészek sem; ugyanis Thome — Borbás növénytana legújabb kiadásának 52. lapján a „Nyelvőr“ 1875. évfolyamából *) alatt idézve, a következők olvashatók: „Niederwald, melyet nógrádiásan vágásnak neveznek *) oly erdő, mely nem magról vagy ültetésből, hanem a kivágott fatőkék vagy gyökerek kisarjadzásából származott. (Sarju erdő, v. ö. sarju dohány.)

Azt állítja továbbá bíráló ur, hogy munkánk az erdei fák nemeire nézve is a sötétben tapogatódzik. Ez, ha igaz volna is, nem a nemekre, hanem a fajokra vonatkozhatnék csak, mert itt nem nemekről, hanem fajokról van szó. Úgy látszik, bíráló ur nem tesz különbséget e két systematikus alapfogalom között: nem (genus) és faj (species), s midőn így elveti a súlykot, kihívólag azt kérdi, hogy „melyik már most a jegenyefenyő, melyik a lucz- és melyik a szurkos fenyő?“ Ha kérdi, hát ime megfelelünk: jegenyefenyő alatt értjük és értettük mindenütt az *Abies excelsa* D. C. szerint, lucz- és szurkos-

*) Netaláni félreértések kikerülése végett megjegyezzük, hogy általában véve nemcsak Nógrádban, de valamennyi más vármegyében is, és nem csak a sarjuerdőnél, de minden üzem módnál az új erdő megalakulásáig, vágásnak nevezük azon tért, melyről a fa letaroltatott.

A szerk.

fenyő alatt pedig egy és ugyanazon fenyőfajt értjük, t. i. az *Abies pectinata*-t D. C. szerint s így érti ezt mindenki bíráló ur kivételével, ki a lúcz- és szurkosfenyőt két különböző faj, szerinte nem gyanánt tekintí, a mennyiben egy helyen úgy vélekedik, hogy mi a szurkosfenyő alatt az *Abies pectinata*-t D. C. értettük s még is hibáztatja azt, hogy a 99. ábra lúczfenyő név alatt az *Abies pectinata* D. C. tobozát ábrázolja. Ugy látszik, hogy azon körülmény, miszerint mi az *Abies pectinata*-t D. C. egy helyen szurkos, más helyen lúczfenyő névvel jelöltük, bíráló urnak a „nemek“ ismeretében való biztosságát megzavarja s ezen zavarában jól esett magát azon kellemes meggyőződésben ringatni, hogy mi tapogatódtunk a sötétben. Így-kezik fogunk máskor a gyengébbek kedvéért egy és ugyanazon fát mindig ugyanazon névvel jelölni, még akkor is, ha annak esetleg három vagy több neve volna.

Azzal is vádol minket bíráló ur, hogy fogalomzavarban vagyunk s e miatt ellenmondásokba jövünk. Ennek igazolására könyvünknek a szemeket tárgyaló §-ából a következő sorokat idézi: „Ezen pikkelyek mind a szem tövéből erednek s tavasszal, midőn a szemek dagadni kezdenek s a kibontakozó növényi szervek növekedésnek indulnak, némely fáknál (tölgy, bükk) azonnal lehullanak stb. Néha ezen pikkelyek nem fejlődnek ki, pl. égerfánál, tölgyfánál.“ Azon állításban, hogy a pikkelyek a tölgyfánál egy esetben lehullanak, más esetben nem fejlődnek ki, véleményünk szerint semmi ellenmondás nincs. Vagy talán abban talál a bíráló ur ellenmondást, hogy a következő sorokban azt állítjuk, miszerint a tölgyfánál és égerfánál néha ezen pikkelyek nem fejlődnek ki, hanem helyettök pálhákat találunk. Ez alatt senki sem értheti azt, hogy a pikkelyek absolute nem fejlődnek ki, hanem azt, hogy nem pikkelyekké, hanem pálhákká fejlődnek. Itten tehát sem forgalomzavarról, sem ellenmondásról szó nem lehet, sokkal háladosabb lett volna bíráló urra nézve, ha azon állításunk igazságát vonta volna kétségbe, miszerint a tölgy- és bükkfánál a pikkelyek a kibontakozás után azonnal lehullanak, mert ezen állításban csakugyan tévedés van, a mennyiben épen a tölgy- és bükkfa azok, melyeknél ezen pikkelyek a kibontakozás után azonnal nem hullanak le, hanem még egyideig alapjukon tovább növekednek. Ezen tévedést bíráló ur nem fedezte fel, mi azonban szükségesnek tartjuk konstatálni e tévedésünket, melyet csak a lenyomatás után vettünk észre, tehát elég későn arra, hogy a dolgon segítsünk. Köszönettel tartozunk bíráló urnak, hogy alkalmat adott nekünk tévedésünk helyrehozására.

A bírálat további soraiban munkánk azon „sajátságával“ foglalkozik, melynél fogva „abban gyakran előfordulnak az irodalomban eddig még nem, vagy más értelemben használt kifejezések s ezekkel kapcsolatban gyakran oly önkényes definitiók, melyek képesek az olvasónak az életből merített helyes fogalmait összezavarni.“

Ezen kifogásolt kifejezések a következők: bokor, cserje, sudar, nyilvessző vagy csúp, tuskó, tőke, peczek, dárda, gyürüs-dárda, gyümölcsfészek; pedig meg lehet győződve bíráló ur, hogy ezen kifejezéseket és definiciókat nem mi gyártottuk, hanem mi is egyrészt az életből, másrészt az irodalomból meritettük s a zavar kikerülése végett a terminológiával úgy jártunk el, hogy egy és ugyanazon növényi résznek nem csak egy nevét jegyeztük fel, hanem lehetőleg a synonymákat is tekintetbe vettük azon célból, hogy se az erdész, se a kertész, se a botanikus zavarba ne jöjjön. Hogy a szemeket és rügyeket oly élesen megkülönböztetni kívántuk egymástól, erre okunk volt azon alak- és élettani különbségeknél fogva, melyek ezen képződmények között tényleg felfedezhetők s melyeket elég részletesen előadtunk. Különbben már magában véve azon egy körülmény is, miszerint a szem szó a gyümölcsfákkal foglalkozók körében országszerte használatban van s az irodalomban is szerepel, eléggé igazolja a szem szó könyvünkbe való felvételének szükségét, mert hát mit szemzünk? nemde a szemet?! s a gyümölcsfa tenyészítő szemzés végett mindig csak szemeket („levél-rügyeket“) választ, sohasem rügyeket („virág- vagy vegyes-rügyeket“). Bíráló felfogása botanikai szempontból teljesen jogosult ugyan, de nem alkalmas arra, hogy az elméletet a gyakorlattal lehetőleg összeegyeztesse, nekünk pedig ez czélunk volt.

Munkánk egyik nagy hiányának tartja bíráló ur azt, hogy oly lényeges dolgokról, milyenek a Pinusok és Larix rövid hajtásai s ezeknek vonatkozása e fák lombozatára, említés sem történik a munkában. Hát mit vétett az 51. s 52. lap, hogy bíráló ur nem méltatta figyelmére. E lapokon ugyanis szó van a levélállásról s ezek között a bokros vagy csomós levélállásról, ennek magyarázatáról ábrával illusztrálva s a levélállásnak a lombozat külsejére való befolyásáról.

Mint merész élettani állítás vonta magára bíráló ur figyelmét könyvünk 38. lapján olvasható következő mondat: „A levéllemezek képesítik a fákat arra, hogy a levegőben levő vízpárákat megsűrítsék.“ Nem foghatjuk fel azt, hogy mit talál bíráló ur ezen állításban merésznek, mert minden iskolás gyermek ki egy kis botanikát s physikát tanult, tudta azt, hogy a levéllemezek felületén levő nyílásokon, u. n. légszajacsokon át nagy mennyiségű vízgőz párolog ki a fából, ezen elpárolgás pedig a környezet hőmérsékét nagy mértékben lehűti, minek következtében a levegőben levő vízpárák is megsűrűsödnek, s ezt tudva, fentebb állításunkat természetesnek találja. Az sem tetszik bíráló urnak, hogy ezen állításunknak nem annyira bizonyítására, mint inkább népszerű s kissé képletes kifejezésére Dr. Soltész Jánosnak „A fűvészet alapvonalai“ czimű, valaha igen érdekes, de jelenleg már elavult munkájának szavait idézzük. Erre nézve

megjegyezzük először azt, hogy egy nem szigoruan tudományos irányu, hanem népszerűségre is törekvő munka megírásánál a népszerű irodalmi források is jogosultak. A mit bíráló ur a rajzokról mond, abban van valami igaza, habár itten is túloz, a mennyiben azt állítja, hogy „a rajzok (139) közül a más munkákból kölcsönöztek többnyire jók; de az újakról az ellenkezőt mondhatjuk.“ Akarjuk hinni az eddigiek után, hogy bíráló ur nagy szorgalommal igyekezett kikutatni a „megütközést keltő“ „botrántoztatóan rossz“ és „éktelen“ rajzokat, s minden szörszálhasogató kutatása mellett is a 139. ábra közül csak 8-at talált ilyennek (háládatlan munka), s ezen 8 közül is csak kettő új — s ezek is csak schematikusok, a melyek soha sem lehetnek tökéletesen hüek és jók — a másik 6 mind idegen munkából kölcsönzött. Különben, ha a nagyszámu rajzok közül egy-nehány nem elégíti ki a túlszigoru kritikát, az nem mindig csak az írók hibája. Tudjuk ugyanis, hogy a rajzokkal illusztrált könyvek kiadása alkalmával mennyi gyakorlati nehézségbe ütközik minduntalan ugy a szerző, mint a kiadó.

Vége „post res bene gestes“ azzal végzi bírálatát „Ardai“ ur, hogy a munka „nekünk erdészeknek igényeinket távolról sem elégítheti ki“ s mintegy mentségül szükségesnek látja megjegyezni azt, hogy hallgatott volna a füzetéről, de az illetékes felszólításnak volt kénytelen engedni.

Mi részünkről csak köszönettel tartozunk Arдай urnak azért, hogy bírálata által alkalmat adott nekünk a könyvünk ellen itt-ott különböző okokból felmerülhető kifogásoknak legalább egy részére megtenni észrevételeinket s kifejteni álláspontunkat.

Girókuti és Kozocsa.

A fák görbeségének okairól.

A f. é. szeptember havi „Erdészeti Lapok“-ban fenti czim alatt hasontárgyu soraimra felhozottakra legyen szabad egész röviden válaszolni.

Teszem ezt nem más okból, minthogy azon czikk végpontjában felhozottak által arra moraliter kényszerítve vagyok.

A heliotropismus lényegének ottani magyarázata u. i. egészen fölösleges, fölösleges különösen én ellenemben, mert minden olvasó, a ki csakugyan „elfogulatlanul ol-

vassa el“ cikkemet, ott szakasztott ugyanazt a magyarázatot találja (persze rövidebben, mindjárt az első lapon csillag alatt e szavakban: „napraforgás alatt itt nem csak a világosság forrása *a nap*, hanem egyáltalában *a világosság*-felé való fordulás értendő.“ Azt hiszem tehát, hogy senki sem fog cikkemből a heliotropismus lényegéről „téves nézetet meríteni“, legkevésbé Fekete tanár ur, a ki ezt állítja, mert hisz épen ő van velem ugyanegy nézetben e tekintetben, a minek nagyon örülök, mert épen e nézetben alapszik egész érvelésem, melylyel nagyon könnyen elbánhatna, ha — a mint az olvasóval el akarja hitetni — heliotropismus alatt csakugyan csak nap felé fordulást értenék; mivel cikkemben a nap átlagos irányával egészen ellenkezőleg — észak felé — görbült fákról van szó. „Ki is állithatna ily badarságot.“

Annyi igaz, hogy Fekete tr. ur módjával nagyon könnyen el lehet ütni a dolgot. Ő u. i. a szerint, a mint ezen vagy azon égtáj felé vannak görbülve a fák, ezt vagy azt a szelet állítja oda bünbaknak, a mint épen a görbülés kívánja. Végre legyen meggyőződve, hogy „jóhiszeműségét nem vonja kétségbe“ senki sem, legkevésbé én, a ki őt, mint oly sok tanáram közül egyik legderekabbat, tanítványai oktatásában, erdészeti irodalmunk megalapításában fáradságtalanul tanultam ismerni és becsülni, azt azonban még sem kívánhatja, hogy azért senki se jöjjön az övével nem egyező „más gondolatra.“

Sistaroveczen, 1881. október 21.

Fuchs János,

m. k. erdész.

Trónörökös Ő Fensége görgényi vadászata.

Trónörökös Ő cs. és k. Fensége medvevadászatáról oly sok és eltérő híreket hozott a sajtó, hogy azokat némileg megczáfolandó, és lényegében a rendezők védelmére kelve, elhatároztam magamat az összes általam látott és velem naponta közölt eseményeket dióhéjba szorítva, hiven ecsetelve, az érdekelt közönségnek tudomására hozni.

A trónörökös pár és kísérete: Frigyes cs. k. főherczeg, Koburg herczeg, b. Wilczek, gr. Waldstein, gr. Hoyos, gróf Nostitz, gr. Mitrovsky, Dr. Wiederhoffer udv. tanácsos és Pálffy grófné Marosvásárhelyre mint a m. állami keleti vasut egyik végpontjára f. é. november 14-én délelőtt 11 órakor érkeztek. A nagyszámu és diszes közönség riadó éljenzéssel üdvözölte; hogy mennyi lelkesedést és fényes tüntetést tanusított Marosvásárhely, mint a székelység központja, annak hű leírását a sajtó összes közlönyeiben olvastuk; jelen tudositással csakis a görgényi eseményeket és a vadászat eredményét kívánom hűen ecsetelni.

Nem akarom ezuttal elhallgatni azt is, hogy volt biz itt még elég az erdészeti és rendezőség ellen mély hunyászkodással szőtt cselszövény is észlelhető, mit azonban itt felderíteni nincs hivatásom, hisz azt a jövő ugy is beigazolandja.

A magas vendégek Marosvásárhelyről kiindulva, az előlegesen vendégül meghívott gr. Teleky Samu vezetése alatt szinte 2 $\frac{1}{2}$ óra alatt d. u. 4 órakor Görgényben voltak, s áthatolva Girsik erdőigazgató terve szerint és vezetése alatt készült disz diadalkapun, az előudvarba jutottak; utóbb egy diszitett alaguton keresztül a kellő diszben levő kastély udvarába értek.

E váratlan gyors megérkezés meglepő volt ugyan, de annak daczára a helybeli erdészeti személyzet, Girsik osztálytanácsos vezetése alatt még kellő időben, azon perczben, a midőn

a trónörökös pár a kocsiból kiszállott, már a kastély bejáratánál volt. Ő Fenségét az erdőigazgató magyar diszruhában, magyar nyelven fogadta, a személyzetet bemutatta s saját mint az összes személyzet szolgálatát felajánlotta. Az egyuttal itt levő, és az erdészethez csatlakozott kolozsvári jószágigazgató személyes bemutatása után Ő Fensége magyarul válaszolt, s a vadászat remélhető eredményéről tudakozódott; ez alatt Pausinger, mint Ő Fenségének tisztviselője is beérkezett, kit német nyelven megszólítva, bővebb kihallgatás végett magához rendelt.

A fogadtatás után nyomban átnyújtatott Ő Fenségének egy diszkötésű, vadászati jelvényekkel ékitett vadászati térkép, magában foglalva egyuttal a görgényi vár történelmét, mit kegyesen elfogadni méltóztatott.

A vadászat lefolyásáról szóló események leírását megelőzőleg, meg kell említenem, hogy az ily későre halasztott vadászat nagy aggodalmat szült a rendezők körében; mintha csak az elemek esküdtek volna össze azok törekvései ellen, egyik nehezítő körülmény a másikat érte, makk ez évben a szó szoros értelmében nem termett; erdei gyümölcseink virága már tavaszkor elfagyott, s a csakis tengerire szorított medvék, tengeri törés után élelem hiányában, nagy számuk daczára vidékünkéről elhúzódtak; csekély három napig tartó havunk csak november elején mutatkozott; a havon sűrűn eszközlött nyomozások alkalmával már is észlelhető volt a szomorú kilátás, mert kóbor vándorlásuk biztos és állandósított vadállományra számítani nem engedett; a hó multával a levélhullás is bekövetkezett s így a vastag levélréteg miatt sikeres nyomozásra sulyt fektetni nem lehetett.

Mindezen viszonyokat mérlegelve, oda irányult a rendezőség figyelme, hogy legalább a vadászat rendszere, pontossága s kivitelezése kifogásolható ne legyen.

Ezen törekvést érvényesítendő, csoportokra oszlott az erdészek tevékenysége; Girsik osztálytanácsos és erdőigazgató

elvállalta a fogadtatás, diszités, kellő rend és a tett intézkedések összefüggésének keresztülvitelét; Weszter főerdész a vadászat rendezése és a vadállomány kipuhatolásának nagy műve mellett gondoskodott a hajtók élelmezéséről; Wagner erdész a sok fuvar és háti lovak pontos megrendelésével vala megbizva; a kerületi jegyző, mint különben is kiváló jó vadász, a hajtókról gondoskodott s e tisztjét pontosan és kifogástalanul teljesítette; Kelemen erdész Stefania főhercegnő szolgálatára kiszemelve és a nap közt előforduló intézkedések keresztülvitele végett folytonosan Görgényben tartózkodott; Pausingerre, mint a főherczeg szolgálatában levő fővadászára, ki a főherczeggel gyakoribb érintkezésben volt, a közvetítő szerep jutott, ő értesítette Ő Fenségét a naponta ismétlődött lesjárók eredményéről és a magas elhatározásokat közölte a rendezősséggel. Ő Fensége határozott kívánságát nyilvánította, hogy az erdővédek medvére löni tartózkodjanak s az erdőtisztek belátásuk szerint cselekedhetnek; miből természetesen azon intézkedések tétettek, hogy az erdészek a vadat lehetőleg visszariasszák és csak kifelé löjjenek. Megemlitendő még, hogy Pausinger, Weszter, Beck a trónörökös házi tisztje, a vadászatot megelőzőleg 5 napon át egy-egy lesjárót magukhoz véve, naponta nyomozásokkal foglalkoztak; de csakis azon meggyőződésre jutottak, hogy a medvék kóbor vándorlásuk miatt, állandó tartózkodásukat megállapítani nem lehet.

Ily előzmények után november 15-én vette kezdetét a vadászat. Már reggeli 3 órakor a vadászkiáltás mélabus hangja felriasztotta Morpheus karjaiból az összes szolgaszemélyzetet; hajtók lövészek és szekeresek már 5 órakor gyülekezni kezdtek; 6 órakor Fancsal felé vette kezdetét a menet, Fancsalban az igazgató által diszitett emeletes vadásztanya meleg szobákkal várta a magas vendégeket, oda megérkezvén a teljes számú hajtók és kincstári erdővédek, két sorfalat képezve éltették

Ő Fenségeit. Csak rövid időzés után indult meg a menet Podu-Vadu-Szeszuluj felé, hol a vadászat kedvezőbb viszonyok között mindig jó sikerrel végződött. Most azonban sajnos, azzal nem dicsekedhetnek, mert a legrendszeresebb hajtás daczára is, vadra nem akadtak.

Már 8 óra volt este, a midőn a magas vendégek fáklya világításnál Görgénybe visszatértek és a fényesen kivilágított kastély udvarába hajtattak.

Még az nap este hivatott meg vendégül a veterán vadász, Macskási Ferencz, mint a görgényi uradalomnak az inskriptió tartama utolsó éveiben volt bérlője és híres medvevadász, ugyszinte Teleky Samu sógora és jelenlegi vendége, gróf Wurmbrand.

Másnap reggeli 6 órakor a menet ujonnan Fancsalba indult, Fancsalba érkezve, a még hajnalban kirendelt nyomozók le nem érkezvén, a társaság a vadászlak előtti téres helyen egész tábort ütött és vidáman tervezgetett. Hosszas várakozás után a nyomozók ugyan megjöttek, de kevés reménységet nyújtottak, egyhangulag állítván, hogy a talált friss csapások daczára a maczkók határozott tartózkodási helye — kóbor vándorlásuk miatt — feltalálható nem volt. Ily viszonyok között tehát nem volt egyéb teendő, mint egy szerencse vadászat kísérlete; de a kísérlet is megheiusult, azon különbséggel azonban, hogy a hajtásban volt ugyan két főmedve, azok azonban a kifogástalan jó hajtás daczára kioldalogtak és lövésre nem kerültek.

Képzelné lehet az eredménytelenség okozta minden irányban észlelt levertség magas fokát, csak Ő Fensége a Trónörökös az indokolt türelmetlenségnek semmi irányban sem adott kifejezést, ellenkezőleg egész higgadtsággal tartott tanácsot a vadászat folytatására vonatkozólag.

Sok volt itt az eltérő vélemény, a rendező személyzet Görgény környékére fektette a fősúlyt, míg ellenben Teleky és

Macskási azon véleménynek adtak kifejezést, hogy a medvék most a magasabb hegységekben tartózkodnak és miután a távolság több órai lovaglást igényel, tétessék át a központ Fancsalra.

Ő Fensége elfogadván ez utóbbi ajánlatot, megszemlélte a fancsali helyiségeket és az átköltözködést azonnal elrendelte, az erdővédek és hajtók hazatérés helyett Fancsalban tanyát ütöttek, a magas vendégek pedig Görgény felé visszaindulván, alkonyatkor szerencsésen oda érkeztek. De nagy vala ám a meglepetés, a midőn a Weszter által kiindított nyomozók azon jelentéssel tértek vissza, hogy néhány medve, táplálék hiányában, egészen le az adorjáni határban lévő vadalmásokat körülövedző cserjés erdőségekbe szorult és ott egészen friss csapások találhatók.

E körülmény megváltoztatván a fentebbi tervet, a Fancsalban tanyázó lövészek és hajtók azonnal berendeltettek és éjjel után szerencsésen le is érkeztek.

Másnap, november 17-én a vadászat színhelye idegen, a kincstári erdészek által ismeretlen határon lévén, a vadászat rendezését Macskásy vette át.

Már fél nyolcz órakor megindult a menet Adorjánra, hol a magas vendégek paraszt lóra és paraszt nyeregbe ülve, csakhamar felértek a vadászat színhelyére.

Az első és második hajtás sikeretlen volt, ellenben a harmadik és utolsó hajtásban, a fentjelzett tilalom nélkül, nagy eredményeket lehetett volna felmutatni. Ugyanis azonnal a hajtás kezdetével jelezték a hajtók a medvék ottlétét, erős hajsza után csakhamar két főmedve egymást nyomban követve bukkant ki Schobel erdészre, ki által a hajtásba visszariasztva, Beck Ő Fensége házi tisztjére irányultak, itt is lövés helyett a magas vendégek löirányába tereltetvén, Frigyes cs. k. főherczegre bukkantak, ki a sűrűség miatt a szembe iramló medvékre löni gátolva lévén, csak akkor dör-

dült el fegyverének mindkét csőve, a midőn azok a szekér-
uton elhaladva, menekülni siettek, ugyan egyidejűleg lőtt a
főherczeg szomszédja gr. Wurmbbrand is, de a mint a követ-
kezmény igazolja, mindazon lövés eredménytelen volt. Meg-
emlitendő még mint curiosum, hogy az első medve, a nagyob-
bik, a sík és sáros utra való kiugrásra alkalmával kisíklott
és a földre terült, míg az ezt nyomban követő második medve
futó irányát megváltoztatni képes nem lévén, a földön heverő
medvét átugrotta.

Három egymásutáni dördülés nyomban megvillanyozta az
egész lövonalat; azonnal ott termett a Trónörökös, rögtön meg-
szemlélte a nagy nyomokat, saját kezeivel leoldotta a vér-
ebet és a nyomra vezette, maga is a nyomon jó távol-
ságra elhatolt, a véreb azonnal hangot adott, de csakhamar
elnémult, jeléül annak, hogy a medvék legalább is nagyobb
sérülést nem szenvedtek. A Trónörökös Frigyeshez for-
dulva, így szólt: „Husz évig mehetsz medvevadászatra, míg
abban a szerencsében fogsz részesülni, hogy két főmedve egy-
szerre lövésre kerüljön.“

Végül még megemlitendő, hogy egy harmadik medve,
állítólag főmedve, kioldalgott és így lövésre nem került.

Másnap, azaz 18-án ugyancsak Adorján határában a vad-
almások közelében folytattatott a vadászat, de eredménytelenül.

Görgénybe visszatérve, a nyomozók új friss csapásokra
akadtak, még pedig Adorján szomszédságában létező, de már
kincstári erdőkben, az üvegcsüri, illetve Kásva határon, minek
folytán eltérőleg a 19-ikre tervezett rókavadásztattól, a
medvevadászat folytatása lett elhatározva.

Este 6 órakor, ebéd alatt, Erzsébet előestéjén,
Felséges királynénk tiszteletére Girsik erdőigazgató fényes
fáklyamenetet rendezett. A magas vendégek a felvonulást és
elvonulást élvezettel nézték; az elvonulás után Ő Fenségének

küldöttje gr. Mitrovszky lejött, megköszönte a figyelmet azzal, hogy ezen figyelem felől Ő cs. k. Felsége még ma táviratilag lesz értesítve, egyuttal meghivta az erdőigazgatót 19-ére ebédre.

November 19-ike, mint a vadászat utolsó napja, a kásvai vadászatnak volt szentelve.

Ez alkalommal is bebizonyult a rendezőség azon állítása, hogy a medvék csakis Görgény környékén tartózkodhatnak, mert ott, ha gyéren is, vadalmával táplálkozhatnak. Ugyanis itt is, még pedig igen nagy főmedvére akadtak, a hajtók szorgosan hajhászták, sokáig makacskodott, míg végre dr. Wiederhoffer udvari tanácsosra kirohant, de a kedvezőtlen szélirány miatt neszt véve, elbőgte magát, s azonnal visszapattant és áttörve a hajtóvonalat, szerencsésen meg is menekült.

Ezzel be lett fejezve a görgényi vadászat, s én is bevégeztem tudósításomat azzal, hogy Trónörökös Ő F. 19-én este bucsu-ebéd alkalmával következőleg nyilatkozott: „Megvagyok elégedve a kísérlettel, meggyőződtem arról, hogy itt a vadállomány kielégítő, hogy a vadászat sok tekintetben kényelmes és hogy máskor korábban kell a vadászatot kezdeményezni, ha jövőre megnyerhetem ide Felséges atyámat, legalább is megelőzőleg 14 nappal ide jövők és tanulmányozni fogom a hajtásokat.”

A Trónörökösne Ő Fensége, ki mindenkit vidám mosolya, szelidsége és leereszkedése által első látásra meghódít, a vadászat tartama alatt sétákat tett a parkban, úgy sár- és esős idő daczára a községben is, magyarul viszonzta a legszívesebben a nép köszöntését, rajzolt és naponta kikocsizott a közel vidékre, egy izben egészen Fancsalig, hol megéhezve, az erdővédné által megkinált házi kenyeret és friss vaját kegyesen elfogadni és szívélyesen megköszönni méltóztatott.

N. N.

Vidéki levelek.

I.

Pécs, 1881. novemberhó.

Tekintetes Szerkesztőség! Ez évi novemberhó 1. és 2-án Baranyamegye Mecsek hegységében fekvő erdőket jelentékeny elemi csapás látogatta meg. Ugyanis október 31. és november 1-én beállt havazás lassankint ólmos esővé változva át, a vékonyabb galyakon is 2—3 ujnyi jégréteg képződött, a még le nem hullott lombokra roppant hó és jég terhek nehezedtek, melyek mázsányi súlya alatt kivált sudarállabjaink halomra törtek, sok helyt a fák fele derékban vagy sudáron letört és így helyre nem hozható hézagok, nyiladékok keletkeztek. Sőt a magas vágható bükkös állabokban számos fa kidőlt, kitörött a roppant súly alatt, a letört nagyobb ágak ezrei pedig az erdőket járhatlanná tették.

A jégréteg 4—5 napig minden lombot, galyat, bokrot, fűszálat fagyos leheletével borított; tündéri látványt nyújtott a késői virágokat, őszi kökörcsint a zöld és sárga lombokat, mindent-mindent vastagon borító átlátszó és ezer gyémántkép ragyogó jég kristály; mi erdészek azonban fájó szívvel szemléltük a természet ezen oly nagyszerű mint romboló tüne-ményét. A gyümölcsfák és a szőlő is sokat szenvedett e napokban, az előbbieket ágai letördeltek, sőt egészen kitörtek, azonkívül tapasztalt gazdák állítása szerint úgy a szőlő mint a gyümölcsnek termő bimbói megfagytak, így a jövő évre e vidéken kevés reménynyel biztatnak.

Csak midőn több nap múlva a felhő fátyolából a nap kibújt, szabadultak meg állabjaink ezen fagyos öltöztetés-től.

Somogymegye erdősegei ezen csapástól már sokkal kevesebbet szenvedtek, mint közvetlen az után meggyőződni volt alkalmam.

Az így letört fatömegek részint szálankint, részint rakásonként árvereztetnek kész pénzért vagy napszámokért csekély áron, a rendes vágásokból nyert faanyagok kelendősége kisebb, úgy, hogy ily elemi csapás az állabok megtizedelésén kívül még az erdei jövedelmeket is csökkenti.

Az erdőtörvény életbe léptetése csak lassan halad vidékünön. Sok oka vannak ennek, a sok közül csupán azt említem fel, hogy az 1881. év e vidékek gazdáira nagy átlagban nem jó volt, gyenge termés mellett elmarad a jövedelem jelentékeny része, szorultságában a birtokos ahoz nyúl, mihez lehet, tehát első sorban az erdőhöz, másrészt minden kiadást lehetőleg mellőz.

Már pedig az erdőtörvény egyrészt az erdők állagának irtások általi önhatalmu kevesbitését korlátozza; másrészt üzemtervek készítése, erdőtisztek alkalmazási kötelezettsége stb. által az erdőbirtokos uradalmakra, községekre kétségtelenül terheket ró; igaz, hogy ezen terhek az erdők fennmaradása érdekében mulhatlanul szükségesek.

Az erdőgazdasági üzemtervek munkáját e mult nyáron a pécsi püspöki uradalom vette első sorban munkába; ezt követték a veszprémi püspökség, a lengyeltóti hitbizományi uradalom és a pécsváradi kir. közalap. uradalom. Pécs sz. kir. város az erdőgazd. üzemterveket pályázati verseny útján szándékozik elkészíttetni, tudomásom szerint a pályázati hirdetés már be is küldetett. Különösen ki kell emelnem azonban a pécsi püspökséget, melynek fenkölt szellemű pásztora Dulánszky Nándor ő excellenciája az erdőgazd. üzemtervek munkába vételét haladéktalanul elrendelvén, tetemes áldozattal bár, mégis a törvény követelményének, másoknak is példaadásul, nehéz viszonyok közt megfelelni törekszik.

Azonban számos egyházi hitbizományi stb. erdőbirtokos, sajnosan kell jeleznem, ez idő szerint az üzemtervek végett az első lépést sem tette meg, noha a közigazgatási erdészeti bizottságok nem késtek ez irányban ismételve a törvény követelményeire figyelmeztetni és felhívni.

A községi erdők üzemterveinek elkészítése Baranya- és Tolnamegyében a megyei erdőmesterekre bízott, kik esetleg segéd alkalmazásával e feladatoknak remélhetően megfelelni fognak; Somogy megyében egy szbirói járás községi erdők üzemterveinek elkészítésére verseny-tárgyalás fog legközelebb próbául tartatni, míg a javaslatba hozott megyei erdőmesteri vagy főerdészi állomás szervezése iránt intézkedés tétetnék.

A községi üzemtervek mintegy 500 községi erdőről szerény nézetem szerint itt csak aként készülhetnek el a kitűzött határidőre, ha egyes járásokban, hol szakértő képzett erdőtisztek találhatók, azok elkészítése pályázati verseny útján kiadatik, a közelben fekvő erdők üzemterveit el is vállalják; a hol ilyenek nincsenek, azon községek erdeiről a megyei erdőmesterek vagy főerdészek készítik el az üzemterveket.

Be kell látnunk azt, hogy a jelenlegihez hasonló évek súlyos viszonyai közt, sem a birtokosokat, sem a községeket egyszerre ezzel is felette terhelni nem lehet; azért úgy az üzemtervek elkészítésénél, mint a községek részére erdőtisztek alkalmazásánál „olcsóság“ a legfőbb és első feltétel.

E szempontból a községi erdők üzemterveinek az ebbeli ministeri utasításnak megfelelő legegyszerűbb elkészítése kívánatos, az erdőtisztek alkalmazása pedig itt egyelőre a községek választására bízott, hogy a hol szakképzett művelt uradalmi erdőtiszt a közelben találkozik, azt fogadják meg egyelőre erdejök rendszeres kezelésére, esetleg az üzemterv elkészítésére is, eddig azonban még erre is kevés község mutatkozott hajlandónak, s úgy látszik nem marad más hátra, mint a községi erdők kezelésére hivatalból megyei erdészeket kinevezni, egyes kivételekkel.

Ezek lennének szerény nézeteim Szabó Adolf kir. erdőfelügyelő úr és tisztelt barátom ez irányban kifejtett eszméire is.

Az erdőgazdasági üzemtervek munkába vétele folytán több helyt az „Erdészeti segédtablák“ és erdőrendezési nyomtatványok szükségesek, sok oldalról már kerestettek; sokak nézetét fejezem ki, midőn a tek. szerkesztőséget az „Erdészeti segédtablák“ és erdőrendezési nyomtatványok mielőbbi kiadása, minél szélesebb körben terjesztése körüli közbenjárásra felkérem.

Az erdőőri szakképzés előmozdítása is folytonos gondoskodás tárgyát képezte, ez évben Baranya- és Tolnamegyéből 10 egyén nyert erdőőri képesítést, a mi valóban nem sok, azonban remélhetőleg jövő évre a jelentkezők száma sokkal nagyobb leend; kívált ha az előirt „Erdőőr“ című szakkönyv mielőbb újra kinyomatni és minél jutányosabban általánosan áruba fogna bocsáttatni.

Hogy az erdőőri szakképzés iránti kedv emeltessék, igen czélszerű volna az üresedésbe jövő erdőőri állomásokat úgy az államkincstárnál, mint a kir. közalap. uradalmaknál stb. mindenkor nyilvános pályázat útján betölteni, mely eljárás utóbb magán uradalmaknak is például szolgálna.

Végül mint örvendetest említhetem a fa kelendőségi viszonyoknak e vidéken némi javulását, kivált vasuti anyagokban, melyek nagyrészt az épülőben levő Budapest-pécsi vicinalis vasúthoz használtatnak fel, ugyanezen vasut több itteni uradalmi erdő jövedelmeit jelentékenyen emelni lesz hivatva.

Teljes tisztelettel maradtam a

Tekintetes szerkesztőségnek

alázatos szolgálja

Tóthi Szabó Sándor.

II.

S.-Kaza, 1881. évi novemberhó.

Borsodmegyében a magánbirtokosok egynémelyike erdeje szakszerű kezelésére igen kevés, vagy épen semmi gondot sem fordít; sőt sok helyt az erdőpusztítások oly mérvet öltenek, hogy általuk a mezőgazdaság is érzékeny károkat szenved, s mindinkább nagyobb és nagyobb veszélyeknek van kitéve. Ennek bizonyosságául szolgáljon azon körülmény, hogy ez évben az u. n. Bánvölgyén és általában a Sajó mellett fekvő részekben, a szántóföldeket s közeli községeket, mint Vadnát, már hatszor borította el a víz, s ezt egyedül az erdőpusztításnak lehet tulajdonítani, mert a mint az erdőterületeket kihasználják, legyenek azok bármily meredek s veszélyes hegyoldalakon is, azonnal legeltetésnek adják át, annélkül, hogy a befásítás csak szóba is jönné.

A mezőgazdaság terén ez által szenvedett károkat azonban, mint az erdők pusztításából eredőket, vidékünkbeli birtokosainkkal elismertetni egyáltalán nem lehet, s még kevésbé megszerettetni velök az erdők szakszerű kezelését, mivelését, gyarló okul azt hozván fel, hogy az erdőterületeknek a legel-

tetéstől való elvonása által marhaállományuk tetemesen csökkenvén, szántóföldjeiket trágyahiány miatt kellőkép művelni nem volnának képesek, meg nem gondolva miszerint a meredek erdőterületek folytonos legeltetése a tavaszi hóolvadások s nyári esőzések bekövetkeztekor földcsúszásokat idéz elő, minek következtében a legelőterület is sok esetben semmivé válik.

Az erdőadminisztrációra elég annyit megjegyezmem, hogy szakembereket magán erdőbirtokosainknál hiába keresünk.

Az erdőőri szakoktatás most is szőnyegen lévő kérdése sokkal érdemlegesebben tárgyalatott e lapokban, semmint annak bővebb tárgyalását célozomul tűzném, s ennél fogva szabadjon csupán azt megemlítenem, miszerint az erdőőri szakoktatás terén magán erdőbirtokosaink leginkább hivatva volnának saját érdekekben oda működni, hogy ez eszme erdőőri szakiskolák alapításában nyerne valósulást. De addig is az oktatást illetőleg véleményem oda terjed, miszerint oly erdőhivataloknál, hol a kihasználás mellett az erdőművelés céljából megfelelő berendezésű csemete kertek vannak, kívánatos néhány suhanczot nyáron át fatenyésztési munkáknál foglalkoztatni, s télen át részint az erdőkihasználásnál alkalmazni, részint gyakorlati ismereteit elméleti oktatással bővítve az erdőőri szakvizsga letételére előkészíteni.

Ily szakoktatás mellett kiváló erdőőrök neveltethetnének, s esetleg a magán erdőbirtokosok is ily egyének alkalmazásával erdeiket jobb kezekre bízhatnák. *Hrebenda Pál.*

III.

Kolozsvártt, 1881. november hó.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Becses engedelmével a „Vidéki levelezők” sorába lépek. Egy nem épen érdektelen kérdésről kívánok szólni.

Mindennapi dolog ugyszólván, a birtokrendezési, tagosítási és arányosítási munkálatoknál, valamint erdőbirtokot és erdőterményt érdeklő egyéb peres ügyeknél, a bíróság részéről erdészeti szakértőket rendelni ki.

Hogy az erdészeti szakot eme kiváló fontos ügyekben legtöbbszörre (legalább nálunk) kik szokták képviselni, azt soraim

folyamán bátor leszek bővebben megvilágítani; előre bocsátani csak annyit kívánok, hogy az erdészeti szakértők kirendelése, különösen a jelenleg tömegesen szabályozás alá vett birtoktestek (rendesen jelentékeny kiterjedésű erdőkkel) külső munkálatainál napirenden levő dolog. A közelmúlt napokban volt alkalmam egy ily, törvényszéki bizottságban működött, erdészeti szakértővel beszélni, s előadása folyamán oly dolgok tudomására jöttem, melyek azon egyenes következtetésre vezettek, hogy az illető uri ember, — bár szakértői voltára ugyancsak rátartó — bárhol inkább megállhatja helyét, mint az erdészeti szakban, hol egyáltalán annyira felületes ösmeretei vannak, hogy még a bükkfát kéregben sem tudja a tölgytől megkülönböztetni.

Ilyen s ehhez hasonló szakemberek pedig nagy számmal vannak még nálunk, különféle sallangos czimeket viselvén, mint: városi erdőmester, megyei erdész, uradalmi erdőfelügyelő stb. stb. Kevés kivétellel, mindannyian a régi időből vett uradalmi jágererek, vagy egyéb megélhetési mód hiányában, bizonyos körökben protegált egyének. Az erdész czímet tetszés szerint veszik fel, anélkül hogy daczára több évi üdvös (?) szolgálataiknak, némi gyakorlati fogékonyságuk volna.

Tisztelet a kivételeknek, mert vannak, a kik hivatásszerű buzgósággal felelnek meg állásuknak s daczára az elméleti képzettség hiányának, nem egyszer beigazolták már, hogy önszorgalmuk és tevékenységük által előnnyel használható, értelmes gyakorlati emberek. Fájdalom, ezt eme erdészeti szakértők alig 10⁰/₀-ára lehet mondani.

A legtöbbnek működési köre mint erdészeti szakközegnek, csak addig terjed, hogy évenként a város, megye, község vagy uradalom számára néhány száz „ölfát“ állittat, persze oly módon, hogy a termelés helyét, idejét és módját rendesen a csőszök állapítják meg; ezenfelül pedig tetszés szerint „czéduláztat“ töről, a hűséges csőszök (!) ellenőrködése és felügyelete mellett.

Kenyérurával szemben tehát csak fizetés felvételi kötelezettsége van. Ez pedig variál 300—400 frttól felfelé, néha egyéb mellékjárandóságokkal is, s csak ritkán ér el 800 frtot, mikor aztán az „erdőmester“ czímet ex offo felveszi.

Jövedelmi forrásának főtényezője azonban másban áll.

Néhány kir. törvényszéknél már mint kirendelt erdészeti szakértő több ízben szerepelvén, biztosítva van, hogy előforduló esetekben megkapja a birói végzést, valamely erdő osztályozási vagy becslési munkálathoz, esetleg egyéb: erdőbirtokot vagy erdőterményt illető peres ügghöz történt kirendelése iránt. Ilyenkor aztán 8—10 napi künnlétel után néhány 100 frtot besoperni nem is rossz dolog, s ha efféle kirándulás havonként csak egyszer akad, (már pedig itt akad, néha többször is) meg van a szép jövedelem. De hát miért? Hát azon nagy fejtörést okozó munkáért, melyet a megejtett osztályozás, becslés vagy egyéb peres ügyi tárgyalásról készíteni szokás s a mi náluk egy formuláris szerint kaptára vert u. n. „Becsü levél“ vagy „Szakértői becsü“; minek összeállítására azonban jónak látják eme érdemes szakértőink, előbb azok barátságos véleményét kikérni, kik a bizottságban mint társszakértők működnek s esetleg kincstári vagy valamely rendezett uradalmi szolgálatban álló képzett szakemberek. Az erdőjárás idejében vagy felületes, vagy épen semmi vizsgáldást, feljegyzést nem téve, biznak a jó indulatba s várják az időt, míg a dárdások által czipelt elemózsia megtizedelésére következik a sor. Ez pedig kérem igazolt eljárás, mert az erdön kimerül ám a test ereje s azt kellőleg pótolni kell. Így tart ez 8—10 napon át, míg végül fontos képpel elkészül a hires „Szakértői becsü“, s a bizottság elnökeként szereplő törvényszéki bíró megszerkesztvén az eljárási jegyzőkönyvet, ehhez csatolja a szakértő ur költségei és napidijairól készített számlát, melynek rendesen jó kövér tételei vannak.

A napidij és utiköltségeken kívül ott van egy jelentékeny összeget képviselő tétel: a gyaloglásokról, hol minden 2 óra egy mértföldet (7·58 kilométer á 20 kr) számít, s így naponkénti 12—14 órai gyaloglás után 9 frt — 10 frt 50 kr kárpótlás esik.

Hiába, a szaktudományt, a fáradságot és ruharontást meg kell ám fizetni. Szegény erdőrendezősnél alkalmazott collegák! Hány napot kell fáradnotok, míg ezek egy napi gyaloglási díját kiérdemlitek!

Ily szakértők által a régi jágerállapot jut eszünkbe, midőn

illetéktelen kezekben volt erdészeti ügyünk. Itéljék meg igen tisztelt szaktársaim, hogy hol van ebben a rátió.

Erdőtörvényünk, — a 17. §-ban említett birtokosoknál — utját vágta ugyan az ily emberek jövő alkalmaztatásának, de fájdalom nem tartalmaz oly pontot, melylyel az említettem szakunkkali visszaélés elhárítható lenne.

Pedig, ha feltétlen szükséggé vált az, hogy csakis elméleti és gyakorlati képességet igazolni tudó egyének állhatnak — a 17. §-ban megjelölt birtokosoknál — erdészeti szakszolgálatban, vajon nem méltányos dolog-e, hogy erdészeti ügyekben is csak ily képesítés mellett adhasson valaki szakvéleményt, miből a bíró egész bizalommal ítélhessen.

Az 1880. évi XLV. törvenyzikk alapján, az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna-, Közép-, Szolnok-, Zaránd megyék és a volt Kővárvidék területén a birtokrendezési, arányosítási és tagosítási ügyekben követendő eljárás tárgyában, 1880. évi 2364. szám alatt kiadott igazságügy-ministeri „Utasítás” 57. §-a szerint: „Erdők osztályozása és becslése esetében az eljáró bíró utasíthatja a feleket, hogy ezen munkálatok teljesítésére a szakértői bizottság elnökéül egy erdészeti szakismeretekkel bíró szakértőt válasszanak.” Az eljáró bírónak minden esetben figyelmeztetni kellene e szakaszra a feleket, már a szakértői vélemény érdekében is. Ez áll az előmunkálatokra, míg az érdemleges tárgyalásra nevezett „Utasítás” 78. §-a következőket rendeli: „A szemléhez az eljárásban érdekelt községek vagy érdekcsoportok az 57. §. értelmében egy-egy szakértőt választanak, az eljáró bíró pedig a szakértő bizottság elnökéül egy hitelesítő mérnököt, esetleg egy erdészeti szakismeretekkel bíró szakértőt is meghív.”

Tehát mindkét esetben „erdészeti szakismeretekkel bíró szakértő”-ről van szó, s dacára az „Utasítás” ez intézkedésének, a kir. törvényszékek részéről oly egyének is nyernek meghívást ily tárgyalásokhoz, kik „erdészeti szakismeretekkel” egyáltalán nem bírnak, s így azt beigazolni sem képesek. — Továbbá az említett ministeri „Utasítás” függelékeként kiadott VIII. táblázat, mely az eljárásban szereplő egyének napidij és utiköltségeit állapítja meg, határozottan csak: „okleveles (gazda,

erdész, építész, stb.) szakértő“-ről szól, kiknek napidiját 8 frtban állapítja meg. Már pedig velem együtt többen tanubizonyságot tehetnek arról, hogy a leirt fajta szakértőknek (tehát nem a ministeri „Utasítás“-ban foglalt „okleveles“-eknek) az eljáró bíró minden esetben legalább 8 frtot, sőt nem ritkán ennél jóval többet is liquidál napidij fejében, mire nézve eklatáns példákkal szolgálhatnánk.

Szerény véleményem szerint ez elegendő annak magyarázatára, hogy mennyire tartatnak zsinórmértékül a kiadott „Utasítás“-ok, s hogy mily mérvben képviselik szakunkat még jelenleg is ama bizonyos szakértők, kik összeköttetés, ismeretség, barátság és atyafiság jussán erdőosztályozási, becslési és egyéb ily fajta peres ügyekben az eljáró bizottságban működven, érdemetlenül jutnak oly összegekhez, melyek által a valódi szakemberek többnyire szerény anyagi helyzetén jelentékenyen könnyítve, a törvény alapján kiadott felsőbb intézkedés pedig kifogástalanul teljesítve lenne.

Midőn eme, szakkörökben már többször megszellőztetett ügyet felhoztam, csak szakunk iránt érzett odaadó kötelességet véltem teljesíteni.

A tekintetes Szerkesztő Úr

alázatos szolgálja:

Simon Gyula,
okleveles erdész.

IV.

Bugojná, 1881. évi decemberhó.

Tekintetes Szerkesztő Ur! E napokban oly dolgoknak színhelye volt az én erdőgondnoksági kerületem, melynek párját bármely országban, de még Szibériában is hiába keresnők.

Nem történt sem több sem kevesebb, minthogy az itteni „Bezirksvorsteher“-nek dühétől indittatva s a cs. kir. ezredőrségi szakasz parancsnoka, egy telivér rácz atyafi által felbujtogatva, fogta magát és kiküldött egy csendőrségi őrzjáratot azon szigorú parancssal, hogy a legelső erdőőrt, kivel az őrzjárat találkozik, fogja meg, verje vasma, tömje be a száját és így kisérje be a „Bezirksbehördé“-be. A csendőrségi őrzjá-

rat el is indult, de az országuton vagy a falvakban nem találván erdőőrt, ilyen nélkül tért vissza, miért is hanyagságáért egy néhány napi „Dunckelarrest“-ot kapott.

De ezzel még nem érte be az érdem- és népkegyhajászó kroato-szlavonizált cseh atyafi, hanem egy távsürgönyt menesztett a „Landesregierung“-hoz, melyben azon, levegőből kapott, aljas vádat emelte az erdőgondnokság ellen, hogy az erdőreivel lövetni kezdi az ő cseh felfogása szerint jogosultan fát orzó lakosságot.

Az erdőgondnokság sem tűrhette törvényesen felesketett erdőrendészeti közegeinek csendőrök által szándékolt elfogatását, és szintén sürgönyileg értesítette az országos pénzügyigazgatóságot a „Bezirksvorsteher“-nek ezen, hivatalos hatalmával történt visszaélése felől.

Mindkét sürgönynek megvolt a maga eredménye, mert a „Landesregierung“ a „Kreisvorsteher“, az országos pénzügyigazgatóság pedig a „forstamtsleitert“ küldte ki a helyszínére a vizsgálat legszigorubb megejtése s a hibázott hivatalnokok elmozdítása végett.

Mielőtt azonban ezen vegyes bizottság által foganatosított vizsgálat eredményét közölném, szükségesnek tartom előadni azon körülményeket, melyek a „Bezirksvorsteher“ e törvény- és szabályellenes önkény végrehajtására indítottak.

Mult hó vége felé egy erdőőr azon jelentéssel állit be hozzám, hogy Vesela község lakói tömérdek fát loptak a kincstári erdőből s ő egyedül nem képes azt lefoglalni, mivel a fának megkezdett felmérése közben már tettelesen bántalmaztatott. Erre én rögtön átiratilag megkerestem a Bezirksbehördét a szükséges csendőri segélynek kirendelésére, mely átiratomra azonban a Bezirksbehörde ötöd napra azzal felelt, hogy Vesela község lakói jogosan szerezték meg az általuk lopott fát s ő ennélfogva ezen fának lefoglalására csendőrt nem ad. Ezen idő alatt a lopott fát szerencsésen el is adták a tolvajok s mi csak hült helyét találtuk.

Látván, hogy ily szabály- és rendellenes viszonyok között egy erdőőr nem képes szolgálatát teljesíteni, párosával küldtem ki az erdőőröket azon erdőrészekbe, melyek a bosnyák pusz-

titó fejszének leginkább ki vannak téve és szigoruan meghagytam nekik, hogy minden faorzót megzálogoljanak és az általa lopott fát lefoglalják, mit közegeim pontosan teljesítettek is s rövid idő alatt közel 40 drb fejszét és vagy 20 méteről szurkosfennyőforgácsot (Kienholz) szolgáltatottak át.

A fatolvajok látván, hogy én nem tréfálok s daczára annak, hogy a Bezirksvorsteher nekik az erdők pusztítását megengedte, szigoruan hajtatom végre az erdőtörvény rendelkezéseit, elmentek tehát panaszra hozzá, s ezen panasz, meg erdőőreim pontos szolgálattétele szülte aztán a levelem elején felsorolt önkényeket és a hivatalos hatalommal oly czudarul történt visszaélést.

A vegyes bizottság kirendelése tudtul adatott a Bezirksbehördének, de az erdőgondnokságnak nem, miből önként következtethető, hogy ezen bizottságnak már előre is feladatául tétetett az erdőgondnokság felültetése, illetve megbuktatása, a mi azonban nem sikerült.

A Bezirksvorsteher körözüvényileg felhivta ekkor a községi birákat, hogy maguk jelenjenek meg a tárgyalás napján, vagy pedig oly egyéneket küldjenek ki arra, kik az erdőőrök által vagy megzálogoltattak vagy kiktől a lopott fa elkoboztatott. Volt is aztán tanukihallgatás, mely két napig tartott, de eredményre nem vezetett, mert nem volt minden előleges instrukció és bujtogatás daczára constatálható azon körülmény, hogy az erdőőrök csak egyetlenegy fatolvajt bántalmaztak volna, annál kevésbé az, hogy csak egyetlenegy esetben is erőszakot követtek volna el, valamint az sem, hogy valakit jogtalanul zálogoltak volna meg, de ellenkezőleg belett bizonyítva az, hogy az erdőőrök közül kettő a fatolvajok által tetteleg bántalmazva lett, sőt hogy az egyik csak menekülés által került ki a fellázadt tömeg dühét, mely őt életveszélylyel fenyegette, de még akkor sem élt törvényes jogával, t. i. a fegyver használatával. — Belett még ezeken kívül bizonyítva az, hogy a fatolvajok nem egy, de számtalan esetben kísérelték meg az erdőőri személyzet megvesztegetését, a mi azonban nem sikerült.

A bizottság ezen eredménnyel sehogysen volt megelé-

gedve, mivel sem a felfüggesztési, annál kevésbé pedig az elbocsátási felhatalmazást nem vehette igénybe az erdészeti személyzet egyetlenegy tagjával szemben sem, s így csalódva bár, de kárörömét ki nem elégítve volt kénytelen a nagy hűhóval megejtett vizsgálatról visszamenni.

A vizsgálat ily eredménye bátran azon következtetésre indíthatott, hogy a hivatalos hatalommal visszaélést elkövetett, a népet felbujtogató, egy nyilvános és állami erdészeti hatóságot rágalmakkal és hamis vádakkal illetett kormányhivatalnok mind ezen, úgy a büntetőtörvénykönyvbe, mint a szolgálati szabályokba ütköző cselekményekért megfogja kapni az érdemelt büntetést, s hogy az erdőgondnokság is nyerend majd elégtételt, de fájdalom! ez nem történt meg, még pedig azért, mivel a közigazgatási hivatalnok horvátszellemű telivér cseh „Beamter,” az erdőgondnok meg csak magyar, a ki házához még az osztrák-magyar Zuluföldön is hiven ragaszkodik, — s mivel a vizsgálatot egy „tüchtiger oesterreichischer Bach-scher Beamte” és egy „von Geburt aus dem Forstwesen angehörig” tapasztalatlan cseh főerdész, illetve czimzetes erdőmesterből állott bizottság ejtette meg.

Hogy ily viszonyok között önérzetes magyar ember tovább nem szolgálhat, az világos, s ezért én is megkerestem a nagyméltóságu cs. és kir. közös Ministeriumot, hogy mihamarább mentsen fel ezen „Beamtereskedési” horvát-német-cseh szolgálatattétel alól.

Alázatos szolgálja:

Seide Miksa,

cs. és kir. erdész.

Az 1881. évi erdészeti államvizsgák.

A folyó évi erdészeti államvizsgák októberhó 17-én kezdettek meg, s november 1-jén lettek befejezve, s a vizsgálati okleveleket azoknak, kik a vizsgák végét bevárták az országos főerdőmester Bedő ministeri tanácsos, Sólcz Gyula erdőtanácsos és akadémiai tanár, Hoffmann Sándor főerdőtanácsos és Belházy Emil főerdőfelügyelő vizsgáló bizottsági ta-

gok jelenlétében nov. 2-án szolgáltatta ki. A vizsga letételére engedélyt nyert 45 oly folyamodó, kik a selmeczi erdőakadémia általános erdőtiszt, vagy 4 éves erdőmérnöki tanulmányát minden tantárgyból való vizsgaeredményével végezték, vagy a selmeczi erdőakadémiával egyenlő rangú más intézetben vizsgáztak, s ezek után legalább két egész éven át az erdőgazdaság külső kezelésénél alkalmaztattak.

A vizsgát tette 43 fiatal szakférfi közül, kik között, mellesleg mondva, a régi rendszer szerint végzetek közül többen voltak, s nevezetesen egy 61 éves collega is vett részt, államvizsgálati oklevelet nyert 34, míg 9 nem találtatott kielégítően képesítettnek, kik közül ismét olyan is volt, ki másodszor jelent meg a vizsgálaton. A vizsgálatot kiállott 34 közül jelesen képesített osztályzatot nyert 3, jól képesített lett 7, és kielégítően képesített volt 24.

A két napon át tartott napi írásbeli vizsga alatt megoldandó kérdések a következők voltak :

1. Felsorolandók a műfa, azon műszaki szempontból lényeges hibái, melyek a különben egészséges farost szabályszerűtlen összefüggésén és szerkezetén alapulnak. E hibák mindenikénél fejtegetendők az okok, melyek előidézik, s megnevezendők a fánemek, melyeknél az egyik vagy másik hiba gyakori. Egyszersmind kimutatandó az ily hibás fának még mely célra való alkalmazhatása is.

2. Egy 10.000 hold kiterjedésű előhegységi és hegységi erdőterület rendezés alá veendő. Rendelkezésre állanak a részletes kataszteri térképek. Melyek lesznek ez esetben a részletes erdőfelmérésnek tárgyai, s mikép és minő műszerekkel fogja vizsga-jelölt a további felmérési munkálatokat foganatosítani, miképen fog az osztagok elkülönítésénél eljárni, mely tényezőket veendő az egyes osztagokban fel, és mikép fogja e tényezőket megállapítani?

3. Minő befolyása van az áterdőlésnek az állabok fatömegének gyarapodására és minő a fák műszaki használhatóságára? Fordulhatnak-e elő esetek, midőn az áterdőlés hatása e két irányban ellentétes lehet, s ha igen, minő eljárást követne vizsga-jelölt ilyenkor az áterdőlés fogatosításánál, hogy a hátrányok lehetőleg kerülve, az előnyök ellenben elérhetők legyenek?

4. Nevezze meg a vizsga-jelölt azon főbb fanemeket, melyek szolgálati helyének egyik vagy másik kerületében honosak s adja elő, tekintettel az ott előforduló termőhelyi viszonyokra a fokozatos felujítás, továbbá a vetés és ültetés előnyeit és hátrányait, s mutassa ki, hogy az adott gazdasági viszonyok között mennyibe kerül egy katastrális hold erdő ültetése vagy vetése?

5. Minő jeleggel birnak azon erdők, melyek az erdőtenyészet felső határában vannak? mily fanemekből állanak? mily tengerfeletti magasságot foglalnak el hazánk éjszaki és melyet déli vidékein? Mily befolyással van az erdőtenyészet felső határának tengerfeletti magasságára, az illető hegységnek domborzati csoportosulása? Mily feladatot teljesítenek az ily erdők? Leírandó vizsga-jelölt által az ezen erdőknél alkalmazandó legcélszerűbb üzem mód.

6. Vasutépítés alkalmával egy 40 éves, teljes zárlatu lúcz fenyvesből 9 hold sajátítandó ki. Mely adatokra lesz szüksége vizsga-jelöltnek ezen erdő értékének kiszámításához, miképen állapítja meg és használja fel azokat, s végül mily összegben határozza meg az erdő értékét a részéről tetszés szerint vett és pénzértékben kifejezett gazdasági tényezők alapján?

A f a p i a c z r ó l.

B u d a p e s t, 1881. december-hó 30.

(B.) A faüzlet helyzete naponként szilárdabb lesz s a vásárló kereskedők egyre élénkebben nyilvánuló tudakozódása továbbra is kedvezőnek ígérkező kilátást mutat.

A tölgyfaanyagok benn az országban és kifelé is minden irányban jó kelettel bírnak s a szebb minőségű tölgyszelvényárúnak való fa áremelkedése még tovább is várható, mert mindjobban terjed, a kétségtelenül igen szép és tartós, tölgybutorok készíttetése. A vasuti talpfák pedig szintén keresettek s ezért már kevésbé diszes vagy válogatott talpfákkal is kénytelenek a vasutak beérni.

A luczfenyő anyagok kedveltsége szintén élénk s ez anyagból már a jövő évben tömeges szállitmányok fognak Triesztbe történni; míg a jegenyefenyőt belföldi építkezéseink fogyasztják.

A kőrisfát, melyet nálunk egészben véve még kevésbé tudnak méltányolni Németország részére nagy mértékben keresik.

A tűzifa is jobb keletnek örvend mint a megelőző időkben, s ez részben annak is köszönhető, mert városi fogyasztóink tapasztalatból kezdenek arról meggyőződni, hogy a kőszénnél elérni vélt takarékoság, inkább csak képzeleti s e mellett még a szobák jobb levegője is biztos nyereség az egészségre. A bükkfaszén iránti érdeklődés a vasüzlettel kapcsolatban szintén folytonosan fennáll.

A vasuti szállítás körében Fiume javára nevezetes mozzanatot képez a magyar államvasutak és a déli vasut között létrejött azon egyezmény, melyszerint Sziszeckről Károlyvároson át Fiuméba ugyanazon ártételek mellett történik az anyag szállítás mint Triesztbe, a mi Fiume javára a rövidebb szállítási vonal következtében 14⁰/_o-al olcsóbb szállítást biztosít; ez előny első sorban a határőrvidéki faanyagok javára jön, s e

mellett Fiume kereskedelme és a magyar államvasutak nyernek, míg a tulajdonképeni magyar erdőkre kevés fog belőle jutni.

Egyes piacokról nem közlünk ez uttal ártételeket, hanem utalunk megelőző füzetünkre.

Különfélék.

Báró Kemény Gábor földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi minster urat az Országos Erdészeti-Egyesület f. évi rendes közgyűlése az igazgató választmánya ajánlatára az erdő-törvény végrehajtása, az államerdészeti szolgálat szervezése és általában az erdészet körül szerzett kiváló érdemei elismerésül az egyesület tiszteletbeli tagjául választotta. A tagsági oklevelet Tisza Lajos ő excja vezetése alatt egy külön küldöttség fogja átadni, melynek tagjai az első alelnök Bedő Albert, továbbá Bothó Imre, Batthyány herczeg főerdő-mestere, Hoffmann S. és Rónai A. főerdőtanácsosok és Vanke Sándor a herczegprimás erdőmestere.

Tannin-kivonat gyár. Liptó-Ujváron már felépült azon tannin-kivonat gyár, melyet Haász Adolf budapesti nagykereskedő Canada-i szakértők közreműködésével a luczfenyőkéreg csersav tartalmának kivonása végett állit fel s működését, mint értesülünk már legközelebből megkezdí. A gyár naponkint mintegy 100 m.-mázsa tanninkivonatot vagyis egy vasuti kocszi szállitmányra valót szándékozik készíteni. Haász ur e vállalatával, mely Európában az első, nemcsak az erdei iparnak, de a nehéz viszonyokkal küzdő hazai börgyártásnak is igen nevezetes és hasznos szolgálatot teend.

Kitüntetés. A budapesti kereskedelmi és iparkamara e lapok szerkesztőjét a hazai közgazdaság érdekeinek ápolása és fejlesztése körül szerzett érdemeiért a kamara levelező tagjául választotta.

Vadászoknak. A pénzügyminiszter körrendeletileg arról értesítette a törvényhatóságokat, hogy miután a vadászat megadóztatásáról szóló 1875. XXI. t.-cz. rendelkezéseinek módosítása tárgyában csak későbbben várható törvényhozási intézkedés, ennél fogva mindazon felek részére, kik az 1881. év végeig érvényes vadászati jegyek megújításáért, vagy pedig a jövő év első felében vadászati jegyek kiállításáért először folyamodnak, a kívánt vadászati jegyek a félévre eső bélyegilleték lefizetése mellett, 1882. évi junius végeig terjedő érvényességgel lesznek kiállítandók. A vadászati jegyek kiszolgáltatása iránt szóló folyamodványok tekintet nélkül arra, vajjon ilyen jegyek az 1882. évi első felében először váltatnak-e, vagy pedig régi jegyek megújítása kéretik, egyaránt 50 kr bélyegilleték alá esnek.

(F.) **A selmeczi erdő- és bányá-akadémia hallgatói** az 1881/2. tanév kezdetén. Erdészek. Rendesek: 4-ed évesek 4, 3-ad évesek 39, 2-od évesek 50, 1-ső évesek 72. Rendkívüliek: 3-ad éves 1, 2-od évesek 4, 1-ső évesek 2. Vendég 1, összesen 173. Bányászok. Rendesek: 3-ad évesek 21, 2-od évesek 18, 1-ső évesek 31. Rendkívüliek: 3-ad évesek 2, 2-od évesek 4, 1-ső évesek 3, összesen 79. Az egész akadémián van 252 hallgató.

(D.) **Észlelések a megfagyott tengeri-fenyőnél.** (Prilleux Ed. az Annal. d l'Inst. natur agronom. III. 1880. és Vesqu. Bot. Ctrlbl. 1881. 37. sz.) Az 1879/80. rendkívül erős télen észak és közép Francziaországnak majdnem valamennyi Pinus Pinastere megfagyott. A megfagyott törzseket csak rendkívül alacsony ár mellett lehetett eladni, mivel azon vélemény terjedt el, hogy a fa a fagy által nagyobbrészt szétromboltatott és így mint tüzelő anyag, tulajdonságainak java részét elveszítette.

Prilleux megerősítette azon már ismert tényt, hogy a megfagyott fenyőfa nem bocsát ki gyantát és hogy a vágási felület egészen ment a gyantás anyagból, úgy annyira, hogy a megfagyott fát könnyű az élő fától megkülönböztetni.

Müntz A. által keresztül vitt számos elemzés következő közép számot adott:

I. Élő,	nyers	fában	a gyanta	1.9	százalék,
"	"	"	" nedvesség	21.2	"
"	légen száradt	fában	" gyanta	2.3	"
II. Megfagyott	nyers	fában	" gyanta	2.2	"
"	"	"	" nedvesség	31.3	"
"	száraz	"	a gyanta	3.4	százalék.

A fentebb említett népies vélemény tehát teljesen alaptalan.

Azon körülmény, hogy a megfagyott fa semmi gyantát nem bocsát, egyszerűen azon alapszik, hogy a megölt sejtek nedvüket a sejt közti járatoknak adják át s így elvesztik duzzadási képességöket, mi miatt azután a gyantajáratok többé nem működhetnek.

A megfagyott fa nagyobb mértékben bírja a légköri viz-párákat megsűríteni, mint az élő és ezért a gombák által való szétromboltatásnak inkább van kitéve.

(D.) **A fák és villamosság.** (Grandeau Compt. rendus 1878.)

Nagy fák, cserjések és zöld takaróval bíró vágásokban nincs semmi villamos feszély; míg ezen helyektől egy méter távolságra már nagy mennyiségű villamosság állapítható meg.

Változások az erdészeti szolgálat körében. A földművelési ipar- és kereskedelemügyi miniszter Csík Imre, közalapítványi erdőgyakornokot, a selmeczi m. kir. erdő- és bányakadémiához erdészeti tanársegéddé nevezte ki.

Ugyancsak a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszter, a kincstári erdészethez a következő erdőgyakornokat nevezte ki: a beszterczebányai erdőigazgatósághoz Z á-

reczky Pál, Derzsi Gábor és Bodó Károly végzett erdőakadémiai hallgatókat; a zsarnóczai erdőhivatalhoz Pékh József végzett erdőakadémiai hallgatót; a mármaros-szigeti erdőigazgatóságához Urbanovszky Béla végzett erdőakadémiai hallgatót; a bustyaházai erdőhivatalhoz Nádler Béla és Hoós Ernő végzett erdőakadémiai hallgatókat; a szászsebesi erdőhivatalhoz Csepanovszky Hugó és Szilágyi Bertalan végzett erdőakadémiai hallgatókat; a lugosi erdőigazgatóságához Kubányi Endre végzett erdőakadémiai hallgatót; az orsovai erdőhivatalhoz Lumniczer Béla, Rochlitz Gyula és Lehoczky János végzett erdőakadémiai hallgatókat; a lippai főerdőhivatalhoz Porubszky Gyula végzett erdőakadémiai hallgatót; a liptóújvári főerdőhivatalhoz Keleti Lajos végzett erdőakadémiai hallgatót; az ungvári főerdőhivatalhoz Törzs István végzett erdőakadémiai hallgatót; az apatini erdőhivatalhoz Szemők Pál végzett erdőakadémiai hallgatót; a gödöllői erdőhivatalhoz Mixkovszky Károly végzett erdőakadémiai hallgatót; végül a soóvári erdőhivatalhoz Ráczvekerdy Gyula végzett erdőakadémiai hallgatót.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minis-
ter, a kincstári erdőszámvevőséghez a következő gyakornokokat nevezte ki: a soóvári erdőhivatalhoz: Szuhár Béla, végzett erdőakadémiai hallgatót; az ungvári főerdőhivatalhoz Wenk Gyula, végzett erdőakadémiai hallgatót; a lugosi erdőigazgatóságához: Hladik János, eddigi gyakornok helyettest, végül a központi számvevőséghez: Kovács Elek, számvevőségi díjnokat.

Magyarosodunk. Scholcz Arnold, m. k. erdőtitkár, saját, valamint Béla, Gyula, Blanka és Adél nevű kiskorú gyermekei vezetéknévét „Solti“-ra; Lussek Ferencz, m. k. erdész-jelölt „Ónodi“-ra változtatta. — Éljenek!

Erdészeti rendeletek tára.

Körrendelet valamennyi kincstári erdőhatóságnak.

44.018. szám. A magy. kir. pénzügyminister urnak folyó év november 16-án 44.264. szám alatt kelt körrendeletével utasítva lettek a magyar királyi jószágigazgatóságok, hogy az erdészeti ügyekből származó perekben kifizetett előlegek, vagy egyéb költségek azonnal a kifizetés után — a kincstári ügyészségek által pedig még ezen felül felszámított bélyeg s netaláni egyéb költségek az ügyésznek a jószágigazgatósághoz érkezett ebbeli értesítése után a (czimmel) haladéknélkül azon célból közöltessenek, hogy a fizetésre netalán jelentkező féltől az erdészeti tárczanaplóban elszámolandó tőkekövetelésen és kamaton kívül a perköltség is beszédhető s utóbbi a jószágigazgatóság javára elszámolható legyen.

Midőn tehát a felek erdészeti ügyekből származó perköltségeik kiegyenlítése végett a (czim) vagy alattas hivatalainál jelentkeznek — utasítom: hogy a befizetni szándékolt összegeket tőlük akadály nélkül azonnal vegye illetve vétesse át és az ottani adó- mint erdőhivatali pénztárba azon utasítással szállítsa be, hogy az — a kérdéses összeget a pénzügyi tárca javára a perköltség alnaplójában vételezze be.

Figyelmeztetem azonban a (czimet), hogy azon esetben, midőn a fél fizetésre való jelentkezése alkalmával a perköltségek teljes összegéről még tájékozva nem lesz: a bizományilag átveendő összeget nem mint „perköltséget“, hanem csak mint a perköltségre teljesített fizetést nyugtáztassa, hogy továbbá a kincstár érdekeinek megóvása tekintetéből a bérlők és vállalkozók biztosítékait a netalán tartozásban levő perköltségek kiegyenlítése — vagy legalább megközelítő bármi módon eszközözlendő biztosítása előtt az illetőknek ki ne szolgáltassa.

Magától értetik, hogy azon pereknél, melyekre a kincstári ügyészség befolyást nem gyakorolt, az erdészeti kincstár által fedezett és befolyt perköltségek az erdészeti tárczanaplóban bevételezendők.

Budapest, 1881. december 7-én.

A minister meghagyásából:

Bedő,

országos főerdőmester és ministeri tanácsos.

Az Országos Erdészeti-Egyesület pénztáránál teljesített befizetések.

(1881. évi november hóban.)

Befizetés.	ft.	Befizetés.	ft.
Gróf Andrásy Aladár, földbirtokos	10	Id. Csaszkcóczy Mihály, m. kir. erdőmester	8. ₁₆
Akantisz Rezső m. k. köz- al. erdőmester	6. ₂₀	Collinászy Flóris, m. kir. erdész	8. ₁₆
Gróf Apponyi Albert, föld- birtokos	10	Cornidesz György, m. kir. erdész	8. ₁₆
Alberth József, erdőtiszt . .	1	Czobor Adolf, m. kir. fő- erdész	16. ₂₂
Gróf Andrásy Manóné . . .	30	Czibulka Soma	1. ₅₆
Báró Bánhidy Béla, föld- birtokos	8	Csaszkcóczy Károly, urad. erdészsegéd	16
Gróf Batthyány Elemér, földbirtokos	10	Czékus György, m. kir. fa- raktártiszt	8
Gróf Batthyány Lajosné . .	10	Gr. Desseffy Aurél, föld- birtokos	20
Bothó Imre, urad. főerdő- mester	7. ₀₆	Dávid Sándor, mérnöksegéd .	1. ₅₆
Barlay Sándor, m. kir. erdész	16. ₂₂	Drechsler Ignác, kör- erdész	8. ₁₆
Biczay János, erdőmester . .	16. ₂₂	Doleschall Géza, m. kir. erdőgyakornok	13
Bydeskuthy Sándor, jó- szágigazgató	8. ₁₆	Driesz Frigyes, közal. erdő- mester	8. ₁₆
Bertók Soma, erdész	8. ₁₆	Id. Dittrich Szilárd, nyug. erd. gazd. ellenőr	8. ₁₆
Beiwinkler Károly, föld- birtokos	7. ₅₀	Erdődy György, közal. er- dőgyakornok	9. ₁₆
Bariczai erdőhivatal	8	Ercsényi István, m. kir. erdőgyakornok	8. ₁₆
Boglutz Béla, urad. erdész .	8. ₁₆	Engl D. F., fakereskedő . . .	8
Báró Bánffy Zoltán, föld- birtokos	8. ₁₆	Eősz Ferencz, urad. szám- vivő	8. ₁₆
Bayersdorf és Biach czég üzletvezetősége . . .	14	Gróf Eszterházy Miklós, Mór földbirtokos	8. ₁₆
Belházy Jenő, m. kir. erdő- titkár	8. ₁₆	Eleméry Aurél, jószágfel- ügyelő	9. ₉₀
Baján Imre, urad. igazgató .	8. ₁₆	Gróf Festetich György, földbirtokos	25
Botos Lajos, városi erdész .	8		
Balogh Kálmán, m. kir. közal. erdőgyakornok . . .	8		
Csiby Lőrincz, m. kir. erdő- rendező	1		

	Befizetés.	frt.
Füredi Ede, m. kir. főerdész	3.	⁰⁶
Figura József, vadász	0.	⁵⁶
Fuchs János, m. kir. erdész	0.	⁵⁶
Foltinek Ferencz, főerdész	8.	¹⁶
Füzy Alajos, községi erdész	8.	¹⁶
Gróf Festetich Pál, földbirtokos	10	
Fuss Ottó, főerdész	1	
Girsik János, m. kir. osztálytanácsos	60	
Gelinek Tivadar, m. k. h. erdőmester	66.	³⁷
Győri gazdasági egyesület	16.	²²
Glück Ignác, fakereskedő	6.	¹⁶
Gotthielf Ede, fakereskedő	16.	²²
Ganovszky Gusztáv, m. kir. főerdész	16.	²²
Ghyczy Emil, cs. kir. kamarás	1	
Ghyczy Livius, cs. kir. kamarás	1.	⁵⁰
Gács Károly, körerdész	14.	¹⁹
Gajdosik Virgil, közal. erdőgyakornok	1.	⁵⁰
Gombossy János, m. kir. osztálytanácsos	5	
Gaszner Imre, urad. erdészsegéd	1.	¹⁶
Garlathy Kálmán, kir. erdőfelügyelő	2	
Ghyczy Kálmán, földbirtokos	5	
Grossmann S.	48.	⁸⁰
Haske Emil, városi erdőmester	16	
Hering Samu, urad. erdészsegéd	14	
Hajós József	8	
Hárs István	9.	⁷²

	Befizetés.	frt.
Haasz Adolf, fakereskedő	2	
Ifj. Hoffmann Sándor, közal. erdőgyakornok	1.	⁵⁰
Hirsch István, minist. fogalmazó	1	
Id. Hoffmann Sándor, m. kir. főerdőtanácsos	1	
Hantos János, m. kir. erdőtanácsos	9	
Hangai Géza, m. kir. erdész	1	
Horváth Sándor, m. kir. erdőmérnök	1	
Horácsek István, püsp. urad. főerdész	2	
Harczer Antal, m. k. erdőmester	8	
Kis Horváth József	8	
Ifj. Hübner Ferencz, m. kir. erdőgyakornok	12.	¹⁹
Herfourt László, erdész	8.	¹⁶
Hoffmann Ottó, bányabiztos	8	
Hudák Lajos, városi erdész	8	
Herczog Adolf, v. erdész	8	
Horváth Béla, m. kir. erdész	1	
Hanzély István, közal. erdőgyakornok	8	
Jolsva város	8.	¹⁶
Janicsáry Sándor, földbirtokos	16.	²²
Iglár Bálint, körjegyző	16.	²²
Janauscheck Kálmán, m. kir. erdész	8.	¹⁶
Imre Dénes, m. kir. erdész	10	
Kárász Imre, kat. erdőbecslő	8	
Gróf Károlyi Tibor, földbirtokos	10	
Kiszely Géza, vagyonközs. erdész	1.	⁵⁶

Befizetés.	frt.	Befizetés.	frt.
Kutrovác Károly, főerdész	9. ²²	László Ignác, főerdész	8. ¹⁶
Kubina András, m. kir. erdőgyak.	1. ⁵⁶	Lehmann János, közal. erdősz	13. ⁵⁰
Kócsy János, kat. erdőbecslő	9. ¹⁶	Langhammer József, erdősz	1
Kugler Lajos, m. kir. erdőtitkár	1	Báró Lipthay Béla, földbirtokos	5
Báró Kemény Kálmán, földbirtokos	8. ¹⁶	Leber József, fővadász	8. ¹⁶
Kozelka Pál, főerdész	8. ¹⁶	Lakossyl Ernő, urad. erdősz	8. ¹⁶
Kobera Károly, pagonyerdész	8	Lokesánszky Flóris, urad. erdősz	8. ¹⁶
Kocsis Ferencz	4. ¹⁶	Leonhárd Károly, fűrészgondnok	16. ²²
Krause Géza, m. kir. erdősz	8. ¹⁶	Lavotha Albert, urad. erd. segéd	1. ¹⁶
Kovács György, erdősz	16. ²²	Lakatos Lajos	3. ⁰⁶
Kermopotich Nándor, m. k. főerdész	8. ¹⁶	Molnár István, főerdész	1
Kilián Frigyes, könyvkeresk.	8. ¹⁶	Mányay Imre, közal. erd.	9. ³²
Kohn Jakab, butorkeresk.	8. ¹⁶	Már Károly, urad. erdősz	16. ²²
Krivány János, megyei levéltárnok	8. ¹⁶	Mess Alajos, körerdősz	17. ²²
Krticska Vincze, főerdész	8. ¹⁶	Mjázovszky Károly, m. kir. erdőrendező	1
Kelemen Márton, m. kir. főerdész	8	Michlbach János, m. kir. erdősz	8
Listvány Antal, főerdész	8	Misselbacher Nándor, m. kir. erdősz	16. ²²
Lauschmann István, városi főerdész	1	Molnár Károly, erdősz	16. ²²
Lehoczky Aladár, erdőakademikus	8	Mester József, kir. alerdőfelügyelő	2
Loeszl József, erdőmester	9	Mayer Lajos, m. kir. erdőgyakornok	8
Lányi Imre, erdőbíró	8. ¹⁶	Nikl Aurél, m. kir. erdőgyakornok	1
Lakos Alajos	4. ¹⁶	Nozdroviczky Miklós, v. erdőmester	9. ³²
Licsko Ede, m. kir. erdősz	8. ¹⁶	Novotny Károly, urad. erdősz	9. ¹⁶
Landerer Arthur, közal. erdősz	9	Novák József, közalap. erdőmester	5
Langhammer Gyula, kat. erdőbecslő	8. ¹⁶	Neumann Antal, erdősz	16. ²²
Lányi Adolf, erdősz	8. ¹⁶	Nagy Gyula, kir. erdőfelügyelő	1. ¹⁶
Leitner Endre, urad. erdősz	16. ²²		

	Befizetés.	frt.
Nagy Antal, m. kir. erdő- gyakornok	3. ⁰⁶	1
Nagy Sándor	1	
Neuschloss J. fiai, fake- reskedők	16	
Neuschloss Emil, fake- resk.	8	
Náhoczky Andor, erdész	8. ¹⁹	
Oszwald Károly, m. kir. közal. erdész	4. ⁵⁶	
Országos statisztikai hiva- tal	8. ¹⁶	
Ordódy István, földbirtok- os	8	
Podhrágyi Popper Lipót lovag, földbirtokos	100	
Prokopovits Lajos, vá- rosi erdőmester	8	
Pilis-maróthi erdőhivatal	16. ²²	
Patzl Jenő, főerdész	8. ¹⁶	
Preszler József, körerdész	8. ¹⁶	
Pilássy Endre, v. erdész	8	
özv. Pokorny Antalné	10	
Panek Norbert, m. kir. erdész	154	
id. Pischl Pál, m. kir. erdész	8. ¹⁶	
Plecheisz János, urad. főerdész	8. ¹⁶	
Pehán Gusztáv, erdőmester	8. ¹⁶	
Petrut Márton,	2	
Paulik Andor, uradalmi mérnök	1. ⁵⁶	
Pausinger József, m. kir. közp. erdőrendező	1	
Báró Perényi Zsigmond, földbirtokos	10	
Quentzer testvérek	24	
Rozgonyi Nándor, urad. erdész	8. ¹⁶	
Rozenthal H.	73. ⁸⁰	
Báró Rudics József, föld- birtokos	10	

	Befizetés.	frt.
Ritter Károly, m. kir. er- dőgyakornok	1. ¹⁶	
Ruprecht Antal	1. ⁵⁵	
Rózsay Rezső, m. kir. er- dőrendező	1	
Rinaldi Otto, urad. főer- dész	8. ¹⁶	
Rend Domokos, m. kir. er- dész	4. ¹⁶	
Rowland Róbert, erdész	8. ¹⁶	
Rochlitz Sándor, erdő- mester	10	
Rebek József, főerdész	2. ¹⁶	
Reisz Kálmán, erdőszámv. dijnok	3. ¹⁶	
Riffer Nándor, urad. fő- erdész	8. ¹⁶	
Rónai Antal, m. kir. főer- dőtanácsos	1	
Rákosi József, m. kir. er- dész	8	
ifj. Schmidt Ferencz, kat. erdőbecslő	0. ⁵⁰	
Selmeczi akad. ifjusági kör	2	
Szimonnek János, jószág- felügyelő	24. ²⁵	
Schusztér Constantín, püspök	8. ¹⁶	
Sztarzikovszky Ferencz, urad. erdőfelügyelő	8. ¹⁶	
Szyllaba Ernő, erdőmest.	16. ²²	
Szilnitzky Jakab, m. kir. bányaorvos	8. ¹⁶	
Szőcs Károly, m. k. erd.	8	
Somkerekí Gusztáv, m. kir. főerdész	8	
Szöllősy János, kat. erdő- becslő	8. ¹⁶	
Szójka Gyula, m. kir. er- dész	8. ¹⁶	
Schumichrast Gyula, fő- kápt. erdész	3. ¹⁶	

Befizetés.	frt.	Befizetés.	frt.
Skvór Ignác, m. kir. erdőszámvivő	8. ¹⁶	Gróf Teleky Samu, földbirtokos	16. ²²
Siebel Mihály, erdész	8. ¹⁶	Tellesnitzky Nándor, m. kir. erdész	8. ¹⁶
Schillinger Adolf, m. k. főerdész	1	Tauber Manó, fakeresk.	16. ²²
Simenszky Kálmán, közal. erdőmester	1	Taus E. Rezső	8
Schröder György, végz. erdőakad. hallgató	1. ⁵⁰	Ujházy Dénes, közal. erdőmester	14. ⁵⁶
Szimon Károly, főerdész	8. ⁷²	Vuk M. fiai, fakeresk.	38. ¹⁶
Sulyok Zoltán	1. ²⁶	Véssei Ferencz, kir. al-erdőfelügyelő	1
Szauer József	3. ⁰⁶	Várjon Géza, m. kir. főerdőmester	1
Sümeghi erdőhivatal	2. ⁵⁶	Vidovszky László, jószágfelügyelő	8. ¹⁶
Szikora András	0. ⁵⁶	Veldin Vilmos, mérnök	8. ¹⁶
Schmidt József, főerdész	1. ⁵⁶	Vendler Nándor, főerdész	8
Szeniczey Ödön, földbirtokos	10	Báró Wesselényi Miklós, földbirtokos	16. ²²
Schaitl Károly, erdész	16	Winternitz Vilmos, urad. erdőmester	8. ¹⁶
Szécsi Zsigmond, erdőak. tanár	8	Wallandt Sándor, m. kir. erdőszámtanácsos	16. ²²
ifj. Szögyény László, földbirtokos	24	Wazinszky József, urad. főerdész	8. ¹⁶
Tisza Lajos, földbirtokos	29	Báró Wodjáner Albert, földbirtokos	10
Trszttyánszky László, közal. erdőgyakornok	11	Wolfner és Weisz magkereskedők	2. ⁷⁰
Tanos Pál, urad. főerdész	1	Zarka Miklós, m. királyi osztálytanácsos	10
Trattner Emil, városi erdész	7. ⁶⁶	Zigelhoffer Mihály, pagonyerdész	9. ⁶⁶
Török Gábor, gazd. akad. segédtanár	16. ²²	Zách János, főerdész	2. ¹⁶
Tatarek Kálmán	1. ⁵⁰	Zirin György, urad. erdész	8. ¹⁶
Teuchmann Ferencz, m. k. erdővéd	8	Zivuska József, városi erdész	9
Tiller Mór és testvére, egyenruha száll.	9. ⁵⁰		
Törzs Kálmán, kir. alerdőfelügyelő	9		

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai 1881-ben.

I. Alapító tagok.

A) Készpénzben alapítottak:

	Alapított tőke. Forint
Almásy Pál földbirtokos	200
Andrássy Manóné grófnő	100
Asztalos Albert erdőmester	100
Árvai közbirtokossági uradalom	200
Andrássy György gróf földbirtokos	100
Augnsz Antal báró, földbirtokos	100
Batthyány Fülöp herceg	200
Batthyány Ferencz gróf	100
Baiersdorf Adolf fakereskedő	500
Bezsán János báró földbirtokos	100
Bikkal Nándor m. k. erdőtanácsos	150
Bozó Pál földbirtokos	300
Bothó Imre főerdőmester	100
Batthyány Géza gróf	100
Benitzky Ödön földbirtokos	100
Borói Bömches Frigyes lovag m. k. számvivő főerdész	100
Blaschek Frigyes és örököse Blaschek Ede , uradalmi erdőfelügyelő	100
Batthyány Gusztáv herceg	200
Benitzky Gyula földbirtokos	100
Balás Pál , m. k. erdőmester	160
Bonnáz Sándor , csanádi püspök	200
Cs. k. sz. államvasut-társulat	200
Coburg Koháry Ágoston herceg	500
Czegléd város	100
Cs. k. szab. osztr. államvasut urad. igazgatósága	300
Czizer Károly m. k. erdész	100
Csekonits János gróf földbirtokos	100

D ebreczen sz. k. város	200
D iósgyőri m. k. államjavak igazgatósága	200
D ivald Adolf	100
D egenfeld Imre gróf	200
D éván Róbert, m. k. főerdész	160
E sztergomi érseki káptalan	100
E rkövy Adolf m. k. jószágigazgató	100
F iume sz. k. kikötő-város	100
F orberger János m. k. erdőrendező	100
F üredi Ede, m. k. főerdész	150
G ötz Károly fakereskedő	100
G ötz Fülöp fakereskedő	100
G eisinger József m. k. főerdész	200
G hyczy Ignác földbirtokos	100
G irtl Ádám, főerdész	100
G irsik János, m. k. osztálytanácsos	160
H alácsy Kálmán urad. erdész	100
H aynald Lajos kalocsai bibornok érsek	100
H ermann Imre urad. erdőmester	100
H ajnik János k. államjavak igazgatója	200
H unyady Imre gróf	200
H elferstorfer Ottmár apát	200
H offmann Frigyes örökösei	500
H ügl és Saager vasutépít. vállalkozók	150
H irsch József Lajos földbirt. és fakereskedő	160
I llés Nándor m. kir. főerdőtanácsos	130
J ankovich Gyula gróf földbirtokos	500
J ózsef cs. k. főherczeg	300
K assai közgyűlés	100
K olozsvári m. k. bányagazgatóság	100
K olozsvár szab. kir. város	100

Alapított tőke.
Forint.

Kugler József nyug. m. k. erdőmester	100
Kovács Zsigmond püspök	200
Körmöcz sz. kir. főbányaváros	150
Koncz Imre, m. k. főerdész	100
Kasztner Nándor, kir. erdőfelügyelő	160
Kuntzl Antal, közalap. erdész	100
Kuhinka Gyula, földbirtokos	160
Leveleki Molnár Ágoston földbirtokos	100
Lippai m. k. államjavak igazgatósága	100
Lo-Presti Lajos báró	100
Liptó-ujvári m. k. államjavak igazgatósága	100
Gróf Lamberg-Luzsénszky család	100
Máramaros-szigeti m. k. jóságigazgatóság	400
Székhelyi Majláth György országbíró	200
Mihálovits József, bibornok érsek	200
Marczibányi Antal	100
Magyar-német erdőipar-egylet (Szolnokon)	160
Nagyvárad i. sz. káptalan	100
Nagybányai m. k. bányaigazgatóság	100
Nógrádmegye gazdasági egyesülete	100
Nógrádmegyei hölgyek alapítványa	342
Nachtnebel Fereucz, ny. m. k. erdőmester	100
Németh Samu, ügyvéd	100
Ó-budai m. k. államjavak igazgatósága	100
Pannonhegyi főapátság	100
Pesti ifjak alapítványa	500
Pesti hazai első takarékpénztár	100
Pécskai m. k. államjavak igazgatósága	100
Prandau Gusztáv báró földbirtokos	200
Pokupcsics Gyula fakereskedő	200
Prindl András, ny. m. k. erdőmester	100
Polák Hermil, m. k. erdész	160
Panek Norbert, m. k. erdész	160

	Alapított tőke. Forint.
R anolder János veszprémi püspök	200
R ezucsek Antal zirczi apát	150
R ónai Antal m. k. főerdőtanácsos	125
R ozenthal Jakab fakereskedő	100
R eizmann Herman fakereskedő	150
R aab Samu m. k. főerdész	160
R ománbánsági (karánsebesi) ezredi vagyonszövetség	160
S zathmármegye gazdasági egyesülete	100
S cherffel Róbert városi erdőmester	100
S cherthoss Arthur gróf földbirtokos	100
S chönborn Ervin gróf	300
S chrittwieser József gépészmérnök	100
S elmeczi m. k. főbányagrófi hivatal	400
S imon Vincze prépost	100
S ina Simon báró	500
S óvári m. k. sóbányaigazgatóság	100
S zaniszló Ferencz nagyvárad püspök	200
S zathmár-Némethi város	100
S záybely Norbert m. k. erdőész	100
S zentiványi család rónyai uradalma	200
S zomolnoki m. k. bányagazgatóság	100
S zécheny Gyula gróf	100
S zécheny Pál gróf	160
S ugár Károly m. k. főerdész	100
S zabadka sz. k. város	100
S trobel Sándor erdőmester	100
S zilárdy Ödön földbirtokos	100
S óltz Gyula m. kir. erdőtanácsos és erdőakad. tanár	160
S zunyogh Albert, földbirtokos	100
S zeged sz. k. város	160
S áros nagy- és kis-pataki közbirtokosság	100
T hieriot Albert cs. k. erdőtanácsos	100
T isza Kálmán földbirtokos	100
T emesvári m. k. államjavak igazgatósága	100
T isza Lajos, földbirtokos	200
T atartzy Károly, herkulesfürdői főberlő	160

Alapított tőke.
Forint.

Ung hvári m. k. államjavak igazgatósága	100
Veszprémi káptalan	100
Vodianer Albert báró	100
Vertány Lajos, okl. erdész	160
Wenckheim Károly gróf	100
Wenckheim Frigyes gróf	200
Wagner Ágoston érseki erdőmester	150
Wagner Károly, m. k. főerdőtanácsos	150
Weszter Sándor, m. k. főerdész	160
Zalka János győri püspök	100
Zalamegye gazdasági egyesülete	100
Zichy Domokos gróf	100
Zombori m. k. államjavak igazgatósága	100
Zuszkín Mihály m. k. erdész	100
Zichy N. János gróf, földbirtokos	200

B) Magyar urbéri kötvényekben alapítottak.

Brusek Henrik Coburg herczeg főerdésze	100
Bánffy Albert báró földbirtokos	100
Bedő Albert egyesületi alelnök	150
Divald József m. k. számtanácsos	100
Eleőd Jósá ügyvéd	150
Forgách Kálmán gróf földbirtokos	100
Ghyezy Emil földbirtokos	150
Hudoba Gusztáv m. k. bányatanácsos	100
Kalocsai érseki káptalan	100
Keglevich Béla gróf	250
Kremser János, ny. m. k. erdőmester	100
Podhrágyi Popper Lipót földbirtokos	300
Stanislaw Simon m. k. főerdész	100
Scholcz Rezső m. k. osztálytanácsos	150
Teleky Domokos gróf id., földbirtokos	100
Wessely János erdőfelügyelő	100

C) Magyar szőlődezsma-váltásági kötvényekben
alapítottak.

Ifj. Pollák Bernát fakereskedő	1000
Fogarassy Mihály erdélyi püspök	200

D) Egységes államkötvényben alapított.

Ifj. Pfeiffer József	200
--------------------------------	-----

E) Magyar földhitelintézeti záloglevelekben
alapítottak:

Sztanik Samu m. k. erdőrendező	150
Zámoiszky József gróf, földbirtokos	200

F) Magyar aranyjáradék kötvényekben alapítottak.

Szlávy József	200
Gelsei Guttmann S. H. fakereskedő	300

G) Az örökösöket is kötelező alapítványi köte-
lezvényekkel alapítottak.

Az alapítás ideje.	Alapított Tarto- tőke.	zár. 1881-ik évre.	Fizet- tés. *) F o r i n t.
1867. jan. 29. Atzél Péter földbirtokos	500	75	—
1867. febr. 4. Atzél Lajos báró földbirtokos	100	16	8
1876. jun. 7. Almásy Edmund földbirtokos	200	30	—
„ „ 7. Almásy Edmundné földbirtokosnő	100	15	—
1869. július 8. Andrássy Aladár gróf „	200	10	10
„ aug. 18. Andrássy Manóné grófné	300	30	30
„ sept. 12. Andrássy Gyula gróf földbirtokos	100	6	—
1870. aug. 16. Aschenbrier Agost m. k. erdész	100	13	—
„ okt. 6. Akantisz Rezső m. k. köza. erdőm.	100	12 ₂	6 ₂

*) A befizetések azok, melyek f. évi január 1-től december 25-ig teljesít-
tettek. A szerk.

Az alapítás ideje.		Alapított Tartó- tőke. zás. tés.	Fize- tés.	
		1881-ik évre.		
		F o r i n t.		
"	nov. 28. Székely-udvarhelyi Ágotha			
	Alajos m. k. ministeri számtiszt	100	5	5
1875.	márcz. 16. Aranyi M. fakereskedő	200	10	10
1877.	" 10. Alman András m. k. erdőmester	150	12	—
1879.	júl. 27. Apponyi Albert gróf földbirt.	200	10	10
1880.	" 30. Adriány Arnold, k. erdőfelügyelő	160	8	8
1881.	jan. 1. Ágh Gyula, m. k. erdőgyakornok	160	8	—
"	okt. 16. Aladics Emil, m. k. erdőgyakorn.	160	—	—
1867.	jan. 27. Batthyány Ödön gr. földbirtokos	100	15	—
"	" 22. Batthyány Lajos gróf özvegye	200	10	10
"	márcz. 23. Bornemisza János báró földbirt.	100	—	—
"	május 13. Bánhidý Béla báró földbirtokos	100	8	8
1867.	sept. 13. Beszterczebánya város	100	8	8
"	decz. 26. Sipeki Balás Vincze m. k. főerdész	100	5	—
1868.	jan. 30. Breuner Agost gróf földbirtokos	100	8	8
"	" 31. Beust Ödön báró földbirtokos	100	15	—
"	sept. 24. Böhm Ferencz főerdész	100	8	8
1869.	sept. 15. Batthyány Elemér gr. földbirtokos	200	10	10
"	okt. 30. Belházy Emil, k. főerdőfelügyelő	100	—	4
{ 1870. jun. 2. { Budapest { Pest 6 ⁰ / ₀ 100 frt }		. 300	16	—
{ Buda 5 ⁰ / ₀ 200 " }				
1870.	jun. 24. Borszéki Soma	100	8	8
"	aug. 22. Barcsay Ábrahám főszolgabíró	100	13	—
"	okt. 6. Barta Frigyes erdész	100	5	5
1874.	" 27. Broosz Alajos m. k. erdész	200	16	—
1875.	jan. 19. Biach Mór fakereskedő	200	20	20
1875.	okt. 24. Balbach János m. k. erdész	160	8	8
1876.	febr. 20. Bolcza István gróf földbirtokos	200	10	—
1876.	márcz. 24. Berchtold Richárd gr. földbirt.	200	10	—
1877.	márcz. 22. Beiwinkler Károly földbirtokos	150	7. ₅	7. ₅
1878.	febr. 12. Benedek György m. k. kat. erdőbecslő	160	28	—
"	jan. 15. Biebel János fakereskedő	200	10	10
"	decz. 14. Bánffy Béla Gróf földbirtokos	200	20	10

Az alapítás ideje.		Alapított Tarto- Fize- tőke. zás. tés. 1881-ik évre.	
		F o r i n t.	
1879. okt. —.	Bartha Sándor, m. k. erdész	160	8 8
„ „ 24.	Biloveszky József, ur. erdészsegéd	160	8 8
1880. febr. 20.	Batyka János, kir. al-erdőfelügyelő	160	6 ⁶³ 6 ⁶³
1870. nov. 6.	Baumann Antal, m. k. gépmester	160	4 4
1880. sept. 4.	Brassói bánya- és kohó részvénytársulat	160	8 8
1880. decz. 5.	Bencze Gergely, m. k. erdőgyakorn.	160	8 8
„ decz. 27.	Bielek István, m. k. főerdész	160	8 8
„ decz. 26.	Balás Emil, m. k. főerdész	160	8 8
1881. okt. 10.	Bobok Tivadar, közal. erdőgyakorn.	160	8 8
„ nov. 1.	Bereczky Gyula, m. erdőgyakorn.	150	— —
„ „ 1.	Benigny Gyula, m. k. erdőgyakorn.	150	— —
„ decz. 12.	Briestyánsky Endre, m. kir. erdészjelölt	160	— —
1867. ápr. 12.	Chotek Rezső gróf földbirtokos	100	8 8
1876. jan. 16.	Czirbesz Kálmán közalap. erdőrend.	100	13 —
„ ápr. 20.	Császka György szepesi püspök	200	10 10
„ nov. 1.	Csaszkóczy Károly erdészsegéd	100	8 16
1878. nov. 22.	Csiby Lőrincz, k. kat. alerdőfelügyelő	160	8 8
„ nov. 22.	Czékus György m. k. faraktártiszt	160	8 8
1879. oct. 23.	Csik Gyula, püsp. erdész	160	8 8
1879. decz. 6.	Ifj. Csaszzkóczy Mihály, m. k. erdész	160	16 16
1880. febr. 14.	Cserta Gyula, m. k. erdőgyakornok	160	8 8
1880. decz. 14.	Csipkay János m. k. erdészjelölt	160	8 8
1881. nov. 2.	Csik Imre, m. k. akad. tanársegéd	160	8 8
„ „ 6.	Csupor István, közal. erdőgyakorn.	160	8 8
1869. aug. 18.	Dettrich Flórián (örökösei) kincstári uradalmi ügyész	100	50 —
1869. sept. 16.	Diner Mór fakereskedő	100	5 —
1870. márcz. 20.	Denk Adolf m. k. erdőmester	100	16 16
„ máj. 5.	Deés város	100	10 10

Az alapítás ideje.		Alapított Tartó- Fize- tőke. zás tés. 1881-ik évre.		
		F o r i n t.		
1876. jan. 25.	Degenfeld Lajos gróf	200	10	10
„ nov. 2.	Divald Gyula m. k. erdész	160	8	8
1878. máj. 1.	Dezső Zsigmond v. erdész	160	8	—
„ „ 13.	Dessewffy Aurél gr. földbirtokos	200	20	20
1879. máj. 26.	Dőry Dénes földbirtokos	200	10	—
1879. jun. 21.	Dipold Imre, m. kir. főerdész	160	8	8
1880. febr. 26.	Divald Béla, m. k. erdőgyakornok	160	8	8
1880. okt. 19.	Durst Emil, cs. k. erdőigazgató	160	8	8
1879. okt. 20.	Dernyei Antal, k. alerdőfelügyelő	160	7	7
1881. „ 16.	Dömötör Tihamér, m. k. erdőgyak	160	8	—
1867. jan. 30.	Erdődy István gróf földbirtokos	1000	100	100
„ márcz. 16.	Gerdoveháki Ernust Kelemen földbirtokos	100	5	5
„ márcz. 20.	Elcz Károly gróf földbirtokos	100	5	—
„ május 5.	Erdődy Ferencz gr. földbirtokos	100	10	—
1868. febr. 13.	Eperjes város	100	5	5
„ márcz. 6.	Egri főkáptalan	100	8	8
1870. aug. 1.	Eibl Gusztáv m. k. főerdész	100	10	—
1875. jan. 19.	Epstein Lajos fakereskedő	200	30	—
1876. jan. 3.	Engl D. F. fakereskedő	100	8	8
„ sept. 1.	Eggenhofer Albert fakereskedő	100	10	—
1877. aug. 20.	Ertl János földbirtokos	200	10	10
„ nov. 25.	Erdélyi Gyula, m. k. faraktártiszt	160	16	16
1878. decz. 15.	Engl Sándor fakereskedő	160	8	8
1880. decz. 17.	Eck Ferencz m. kir. erdőmester	160	8	8
1879. okt. —	Eresényi Ödön, m. kir. erdész- jelölt	160	11	—
1881. jan. 5.	Ehrenhelms Ágost, m. k. erdész	160	8	8
1867. febr. 1.	Festetich György gr. földbirt.	500	25	25
„ máj. 15.	Festetich Pál gr. földbirtokos	200	10	10
1868. febr. 1.	Kisapponyi Frankner Antal jószágbirtokos	100	5	10
„ ápr. 21.	Fülepp Lajos m. k. fiz. erdőszámv.	100	5	5

Az alapítás ideje.		Alapított Tarto- tőke.	Fize- zés. 1881-ik évre.	
			F o r i n t.	
1869. jun. 5.	Fuchs Szilárd m. k. erdőmester	100	4	—
1870. aug. 10.	Füzi Dénes m. k. erdőmester	100	16	16
1870. okt. 6.	Fliegl Nándor m. k. erdész	100	8	8
1876. márcz. 20.	Friedmann Ignác fakereskedő	100	16	16
„ ápr. 25.	Fikker Béla m. k. erdőmester	100	16	15
1877. okt. 9.	Früstök István urad. erdőgondnok	160	4	4
„ nov. 20.	Fekete Lajos, m. k. erdőakad. tanár	160	7. ₅₀	8. ₁₀
1878. okt. 21.	Fritsch János, k. erdész	160	8	8
„ „ 24.	Fuchs János m. k. erdész	160	8	5. ₆₂
„ nov. 15.	Feilitzsch Arthur br., erdőgyakorn.	160	8	8
„ „ 26.	Füstös Kálmán, m. k. főerdész	160	8	8
	Frits Béla, m. k. erdész	160	8	8
1880. decz. 23.	Feueregger Imre m. k. hely. főerdész	160	8	8
1881. jan. 9.	Faller József, m. k. erdész	160	8	8
1867. jan. 23.	Ghyezy Kálmán földbirtokos	100	5	5
„ jun. 12.	Gyürky Ábrahámné grófnő	500	50	—
„ jul. 24.	Gyürky Ábrahám gr. földbirtokos	500	25	—
„ aug. 30.	Giller János főerdőmester	100	8	8
1868. márcz. 14.	Gombossy János m. k. osztály- tanácsos	100	5	5
1869. sept. 15.	Görgey Géza m. k. jószágigazgató	100	50	—
„ okt. 30.	Garlathy Kálmán m. k. erdőmester	100	8	8
1876. jun. 13.	Gromon Dezső főispán	200	10	10
„ sept. 8.	Gáblencz Pál m. k. kat. erdőbecslő	100	5	—
1877. ápr. 4.	Gräber Miklós földbirtokos	150	7. ₅	7. ₅
1877. máj. 23.	Gondol Dezső m. k. faraktártiszt	160	22	—
1878. okt. 12.	Győry Géza, érs. főerdész	160	8	8
„ decz. 15.	Gungl János m. k. közal. erdész	160	16	16
1879. oct.	Győry Vilmos, m. k. erdőgyakornok	160	8	—
1879. nov. 29.	Geiszler József, m. k. főerdész	160	8	8
1880. máj. 6.	Girtl Vincze, kápt. főerdész	160	8	8
1880. máj. 6.	Gyöngyössy Béla, m. k. alerdőfelügy.	160	8	8

Az alapítás ideje.	Alapított tőke.	Tarto- zás.	Fize- tés.
			1881-ik évre. F o r i n t.
1880. szept. 21. Grieszbach Ede, gondnok . . .	160	16	16
„ oct. 9. Gaspero Antal, faüzleti vállalkozó . .	160	8	8
„ decz. 9. Gelinek Tivadar m. k. erdőrendező	160	8	8
1880. decz. 23. Guha Károly, m. k. faraktártiszt	160	16	8
1880. decz. 28. Gyenge Samu, m. k. erdész . .	160	8	8
1881. jan. 12. Györke István, m. k. erdész . .	160	8	8
„ decz. 7. Gajdosik Virgil, közal. erdőgy. .	160	—	—
„ „ 8. Geszner Lajos, erdőgyak.	160	8	8
1867. ápr. 1. Hideghéthy Antal földbirtokos . .	100	5	—
„ máj. 15. Hajós József kir. tanácsos . . .	100	8	8
1868. sept. 21. Huzly Károly kisprépost . . .	100	5	5
„ „ 24. Haske Emil városi erdőmester . . .	100	16	16
„ „ 24. Hoffmann Sándor m. k. főerdőtan. .	100	8	8
1870. ápr. 26. Hoffmann Samu fakereskedő . .	100	35	—
„ aug. 1. Horváth Imre nyug. m. k. főerdész	100	50	—
1871. márcz. 15. Haasz Adolf fakereskedő . .	160	2	2
1872. márcz. 14. Hoffmann Antal közalap. erdőm.	200	10	10
„ ápr. 28. Hirsch Istv. cultusminist. fogalmazó	100	8	8
1875. aug. 21. Hóra József, m. k. közp. főerdész .	100	8	—
1876. máj. 1. Huszár István földbirtokos . .	200	10	10
1876. decz. 9. Halbauer István m. k. erdész . .	100	16	16
1877. ápr. 8. Hammer Károly m. k. erdész . .	150	15	15
1877. jul. 19. Hudák Lajos, v. erdész . . .	160	32	8
1877. jul. 27. Helm Gyula cs. k. főerdész . .	150	6	—
1877. okt. 9. Horváth Sándor, m. kir. közp. erdőmérnök	160	4. ₁₂	4. ₃₀
1878. máj. 1. Horváth Béla m. k. erdész . . .	160	8	8
1879. jun. 14. Hahn József, fakereskedő . . .	200	20	—
„ nov. 15. Hubay Zsigmond, m. k. erdész . .	160	8	8
1880. jan. 1. Héczey Lajos, k. al-erdőfelügyelő	160	8	8
„ „ 27. Horn Mór, fakereskedő	200	10	10
„ nov. 20. Hering Samu	160	8	8
„ decz. 16. Hub Rezső főerdész	160	—	—

Alapítás ideje.	Alapított Tarto- tőke.	Fize- zés. tés.	1881-ik évre. F o r i n t.
1877. nov. 24. Hangai Géza, m. k. erdész .	160	8	8
1880. decz. 27. Homolka Lajos, m. k. erdész .	160	8	8
1881. jan. 1. Horváth Lajos, m. k. főerdész .	160	8	8
„ márcz. 18. Hantos János, m. k. főerdőmester	160	8	8
aug. 24. Harczér János, m. k. erdész .	160	8	—
„ decz. 10. Hamerl Ágost, közalap. erdőgyak.	160	—	—
„ „ 7. Hanzély István, „ „	160	—	—
1867. jun. 1. Inkey József földbirtokos .	200	10	10
„ „ 17. Ivánka Imre vasuti igazgató .	100	5	—
1868. febr. 25. Igló város	100	8	8
1869. sept. 30. Joász Alajos m. k. főerdész .	100	16	16
1876. máj. 2. Ivácskóvics Prokop patriarcha .	200	20	—
1878. febr. 22. Inkey István földbirtokos .	200	10	10
1879. oct. 24. Janatka József, m. k. közalapítvá- erdész	160	8	8
1880. jan. 25. Jávorszky Albert, m. k. erdész .	160	8	8
1879. nov. 24. E. Jakab Imre, m. k. erdőgyakorn.	160	16	16
1880. sept. 21. Jánossy Dénes, m. kir. faraktár- gondnok	160	8	8
1880. decz. 12. Jarinay Vilmos m. k. főerdész .	160	8	8
1880. decz. 26. Járos János, m. k. főerdész .	160	6	12
1880. decz. 25. Jambrich János, m. k. főerdész .	160	8	8
1881. márcz. 1. Ihrig Eberhárd	160	8	8
1867. jan. 25. Kende Kanut orsz. képviselő .	100	15	—
„ márcz. 8. Kelemen Sándor földbirtokos .	100	5	—
1867. márcz. 8. Kelemen Albert földbirtokos .	100	5	—
„ aug. 7. Kovács Sándor földbirtokos .	100	50	—
1868. jan. 24. Kecskemét város	100	19 ₂₀	2 ₇₀
„ ápr. 21. Kugler Lajos m. k. erdőtitkár .	160	8	8
„ „ 21. Karácsonyi Guido gr. földbirt.	100	8	8
1868. aug. 7. Kuhinka Ferencz földbirtokos .	100	60	—
„ sept. 11. Kassa sz. kir. város	200	42	84
„ „ 23. Kádár István ifj. közalap. erdőmester	100	5	—

Az alapítás ideje	Alapított tőke	Tarto- zás	Fize- tés.
		1881-ik évre.	
	F o r i n t.		
1869. jul. 24. Kolba Samu fakereskedő . . .	100	10	10
„ sept. 15. Kohn Nátán terménykereskedő . . .	100	5	—
„ „ 27. Kaczvinszky Viktor jászói prépost . . .	100	8	8
1870. febr. 15. Kiegerl János földbirtokos . . .	100	24	24
„ márcz. 1. Klipunovszky Károly m. kir. osztálytanácsos	100	8	8
1870. ápr. 26. Krivoss András fakereskedő . . .	200	10	10
„ okt. 27. Kreybig László m. k. erdész . . .	100	8	8
„ „ 17. Kosztka Vilmos m. k. sóhiv. főnök . . .	100	28	—
„ „ 24. Kallina Károly m. k. erdőmester . . .	160	8	8
1871. jan. 12. Kalmár Tivadar m. k. erdőmester . . .	160	8	8
„ decz. 16. Kenessey Kálmán m. k. oszt. tanácsos . . .	100	5	5
1872. aug. 15. Krausz József m. k. erdész . . .	100	10	10
1875. jul. 10. Kellner Valer m. k. erdőmester . . .	100	8	8
1876. febr. 15. Horgosi Kárász Imre földbirtokos . . .	200	10	10
„ márcz. 31. Károlyi Alajos gr. cs. k. nagykövet . . .	500	25	25
1876. decz. 9. Kostyál György m. k. erdész . . .	100	8	8
1877. okt. 9. Kovács Géza, m. k. közp. főerdész . . .	160	3. ⁶⁹	3. ⁶⁹
1877. okt. 19. Kürthy Géza m. k. erdész . . .	100	8	8
1877. „ 19. Károlyi Tibor gróf földbirtokos . . .	200	10	10
„ „ 28. Kass Ede, m. k. ellenörködő erdő- számvivő	160	8	—
1878. „ 19. Krausz Géza városi erdész . . .	160	8	8
1879. márcz. 7. Körös László, m. k. erdész . . .	160	8	—
„ jun. 11. Kolczonay Antal, püsp. erdész . . .	160	8	8
1880. jan. 1. Kern György, érseki urad. erdő- gyakornok	160	8	8
„ jul. 12. Krivácsy Elek, k. erdőfelügyelő . . .	160	4	4
„ aug. — Klein Ödön, k. erdőfelügyelő . . .	160	8	8
„ okt. 16. Kronberger Mór és Miksa fake- kereskedők	160	16	16
„ nov. 11. Koneczwald Dániel, m. k. erdő- gyakornok	160	8	8
1880. decz. 14. Kuzma Gyula m. k. erdészjelölt . . .	160	8	8

Alapítás ideje.	Alapított Tarto- tőke.	Fize- zés. tés.	1881-ik évre. F o r i n t:
1880. decz. 13. Kabina, János kir. erdőfel- ügyelő	160	8	8
1880. decz. 26. Kossányi Róbert, m. k. főerdő- mester	160	8	8
1880. decz. 28. Kellner Gusztáv, k. alerdőfel- ügyelő	160	8	8
1880. okt. 28. Khuen-Héderváry Károly gr., földbirtokos	200	20	20
1881. okt. 25. Kárász István	160	16	16
„ „ 26. Krappe Frigyes, m. kir. erdő- gyakornok	160	8	8
1881. okt. 30. Kutrovich István, m. k. erdő- gyakornok	160	8	8
1881. nov. 1. Krajcsóvics Béla, m. k. erdő- gyakornok	160	8	8
1867. febr. 6. Lónyay Gábor földbirtokos	200	10	10
„ „ 7. Lipthay Béla báró	100	5	5
1867. aug. 7. László István földbirtokos	100	10	—
1868. febr. 28. Lázár Jakab m. k. jószágigazgató	100	8	8
1869. aug. 30. Laitner Elek m. k. erdőfelügyelő	100	8	8
1869. sept. 15. Laczkó Elek m. k. erdőrendező	100	8	8
1869. sept. 25. Lőcse sz. k. város	100	10	10
„ „ 30. Láng Gábor kataszt. erdőbecslő	100	23 ⁹⁴	—
1870. ápr. 26. Lehotzky János fakereskedő	200	20	20
„ aug. 16. Legányi Géza m. k. erdész	100	13	13
1876. jun. 10. Lechner Gábor m. k. erdőmester	160	8	8
1880. decz. 16. Levitzky Albert m. k. erdész	160	8	8
„ „ 25. Lászlóffy Gábor, m. k. erdő- gyakornok	160	16	16
1880. decz. 29. Lesner Ferencz, m. k. farak- tártiszt	160	8	8
1867. jan. 24. Majthényi László báró, főispán	100	10	10
„ ápr. 15. Mednyánszky Dénes báró	100	—	—

Alapítás ideje.	Alapított Tarto- tőke.	Fize- zés. 1881-ik évre.	
	F o r i n t.		
1867. jun. 23. Mátray Mihály földbirtokos . . .	100	60	—
1868. jun. 23. Maros-Vásárhely sz. k. város . .	100	6	5
„ nov. 9. Markos György m. k. katast. igazgató	100	10	10
1869. aug. 9. Máltsek Gusztáv m. k. ny. jószágig.	100	8	8
„ sept. 15. Marschan József m. k. jószágigaz- gatószági titkár	100	5	5
1869. sept. 15. Mikó Béla m. k. kohóvegyész . .	100	8	5 ₇₅
„ „ 16. Mikó Péter { fakeskedő	100	20	20
1870. ápr. 26. Mikó Péter { „	100		
„ jun. 24. Máday Izidor, m. k. ministeri titkár	100	8	8
„ aug. 16. Molcsány Gábor m. k. erdész . . .	100	8	8
„ okt. 4. Micsky Zsigmond földbirtokos . . .	100	5	5
„ decz. 18. Major Pál ministeri tanácsos . . .	100	5	—
1875. sept. 2. Mjazzovszky Károly m. k. erdő- rendező	100	8	8
1876. márcz. 29. Maderspach Viktor földbirtokos	160	—	—
1876. máj. 8. Mester József m. k. al-erdőfelügyelő	160	8	2 ₅₀
„ „ 8. Mandelik Dániel m. k. erdőmester	160	8	8
1879. máj. 24. Mátray József, prim. főerdész . .	160	7	7
„ jul. 7. Miske Imre báró, főispán	200	10	10
1880. febr. 3. Milch Dávid, fakeskedő	200	10	10
1879. nov. 3. Makutz Rezső, m. k. erdész . . .	160	16	—
„ „ 6. Marczélly Gusztáv, m. kir. farak- tárgondnok	160	8	8
1880. ápr. 1. Milch Izrael, fakeskedő	200	10	10
1880. ápr. 15. Mayer Lajos, m. k. erdőgyakornok .	160	16	16
1880. decz. Michlbach János m. k. erdész . . .	160	16	8
„ „ 28. Masztics Gusztáv, m. k. erdész . . .	160	8	8
„ „ 31. Miljkovics Péter	160	8	8
„ „ 30. Molcsány Ernő, m. k. erdész	160	8	8
1881. jan. 4. Muics István, m. k. erdész	160	8	8
„ „ 13. Mattusch József, ny. m. k. erdész . .	160	16	16
„ máj. 30. Máriássy Mátyás, k. alerdőfelügy. .	160	8	8

Alapítás ideje.	Alapított Tarto- tóke.	zár- zás.	Fize- tés.
	1881-ik évre. F o r i n t.		
1867. febr. 3. N ádasdy Lipót gróf	100	5	—
1868. sept. 23. N agy György földbirtokos	160	16	—
1872. jul. 14. N ovák József k. közalap. erdész	100	5	5
1874. jun. 12. N euschloss Emil fakereskedő	160	8	8
1876. márcz. 2. N opcsa Ferencz báró	100	5	5
1877. szept. 24. N euberger Armin fakereskedő	200	10	10
1878. márcz. 8. N agy Gyula m. k. erdőfelügyelő	160	8	6. ⁸⁷
1879. decz. 2. N agy László, m. k. erdőgyakorn.	160	11	11
„ „ 15. N euschloss J. fiai, fakereskedők	160	16	16
1881. ápr. 27. N agy Gábor, m. k. pénzügyminis- teri titkár	160	8	8
„ okt. 11. N emes Gyula, közal. erdőgyakorn.	160	16	8
„ nov. 1. N agy Antal, m. k. erdőgyakorn.	150	—	—
„ decz. 7. N ádlér Béla, m. k. erdőgyakorn.	160	—	—
1877. jun. 15. Szerémi hg O descalchy Arthur, földbirt.	200	10	6. ⁷⁵
1878. okt. 15. O blatek Lajos, m. k. kat. pót-er- dőbecslő	160	20	20
„ „ 21. O szwald Károly m. k. közal. erdész	160	8	8
1880. jul. 26. O sterlamm Armin, k. erdőfelügyelő	160	8	8
1867. jan. 19. P álffy János gróf	100	5	—
„ „ 21. M érki Piller Gedeon földbirtokos	100	8	8
„ „ 30. E rdődi Pálffy István gróf	100	—	—
1867. febr. 1. P écs sz. k. város	500	25	25
„ „ 7. P álffy József gróf	200	10	10
„ márcz. 9. P álffy Antal herczeg	200	10	10
„ „ 31. P rély István ügyvéd	100	5	5
„ okt. 15. P api Balogh Péter f. tanint. igazg.	200	20	—
1868. febr. 2. P álffy Mór gróf földbirtokos	100	5	—
1869. máj. 7. P rugberger József, m. k. minist. tanácsos	100	16	16
1870. febr. 23. P lech József m. k. erdész	100	8	8
„ okt. 9. P ellion Lajos, m. k. erdész	100	5	5

Alapítás ideje.	Alapított tőke	Tarto- zás. 1881-ik évre.	Fize- tés- 1881-ik évre.
	F o r i n t.		
1880. decz. 8. Pirkner Ernő m. k. erdész . . .	100	5	5
1874. decz. 7. Pausinger József m. k. központi erdőrendező	160	8	—
1876. jan. 26. Petykó József m. k. erdész . . .	100	8	8
„ ápr. 18. Peitler Antal József vácsi püspök	200	10	10
„ okt. 15. Podmaniczky Géza báró . . .	200	20	20
1877. máj. 28. Prokopovics Lajos v. erdőmester	160	8	8
1877. nov. 22. Prónay Aurél báró, m. k. erdész	160	16	16
1878. okt. 12. Penty Albert, m. k. erdész . . .	160	8	8
1879. márcz. 7. Perényi Zsigmond br., földbir. .	200	10	10
„ „ 29. Perczel Mihály, m. k. erdészjelölt	160	8	8
„ aug. 29. Prónay Dezső báró, földbirt. .	160	8	8
1879. okt. Prohászka Lajos, ur. erdészsegéd .	160	8	8
„ „ 22. Pisó Kornél, m. k. erdészjelölt . . .	160	21. ⁰⁷	—
„ „ 24. Péch Dezső, m. k. erdész . . .	160	8	8
1879. nov. 1. Ifj. Pischl Pál, m. k. erdész . . .	160	7	7
1880. „ 21. Poldner Adolf, kat. erdőbecslő . .	160	16	8
„ decz. 16. Prorok Kajetán m. k. erdész . .	160	8	8
„ „ 20. Pukács Antal m. k. fiz. erd. szám- vivő	160	8	8
1880. decz. 20. Peller Ferencz m. k. főerdész .	160	8	8
1880. decz. 24. Pietz Evald, m. k. erdész . . .	160	8	8
1881. jan. 1. Prusinszky Károly, kat. erdő- becslő	160	8	—
1881. jan. 16. Prodánovics János, m. k. erdész	160	8	8
„ jun. 24. Prónay István, földbirtokos . . .	160	8	—
„ decz. 8. Pálffy Alajos, erdőgyakornok . .	160	—	—
1867. febr. 20. Rimamurányvölgyi vasműegyl.	100	8	8
„ jun. 27. Repeczky Ferencz	100	50	—
1869. sept. 29. Récsei Papp Albert	100	8	8
1870. febr. 15. Roller Adolf m. k. erdőmester .	160	8	8
„ ápr. 26. Reich Adolf fakereskedő	100	5	—
„ aug. 7. Rudnyánszky Pál m. k. kat. erdő- becslő	100	16	16

Az alapítás ideje	Alapított Tarto- Fize- tőke zás. tés. 1881-ik évre. F o r i n t.		
1870. nov. 19. Rényi György m. k. honv. ezredes .	100	10	5
1876. febr. 5. Radák Ádám báró	200	10	20
„ márcz. 10. Rochlitz Nándor m. k. erdész .	100	16	—
„ nov. 1. Rochlitz Pál m. k. erdész	160	8	—
1877. nov. 24. Rozenkopf Jenő v. erdőmester .	160	8	8
1878. ápr. 1. Radvánszky Géza br. földbirtokos	200	10	10
1878. okt. 21. Ruman József, m. k. fizető szám- vivő	160	8	8
1879. máj. 26. Rudics József báró földbirt.	200	10	10
1879. okt. 8. Rózsay Rezső, m. k. erdőrendező .	160	8	8
1880. máj. 25. Rutska Tivadar, k. főerdőfelügyelő	160	8	8
1880. decz. 16. Rochel Károly m. k. erdész .	160	8	8
1881. jau. 1. Rappensberger Márton, m. k. főerdész	160	16	16
1881. jan. 30. Reman József, urad. erdőmester .	160	8	—
1881. Rozinszky Béla, k. alerdőfelügy	160	8	8
1881. jun. 12. Róth Emil, városi erdész	160	8	8
„ „ 2. Reinfusz Bódog, erdőmester	160	8	8
1867. jan. 30. Szombathelyi káptalan	100	8	8
„ febr. 14. Szapáry Imre gróf	100	20	—
„ „ 9. Nagygyőri Szőcs Károly	100	8	8
1867. aug. 1. Sopron sz. k. város	100	8	5
„ „ 7. Szontagh Tivadar	100	10	—
1868. febr. 1. Szakolcza város	100	8	8
„ „ 30. Schusselka Gusztáv üveggyáros .	100	8	8
„ sept. 15. Szmrecsányi Nátán	100	55	—
„ „ 16. Stern Jakab fakereskedő	100	8	—
„ „ 21. Stern Jakab „	100		
„ „ 27. Scheint Adolf m. k. aligazgató .	160	8	13
„ „ 27. Szászváros városa	100	8	8
1870. jan. 6. Tornyai Schoszberger Henrik	100	5	5
1870. márcz. 4. Schiffel Károly m. k. erdész .	100	10	—
„ ápr. 25. Scherffel Samu nyug. m. k. főerdő- tanácsos	100	5	5

Alapítás ideje.	Alapított tőke.	Tarto- zás.	Fize- tés.
		1881-ik évre.	
	F o r i n t.		
1870. aug. 17. Székely Mihály m. k. h. főerdő- mester	160	8	8
„ nov. 15. Spéry Lipót m. k. erdőmester	100	10	—
1871. febr. 7. Schobel Károly m. k. faraktárt.	100	8	8
1874. okt. 5. Susa Manó	200	50	—
1875. aug. 21. Steinhausz József m. k. főerdész	160	8	8
„ sept. 10. Szontagh Gusztáv m. k. főerdész	100	13	13
„ decz. 9. Simenszky Kálmán, m. k. közalap. erdőm.	100	8	8
1876. jan. 6. Szabó Adolf, kir. erdőfelügyelő	100	7	—
„ „ 28. Simonyi Lajos báró	200	20	10
„ jun. 13. Széchény Béla gróf	200	20	—
1876. aug. 16. Seide Miksa, cs. k. erdész	160	11	—
„ okt. 14. Szt.-Endre város	200	10	10
1877. ápr. 25. Ságghy Kálmán m. kir. al-erdőfel- ügyelő	160	8	—
1877. jul. 16. Szalay Sándor fakereskedő	150	15	7. ⁵⁰
1878. márcz. 9. Szkokán István m. k. főerdész	200	40	40
1877. nov. 27. Sztokosza Géza m. k. erdész	160	8	8
1877. nov. 25. Sztanik Károly m. k. erdész	160	5	5
1878. máj. 28. Szőcs Miklós m. k. erdész	160	8	8
1878. nov. 1. Schuszter Oszkár m. k. erdész	160	8	8
1878. nov. 1. Smetáček Béla, primási főerdész	160	8	8
„ decz. 3. ifj. Szogyény László földbirt.	160	24	24
1879. márcz. 12. Sztáray Antal gr., földbirtokos	200	10	10
„ „ 29. Schwob Sándor, m. k. főerdész	160	8	8
„ május 16. Szeniczey Ödön, földbirtokos és orsz. képviselő	200	10	10
„ május 16. Szájbély Gyula, orsz. képv.	200	10	10
„ „ 26. Szitányi Bernát földbirt.	200	10	10
„ junius 23. Schmidl Soma, fa- és kéreg- kereskedő	200	10	10
1879. októb. 30. Schemmel Győző, m. k. felmé- zési mérnöksegéd	160	16	—

Az alapítás ideje.	Alapított tőke.	Tarto- zás. 1881-ik évre.	Fize- tés.
			F o r i n t.
1879. sept. 11. Soltész Nándor, m. kir. szám- vivő főerdész	160	8	8
1879. nov. 17. Schmidl Rezső, fa- és kéregke- reskedő	200	6. ³³	6. ³³
„ nov. 15. Tavi Gusztáv, m. k. erdőgyak. .	160	8	8
„ „ 29. Seeberg Adolf, m. k. erdész .	160	8	8
„ „ 24. Schréter Salamon, fakereskedő .	200	10	10
1880. aug. 29. Szepesi Tivadar, m. k. erdész .	160	8	8
„ jun. 11. Schusztér József, m. k. erdőgyak.	160	16	6
1880. aug. 9. Sziklay Lajos, m. kir. fizető erd. számvivő	160	16	16
1880. okt. 28. Stassevics József, m. k. főerdész	160	8	8
„ „ 15. Szarvassy Alajos, m. k. erdész .	160	8	8
1880. decz. 12. Steyrer m. k. erdőmester .	160	8	8
„ „ — Schréter Károly, urad. erdő- titkár	160	8	7
„ dec. 14. Seyffried Károly m. kir. erdő- titkár	160	8	8
„ dec. 20. Scultéty Náthán m. k. erdőmester	160	8	8
„ dec. 16. Schillinger Adolf m. k. főerdész	160	8	8
„ nov. 18. Szécsi Zsigmond, m. k. erdőaka- démiai tanár	160	8	8
„ decz. 28. Stolcz József, m. k. főerdész .	150	5	5
„ decz. 30. Solti Arnold, m. k. erdőtitkár .	160	16	8
„ decz. 31. Szabátovicz Adolf, m. k. erd. .	160	8	8
„ „ 25. Sümegh Vilmos, m. k. erdész .	160	16	16
1881. jan. 8. Szepesi Gusztáv, m. k. erdőrend. .	160	8	8
„ „ 15. Steinsdorfer József, m. k. erd. .	160	8	8
„ „ 27. Sternberg Frigyes	200	10	10
„ márcz. 15. Széchény Sándor gr., földbirt. .	160	8	8
„ „ 15. Sztankovánszky János, „ .	160	8	8
„ nov. 1. Simon Gyula	160	22. ^{ss}	—
„ decz. 7. Somsich Pál, földbirt.	200	—	—
„ „ 8. Schröder György, végzett erdő- akadémikus	160	—	—

Az alapítás ideje.	Alapított Tör- töke.	Fizet- zés.	1881-ik évre.
			F o r i n t.
1867. jan. 17. T i s z a László földbirtokos . . .	100	16	—
„ aug. 6. T ö r ö k Sándor ország. képviselő	100	65	—
1868. febr. 11. Temesvár sz. k. város . . .	100	16	10
„ sept. 24. Treis János kápt. erdőbíró . . .	100	50	—
1870. okt. 26. Tömcsányi Gyula m. k. főerdész .	100	4	3
„ nov. 15. Terbócs Bertalan, m. k. főerdész .	160	8	7
1872. márcz. 15. Takács Ferencz közalap. erdőm.	100	8	8
jan. 5. Tóth Jenő	100	11	11
1876. okt. 31. Tomcsányi Gusztáv, m. k. erdész	160	8	—
1876. decz. 9. Taferner István m. kir. erdész	100	8	8
1877. okt. 21. Törzs Kálmán, k. alerdőfelügyelő .	160	8	8
„ nov. 25. Tölgy Vilmos, k. erdész	160	16	16
1880. máj. 9. Thomesz Gyula, m. k. erdész . . .	160	8	—
1880. decz. 10. Tanos Pál főerdész	160	8	8
„ „ 29. Trauer Gusztáv, m. k. erdész . . .	160	8	8
„ „ 31. Tellesnitzky Nándor, m. kir. erdész	160	8	8
1881. aug. 20. Törzs István, m. k. erdőgyakorn.	160	8	—
1867. febr. 9. Ujvidék sz. k. város	100	16	16
1872. máj 15. Uray Bódog közalap. erdőmester	160	8	8
1879. „ 25. Ujházy Dénes, m. k. közalapítv. erdőmester	160	8	8
1868. jan. 1. Veszprém város	100	8	8
1869. jul. 30. Vallás és közoktatásügyi ministerium	200	10	—
1870. jan. 22. Vertány Lajos, kat. póterdőbecslő	60	3	—
„ máj. 13. Versecz sz. k. város	200	10	10
„ okt. 1. Várjon Géza m. k. erdőmester . . .	100	8	8
„ „ 6. Vadászfy , Jenő m. k. közalap. farak- tárgondnok	100	8	8
1872. máj. 28. Véssei Ferencz, kir. al-erdőfelügy.	100	29. ⁸⁴	—
1877. márcz. 17. Ifj. Városhy Károly földbirtokos .	150	7. ⁵	7. ⁵
1878. okt. 13. Vanke Sándor primási erdőmester	160	8	8

Az alapítás
ideje.Alapított Tartoz- Fize-
tőke. zás. tés.
1861-ik évre.
F o r i n t.

1879. nov. 15. Vlkolinszky Jenő, m. k. központi erdészjelölt	160	8	8
1880. decz. 17. Verbovszky József, m. kir. erdész	160	8	8
1880. decz. 18. Velicska Lajos	100	5	5
1867. jan. 17. Wenckheim László báró	100	5	—
„ febr. 20. Wenckheim Béla báró	100	5	—
1873. nov. 29. Wágner Vilmos m. k. bányatanácsos	100	10. ⁵⁰	—
1875. jan. 23. Wallfisch Ch. és fiai fakereskedők	100	33	—
„ nov. 13. Wieser Alajos m. k. főerdész	100	16	—
1876. febr. 18. Wenckheim Rudolf gróf	200	—	—
1878. márcz. 11. Wodianer Albert báró	200	10	10
1879. oct. 23. Würsching Frigyes, m. k. er- dészjelölt	160	8	8
1867. jan. 20. Zay Albert gróf	200	10	10
1876. márcz. 10. Zúzky Károly közjegyző	100	20	20
„ ápril 26. Zúzky Károly „	100		
„ decz. 16. Zarka Miklós m. k. osztálytanácsos	200	10	10
„ márcz. 16. Zilah város	200	10	10
1878. máj. 14. Zselénszky Róbert gróf	200	40	—
„ debz. 14. Zichy Jenő gróf földbirtokos	200	20	—
1879. jun. — Zünke Kornél	200	30	—

II. Rendes tagok.

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Arcz Károly m. k. fizető erdőszámvivő	8	8
Akadémiai ifjúsági kör Selmezbányán	8	8
Alberty Gusztáv m. k. főerdész	8	8
Adriany Antal m. k. erdész	8	8
Albert József urad. erdőtiszt	8	8
Apáczky Egyed m. k. erdővéd	8	8
Antal Vincze, m. k. erdővéd	8	8

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
B oglutz Béla urad. erdész	8	8
Barlay Sándor m. k. főerdész	16	16
Barco Ede báró fürdőfelügyelő	16	—
Bereczky Sándor káptalani erdőbíró	8	8
Binder Vilmos, m. k. főerdész	8	48
Bükhely Antal püsp. főerdőmester	8	8
Berghold Károly körerész	8	8
Bencze János kat. erdőbecslő	8	8
Berzeviczy Egyed, földbirtokos	8	8
Böhm Gusztáv m. k. jószágigazg. titkár	5	5
Bánffy Zoltán báró földbirtokos	8	8
Bauer Károly kataszt. felügyelő	8	8
Bachó János m. k. erdészjelölt	8	8
Bereczko Manó főerdész	8	8
Bistey Ede főkápt. erdőmester	24	24
Bunyitay Gyula erdőmester	8	8
Belházy Jenő m. k. erdőtitkár	8	8
Boboth Ede közalap. erdőmester	8	8
Baiersdorf Károly	16	16
Bohutinszky Frigyes urad. erdőmester	24	—
Bydeskúthy Sándor, jószágfelügyelő	8	8
Bartha Gyula, m. k. erdészjelölt	8	8
Baján Imre, urad. jószágigazgató	16	16
Bedross József, prim. erdőgyakornok	8	8
Bernárd József, m. k. erdész	8	8
Sipeki Balás Béla, erdész	8	8
Bidló János, körerész	8	8
Bohn Gyula, földbirtokos	8	8
Bertók Soma, urad. erdész	8	8
Balogh Kálmán, közalap. erdőgyakornok	8	8
Baudiss Ernő, főkápt. kasznár	16	8
Baliga Róbert	8	8
Belházy Károly, erdőispán	8	8
Botos Lajos, vár. erdész	8	8
Bodó Károly, erdőispán	8	—
Bélteky Antal, erdőőr	—	—

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
C saszókóczy Mihály id. m. k. erdőmester	8	8
C hászár Károly erdész	8	8
C onrád Gusztáv m. k. erdőbecslő	8	8
C apesius Rezső „ „ erdész	32	—
C ornides György m. k. főerdész	8	8
C zieminszky Benő kat. erdőbecslő	16	8
C ollinászy Flóris m. k. erdész	8	8
C zobor Adolf m. k. főerdész	16	16
C ornides Boldizsár m. k. erdőbecslő	8	8
C somor Mihály, körerdész	16	16
C servenka Antal, körerdész	8	8
C huravi Károly, erd. főtiszt	8	8
C zinzer Károly, urad. erdőmester	8	8
D usbaba Ignác urad. erdész	8	8
D vyhally Jenő m. k. erdész	16	—
D obokay Lajos m. k. fogalmazó	16	—
D őry József m. k. számvizsgáló	8	8
D usbaba Antal urad. erdész	8	8
D ittrich Ferencz főerdész	8	8
D obsina város	8	8
D riesz Frigyes m. k. közalap. erdőmester	8	8
D ecani Ernő m. k. erdőbecslő	8	8
D ufek Elek, pagonyerdész	8	8
I d. Dietrich Szilárd Ernő, erdőgazd. ellenőr	8	8
D ávid János, erdőmesteri segéd	8	8
D rexler Ignác, körerdész	8	8
D oleschal Géza, m. k. erdőgyakornok	16	13
D ietz Sándor, egyetemi tanársegéd	8	—
D obos Elek, erdővéd	—	—
E ltzenbaum Róbert főerdész	8	8
E rtl Gusztáv m. k. erdőrendező	8	—
E szterházy Miklós Móríc gróf	8	8
E ichmüller Agost uradalmi erdész	8	8
E ngl A. és fiai fakereskedők	8	8

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Eösz Ferencz urad. számvivő	8	8
Erdődi György, m. kir. erdőgyakornok	8	8
Eresényi István, m. kir. „	8	8
Eresényi Béla, m. k. erdőgyakorn.	8	8
F arkas Pál erdőmester	8	8
Forberger Pál erdészsegéd	16	16
Fugérth Károly főerdész	8	8
Friss Ferencz primási körerdész	16	—
Faller Károly kir. erdőmester	8	8
Fritz Pál m. k. sóbányagondnok	8	7. ₂₀
Farkas Rezső erdész	8	8
Figura József vadász	8	8
Freund Mózes fakereskedő	16	—
Foltinek Ferencz főerdész	8	8
Füzy Alajos közs. erdész	8	8
Fleischer János m. kir. erdész	8	8
Fritz András földbirtokos	32	—
Fendt Antal katast. felügyelő	8	8
Felső-magyarországi bányapolgárság	8	8
Felsőbánya város	8	8
Fügh Ottó m. k. ispán	8	8
Öreg. Fogassy Gyula urad. körerdész	8	—
Floch Henrik dr. lovag, földbirtokos	8	8
Friedrich Béla, kasznár	—	—
Fejér Lajos	8	8
G räszman János főerdész	8	8
Galló József m. k. erdész	8	8
Gotthilf Ede fa- és terménykereskedő	16	16
Gondos János főerdész	8	13
Ganovszky Gusztáv m. k. főerdész	16	16
Göllner Antal m. k. számvivő főerdész	8	8
Groedl testvérek fakereskedők	8	8
Gálffy Sándor jószágigazgató	8	8
Gönczy István m. k. fiz. erdőszámvivő	8	8

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Dr. Günther Antal ügyvéd	8	—
Gombossy Ferencz m. k. főerdész	32	—
Gáspár Béla m. k. erdész	8	8
Golmécz István, urad. erdész	8	8
Gölnicz bányaváros	8	8
Göttmann Venczel, erdőtiszt	8	10
Gáts Károly, körerdesz	14	14
Graf Adolf, főerdész hercz.	8	8
Guckler Károly, közalap. erdőgyakornok	8	8
Győri püspöki erdészeti hivatal	8	—
Groszmann Róbert, m. k. erdőgyakornok	16	—
Gubányi Antal, vállalkozó	8	8
Garlathy Oszkár, m. k. erdőgyakornok	8	1. ₉₀
Gaszner Imre, erdőtiszt	—	—
Glós László, m. k. erdőgyakornok	—	—
Horn József főerdész	8	8
Hauszner József, m. k. fiz. erdőszámvivő	8	8
Hám Ferencz erdész	40	—
Havas János urad. főerdész	8	8
Harvich Ernő számadó erdész	8	8
Hetényi Károly mérnök	32	—
Heiszer Antal m. k. erd. pénztárnok	16	—
Hofmann Zeno erdőmester	8	8
Hidvéghy Károly kat. póterdőbecslő	26	16
Halpert Náthán fakereskedő	16	—
Harczer Antal m. k. erdőmester	8	8
Hönig Alajos erdőfelügyelő	32	24
Hauszner József m. k. épít. mérnök	8	8
Halmay Ágost m. k. nyug. erdőtanácsos	8	8
Hoffmann Otto bányagondnok	8	8
Hómann Bálint tisztartó	8	16
Havas Sándor, ny. államtitkári helyettes	8	8
Hübner Ferencz ifj., m. k. erdőgyakornok	12	12
Hanzély János, m. k. alap. erdőgyakornok	8	8
Hrebenda Pál főerdész	8	8
Hallianszky Samu erdész	8	8

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Hönsch Manó, m. k. számvivő ellenőr	8	—
Herfourth László, főerdész	8	8
Hajós Gyula, kir. alerdőfelügyelő	8. ¹⁰	8
Hoffmann Róbert, bányaigazgató	16	—
Hoffmann Ármin	8	8
Horácsek István, főerdész	8	8
Herczog Adolf, vár. erdész	8	8
Henszler Lipót, számv. erdész	—	—
Hirspach Ágost. osztr. á. vasut. társ. erdőgyakorn.	—	—
J ony Gusztáv vár. erdész	40	—
Ihrig Vilmos, m. k. alap. erdőmester	8	8
Janicsáry Sándor földbirtokos	16	16
Imre Dénes m. k. erdész	30	20
Iglár Bálint közjegyző	16	16
Janaushek Kálmán, m. k. erdész	20	20
Janthó Dániel m. k. erdőgyakornok	8	—
Jakabfy Miklós, földbirtokos	8	—
K nár Lajos gazdasz és kincst. tiszt	16	8
Kocsy János m. k. katast. erdőbecslő	16	16
Kutrovác Károly főerdész	8	8
Krascsenics Imre főerdész	8	8
Kermopotich Nándor m. k. főerdész	8	8
Korossy Károly m. k. erdész	8	8
Korény Gyula főerdész	16	16
Kovátsi Mihály m. k. kat. erdőbecslő	8	8
Kajaba Lajos főerdész	16	16
Kákossy László erdész	8	8
Kobera Károly pagonyerdész	8	8
Kelemen Márton m. k. erdész	8	8
Kellner György m. k. kat. erdőbecslő	8	8
Kelemen Lajos m. k. fiz. számvivő	8	8
Kőszeg sz. k. város	8	8
Krause Géza m. k. erdész	16	8
Kemény Kálmán báró földbirtokos	8	8
Kozelka Pál főerdész	8	8

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Kubicsek Károly gőzfűrészmalmi gond. és m. kir. póstamester	24	24
Kellner Emil m. k. erdész	8	8
Kovács György erdész (Nagy-Muzsaly)	16	16
Kléma Lajos, m. k. erdőgyakornok	14	—
Kovács Gyula kir. alerdőfelügyelő	16	16
Königsegg Aulendorf Gusztáv gr. földbirt.	8	8
Koch Ede erdőmester	8	8
Krivány János Aradmegye árvaszéki levéltárnoka	8	8
Sárossi Kapeller Ferencz, m. k. ministeri fogalmazó	8	8
Kiefert Frigyes, erdőmester	8	8
Kis-Horváth József, erdőm. segéd	16	8
Köninger Kálmán, urad. kasznár	16	8
Kovács Albert, iskolaszéki elnök	8	8
Kallivoda Albert, közalap. erdész	8	8
Krticska Vincze, főerdész	8	8
Köttbaum Flóris, főerdész	8	10
Kauffmann Albert, erdőbíró	8	8
Kárász Imre, tiszttartó	—	8
Kasparék Pál, főerdész	—	—
Kustár István, érs. alerdész	—	—
Kinszko János, erdővéd	—	—
 Liptay Ferencz m. k. honvédezredes	 8	 8
Lehmann János m. k. köza. erdész	8	8
Leitner Endre urad. erdész	16	16
Lokcsánszky Flóris urad. erdész	8	8
Licskó Ede m. k. erdész	16	16
László Ignác főerdész	8	8
Langhammer József erdész	8	8
Leonhard Károly fűrészgondnok	16	16
Latinovics László m. k. kataszt. felügyelő	24	—
Liedermann Emil m. k. kat. erdőbecslő	8	8
Lönhard Frigyes, m. k. főerdész	8	8
Liebus János főerdész	8	8
Liszt Alajos főerdész	16	13

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Lakossyl Ernő erdész	8	8
Lux Vilmos m. k. faraktártiszt	8	8
Landerer Arthur m. k. közalap. erdész	—	8
Luczenbacher Pál földbirtokos	8	8
Léber József fővadász	8	8
Lemberger Manó üzletvezető	8	8
Lánczy Gyula, m. k. erdész	8	8
Laky Lajos, városi k. i. tanácsnok	8	8
Leszler Alajos, m. k. erdővéd	8	8
Lukáts Andor, m. k. erdőgyakornok	16	—
Langhammer Gyula, m. k. erdőbecslő	16	16
László István, m. k. erdőgyakornok	8	8
Lányi Adolf, erdész	8	8
Lengyel Ödön	8	8
Lamp Károly	8	8
Laukó Sándor, közalp. erdőgyakornok	8	4
Linsky Antal, erdőmester	8	8
Lauschmann István, erdőtiszt	8	—
Luscsek Ferencz, m. k. erdőgyakornok	8	8
Lavotha Albert, erdősegéd	—	8
Lehóczky Aladár, m. k. erdőgyakornok	8	8
Listvány Antal, főerdész	—	8
Lenhárd Antal, erdőakad. hallgató	—	—
Michel József m. k. főerdész	8	8
Menczel Gáspár m. k. erdőgyakornok	24	—
Misselbacher Nándor m. k. faraktártiszt	16	16
Milutinovics S. és fiai fakereskedők	8	8
Máhr Károly erdőmester	8	8
Mányay Imre m. k. közalap. erdész	8	8
Mess Alajos körerdész	16	16
Miksó Imre oklev. gazdász	8	8
Molnár Károly erdész	16	16
Meinhold Rezső m. k. kataszt. erdőbecslő	24	—
Molitor Ágost m. k. kataszt. erdőbecslő felügyelő	8	8
Molnár István erdész	8	8

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Melczer Aurél, erdőfelügyelő	8	8
Mátzon Ede közalap. erdész	8	8
Meiszner István erdész	8	8
Matuskovics Béla m. k. erdész	8	8
Melts Vincze m. k. katast. erdőbecslő	8	8
Marsovszky Mór földbirtokos	8	8
Merény bányaváros	8	8
Meinhold Hubert m. k. erdőbecslő	8	8
Mazanetz János erdőmester	16	16
Magyar-óvári és bellyei főhercz. urad.	105	105
Mihályfy István, m. k. katast. erdőbecslő	8	8
Mihálik Attila, v. erdőbíró	8	—
Merényi Gyula, m. k. erdőgyakornok	8	—
Marosi Ferencz, m. k. erdész	6	3. ⁷⁵
Missics Pál, kir. erdőgyakornok	8	6
Müller Rezső, urad. körerdész	8	24
Modor város	32	32
Meller és Hirsch, urad. bérlők	8	8
Márton József, m. k. erdővéd	8	—
Müller Rezső, testőrvadász	8	8
Mahler Sándor, osztr. á. vasuttárs. erdőgyakorn.	—	—
Mazanecz Rezső, erdővéd	—	—
Nozdroviczky Miklós városi erdőmester	8	8
Niemetz Mór erdész	8	8
Neumann Antal urad. erdész	16	16
Nahóczky Andor erdész	8	8
Novák Ferencz püspöki igazgató	8	8
Nitnausz Gyula m. k. közal. erdész	8	8
Nádassy Kálmán	—	8
Nagy-Rőcze sz. k. város	8	8
Novotny Károly urad. erdész	16	16
Nagy Iván gazdatiszt, m. k. becslőbiztos	8	8
Nagy Károly m. kir. segéd erdőrendező	8	8
Nickl Aurél, m. k. erdőgyakornok	11	11
Nagy Sándor	8	3

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Novy Alajos	8	8
Nürnbergi József	8	8
Nováček Róbert, osztr. á. vasuttárs. erdész	—	—
O dor Ignác erdész	16	—
Ordódy István, földbirtokos	16	16
Orelt Frigyes, erdész	8	—
Ősi Marosszék havasa birtokossága	16	—
Oswald József	8	8
Okolicsányi Lajos	8	8
P intér Károly magánzó	26	—
Pintér Ferencz főkáptalani erdész	16	10
Pethő Lajos erdész	8	8
Penszl Antal m. k. kataszt. erdőbecslőbiztos	8	8
Party Mihály erdőbíró	16	8
Palkovics Károly erdőmesteri segéd	8	8
Pischl Pál id. m. k. főerdész	8	8
Pfalz Károly m. k. erdőmérnök	8	8
Piller Sándor földbirtokos	8	8
Papp Ferencz alerdész	8	8
Petzrik Antal erdész	8	8
Polifka Alajos fővadászmaster	8	—
Pávlik József főerdész	8	8
Patzl Jenő főerdész	8	8
Petrus Márton m. k. kat. erdőbecslőbiztos	8	8
Pehán Gusztáv erdőmester	16	16
Petrus József káptalani erdőbíró	—	—
Pscherer Miklós minist. fogalmazó	16	8
Plecheisz János urad. főerdész	8	8
Pozsony sz. k. város	11. ²⁵	5. ²⁵
Preszler József, körerdész	8	8
Polák Ferencz	8	8
Plechátsek Attila, m. k. erdőgyakornok	8	8
Pokorny Károly, urad. erdőmérnök	8	8
Pilássy Endre, vár. erdész	8	8
Philipp Károly, főerdész	—	—
Pap György, erdővéd	—	—

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Riedl Ödön erdőmester	8	8
Rend Domokos m. k. erd. pénzt. ellenőr	8	8
Ráth Iván urad. igazgató	8	8
Rákosi József m. k. erdész	8	8
Rieger Ignác földbirtokos	40	—
Rajzinger Antal erdész	8	8
Rácz Vendel körerdész	8	8
Rosenberg Eber fakereskedő	16	—
Riedler Antal kat. erdőbecslő	32	—
Römer Frigyes m. k. erdész. számvivő	8	8
Rochlitz Sándor erdőmester	8	8
Roxer Vilmos m. k. katast. erdőbecslőfelügyelő	4. ⁷⁵	3
Rucs János kat. erdőbecslő	32	—
Roheim Náthán földbirtokos	8	8
Rakusán Károly erdész	8	8
Reichard Sándor erdőmester	8	8
Rozinsky János m. k. erdőmester	8	8
Rima-Szombat város	8	8
Ritter Károly m. k. erdőgyakornok	8	8
Ruvald János	8	—
Rowland Vilmos, főerdőmester	8	6
Rowland Róbert, erdész	16	16
Riffer Nándor, főerdész	8	8
Rácz Imre, m. k. erdővéd	8	8
Romy Gyula, tiszttartó	8	8
Roth Ignác ügyvéd és urad. főtiszt	8	8
Roch Ferencz	8	8
Rosenstingl Antal	8	—
Russ Miksa, m. k. erdővéd	8	8
Rinaldi Otto, főerdész	8	8
Reisz Kálmán, erd. számv. dijnok	8	8
Richter Mór, osztr. á. vasuttárs. főerdész	—	—
Rozinszky László, urad. erdész	—	—
Renner József, m. k. erdőakadémiai tanársegéd	—	—

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Schemmel Samu m. k. erdőrendező	8	8
Stenta Gyula m. k. erd. számvivő	32	—
Steinmann József m. k. erdőgyakorn.	32	—
Smirmund Pál erdész	32	—
Schurina József erdész	8	8
Sébor Károly főerdész	32	—
Schmidt Ferencz ifj. erdész	8	8
Somkerekí Gusztáv, m. k. főerdész	8	8
Schusztér Mihály m. k. erdőmester	8	8
Szylaba Ernő erdőmester	16	16
Spék Gusztáv m. k. erdész	8	—
Tóthi Szabó Sándor k. al-erdőfelügyelő	8	3. ²⁵
Szőnyey István erdőgondnok	8	8
Sólyomi Lipót főerdész	8	8
Strobl Lajos főerdész	16	16
Szóllósy János k. kat. erdőbecslő	8	8
Schmidt Ferencz id. főerdész	8	8
Szimon Károly erdész.	16	16
Schleiszner és Braun Béni fakereskedők és épít. vállalkozók	8	8
Schaitl Károly főerdész	16	16
Schusztér Constantin, kassai püspök	16	16
Schusztér József m. k. katast. erdőbecslő felügyelő	8	8
Schuller Dániel fakereskedő	16	16
Schmidt Sándor erdész	40	—
Szantner Gyula főkápt. erdész	8	8
Súlyok Zoltán	8	8
T. Szabó Lajos erdész	24	—
Szoika Gyula m. k. erdész	8	8
Szopos Demjén erdész	8	—
Schönwisner Gyula m. k. erdész	16	—
Sipéky Ágost közbirtokos	—	8
Schmidt Arthur erdész	16	16
Schölcz Ottó m. k. erdész	8	8
Salix Gyula m. k. főerdész	8	8
Soós Ferencz erdőmester	8	8

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Suha Rezső, városi erdőmester	8	8
Szilnitzky Gyula, m. k. erdőszámízt	8	8
Szt.-György város	8	8
Stand Bálint jószágigazgatósági titkár	8	8
Selmeczbánya sz. k. bányaváros	16	16
Szilniczky Jakab m. k. bányagondnok	8	8
Skvór Ignác m. k. erdőszámvivő	8	8
Siebel Mihály erdész	16	16
Scholtes Henrik kat. erdőbecslő	8	8
Schmidt Ignác főerdész	8	8
Szegedy-Ensch Károly, báró, földbirtokos	8	8
Sporzon Pál, akadémiai tanár	16	16
Szentpáli Kázmér, erdészjelölt	16	16
Schmutzer József, m. k. erdész	12	12
Stern A. fakereskedő	6	10
Szálka Albert, m. k. irodai erdővéd	8	8
Sechter Samu, fakereskedő	8	8
Spanyol Géza, m. k. erdőgyakornok	16	—
Szily Lajos, urad. erdész	16	—
Schumichrast Gyula, erdész	8	8
Schmidt Lajos	8	8
Sztarzikovszky Ferencz, erdőfelügyelő	8	8
Schwiegut Ferencz, vár. erdész	8	8
Schuller Guido, urad. erdész	8	—
Szigethy János, „ „	8	—
Schellberger Emil, m. k. erdőgyakornok	—	—
Sailer György, m. k. katast. póterdőbecslő	—	—
Szemők Pál, m. kir. erdőgyakornok	—	—
Tost Gyula, közalap. főtiszt	8	16
Tatarek Rezső erdész	8	—
Teschler János főerdész	8	8
Tóth Gyula m. k. kat. erdőbecslő	6	10
Trattner Mihály k. közalap. erdész	8	8
Tauber Manó fakereskedő	16	16
Thalhammer János erdész	16	16

	Tartozott. frt.	Fizetett. frt.
Teleky Sámuel gróf földbirtokos	16	16
Török Gábor m. k. gazd. tanint. tanársegéd	16	16
Trnovszky Károly m. k. erdész	8	8
Trnovszky Márk m. k. erdész	8	8
Teschler Vincze m. k. erdész	8	8
Trattner Károly m. k. kat. póterdőbecslő	8	8
Tauber Henrik fakereskedő	24	—
Teuchmann Ferencz, m. k. erdővéd	8	8
Téglás Gábor, reáliskolai tanár	8	—
Trszttyánszky László, alap. erdőgyakornok	8	8
Tomin János, erdész	8	8
Tschuppik Róbert, erdőmester	8	—
Trattner Emil, vár. erdész	8	10
Ujlaky István v. erdőmester	8	8
Ujsághy Zsigmond m. k. kat. erdőbecslési felügyelő	8	16
Vlkolinszky Gyula m. k. erdész	32	14
Vibiral János erdész	8	8
Velics Rezső m. k. erdész	8	8
Voelker Frigyes m. k. erd. számvivő	8	8
Vendler Nándor urad. főerdész	8	8
Vuk M. és fiai, fakereskedők	8	8
Vargyas község	32	—
Véssey Mihály, földbirtokos	8	8
Vidovszky László, jószágfelügyelő	8	8
Wallandt Sándor m. k. számtanácsos	16	16
Wagner János erdész	8	8
Weiskopf Alajos, Coburg hercegi erdőmester	8	8
Wolfmayer Gusztáv erdész	8	8
Wazinszky József, főerdész	8	8
Witt Károly, körerdész	6. ⁶⁷	6. ⁶⁷
Winternicz Vilmos, erdőmester	16	16
Wilde Ferencz, püsp. urad. erdész	8	8
Weisz Dániel, m. k. irod. erdővéd	8	8
Weldin Vilmos, mérnök	8	8
Weidmann József, osztr. á. vasut.-társ. erdész	—	—

	Tartozott. frt.	Fizetett frt.
Z a c h a r József erdőbíró	8	8
Z á v o d n i k István urad. pagonyerdész	16	12
Z v e r i n a József főerdész	8	8
Z i v u s k a József városi erdész	8	8
Z e d n i k József m. k. erdész	8	8
Z s a r n a y János erdőmester	8	8
Z a c h á r Gyula, m. k. erdőgyakornok	16	—
Z i e g e l h o f f e r Mihály, pagonyerdész	8	8
Z i r i n György, urad. erdész	8	8
Z a t h u r e c z k y Gyula, földbirtokos	—	8

III. Tiszteletbeli tagok.

a) Hazaiak : **H a j ó s** József királyi tanácsos.

K e m é n y Gábor báró, földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter és földbirtokos.

K o r i z m i c s László, az orsz. gazd. egyesület alelnöke.

L ó n y a y Gábor, földbirtokos.

b) Külföldi : **W e b e r** Henrik, erdészeti író.

IV. Pártoló tag.

A l b r e c h t Császári és királyi Ausztriai Főherczeg Ő Fensége.

Az „Orsz. Erd. Egyesület“ igazgató választmánya.

(A választás történt az 1881. évi december 18-án tartott rendes közgyűlésen.)

Elnök: T i s z a Lajos Ő Excja, Ő csász. és ap. kir. Felsége valóságos belső titkos tanácsosa, szegedi kir. biztos, országgyűlési képviselő stb.

I. alelnök: Kálnoki Bedő Albert, országos főerdőmester és ministeri tanácsos, az erdészeti államvizsgabizottság elnöke, stb.

II. alelnök: Gróf Bánffy Béla, földbirtokos és országgyűlési képviselő.

Választmányi tagok.

Andrássy Gyula gróf földbirtokos, lakik Budapest.

Balás Vincze, m. k. főerdész, l. Budakesz.

Belházy Emil, m. k. főerdőfelügyelő, l. Budapest.

Bikkal Nándor, m. k. erdőigazgató, l. Marm.-Sziget.

Bothó Imre, urad. főerdőmester, l. Körmend.

Degenfeld Imre gróf, földbirtokos, l. Nyir-Bakta.

Divald Adolf, hercegi erdőtanácsos, l. Kis-Marton.

Eleőd Josa, ügyvéd, l. Budapest.

Fekete Lajos, m. k. erdőtanácsos, l. Selmecz.

Garlathy Kálmán, k. erdőfelügyelő, l. Szombathelyen.

Ghyezy Emil, földbirtokos, l. Budapest,

Hoffmann Sándor, cultusministeri főerdőtan., l. Budapest.

Hómann Bálint tisztartó, l. N.-Kovácsi.

Illés Nándor, kir. főerdőtanácsos, l. Budapest.

Kallina Károly, m. k. erdőmester, l. Gödöllő.

Károlyi Tibor gróf, földbirtokos, l. Budapest.

Khuen Héderváry Károly gróf, földbirtokos, l. Budapest.

Lónyay Gábor, földbirtokos, l. Budapest.

Luczenbacher Pál, fakereskedő, l. Szob.

Má d a y Izidor, földm. ministeri osztálytanácsos, I. Budapest.
N a g y György, m. k. jószágigazgató, I. Szeged.
R ó n a i Antal, m. k. főerdőtanácsos, I. Budapest.
R u t s k a Tivadar, kir. erdőfelügyelő, I. Budapest.
S c h o l c z Rezső, m. k. erdőigazgató I. Besztercebánya.
S ó l c z Gyula, kir. erdőtanácsos, I. Selmecz.
S z a b ó Adolf, kir. erdőfelügyelő. I. Kassa.
S z é c h e n y i Pál gróf, földbirtokos, I. Budapest.
S z é c s i Zsigmond, erdőakadémiai tanár, I. Selmecz.
T i s z a László, földbirtokos, I. M.-Csán (Királyhágón tul.)
V a n k e Sándor, primási erdőmester, I. Nyerges-Ujfalu.

Titkár :

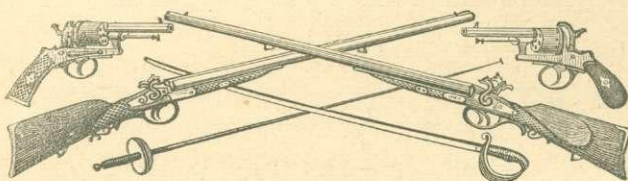
H o r v á t h Sándor. (Hivatali helyiség : Lipótváros, hold-utca,
 21. sz. II. em.

Hirdető-melléklet az „Erdészeti Lapok” 1881. évi XII. füzetéhez.

 Az „Erdészeti Lapok” mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabályzat. Az első negyven (40) sorért soronként negyven (40) krajczár, az erre következő husz (20) sorért, illetőleg a 41 egész 60-ik sorig, soronként harmincz (30) krajczár, míg a 60-ik soron felül következő minden sorért egyenként husz (20) krajczár számíttatik.

Táblázatok nyomdai szabály szerint kétszeres árral számíttatnak.

Fontos utazóknak, vadászoknak, tiszteknek és másoknak.

Revolverek, fegyverek, vadászati eszközök,

különféle egyenruhák, valamint a fegyverszakba vágó mindennemű cikkek

Bécs, Ottakring
Festgasse 11/13.

GASSER LIPOT

Raktár Bécs,
I. Kohlmarkt 8.

fegyvergyára által, jótállás mellett legjobb minőségben és legolcsóbb áron szállíttatnak.

 Illusztrált árjegyzékek bérmentve és ingyen küldetnek.

Hirdetmény.

Mindennemű

erdőtiszti- és katonai egyenruha, vadász- és civilruha
legjutányosabb árak mellett megrendelhető.

Rosenthal H.-nál

az arany sisakhoz.

A m. kir. vallás-, és közoktatási nagyméltóságu ministerium, közalapítványi erdőtisztek és erdőőrök egyenruha-szállítója.

Budapest,

Haas-féle palota, Gizellatér, 1. szám.

Földmérő.

Népszerű nyelven írott kézikönyv, gyakorló gazdák s erdészek használatára írta

Domokos Kálmán,

gazd. tanintézeti igazgató Debreczenben. 450 lapra terjedő szöveg, külön füzetben 87 diszes rajzlappal **4 frt** bolti árért kapható

ifj. Csáthy Károly,

kir. gazd. tanintézeti könyvkereskedőnél **Debreczenben:** főtér 7. szám, valamint általa minden jó hitelű hazai könyvárusnál is.

P á l y á z a t o k.

4508. sz. Alulírott erdőigazgatóságnál betöltendő 800 frt fizetés s egyéb állományszerű illetményekkel, mint nemkülönben a fizetés kétharmadával felérő biztosíték letételének kötelezettségével összekötött számvivő főerdészi állomásra ismételve pályázat nyittatik.

Pályázók felhivatnak erdészeti szakképzettségüket, számviteli jártasságukat és a hivatalos magyar nyelv birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi decz. 31-ig ide benyújtani.

Besztercebányán, 1881. november 29-én.

M. kir. erdőigazgatóság.

2714. sz. Az alólírt hivatalnál a IX. rangosztályba sorozott számvivő főerdészi állomás, melylyel 900 frt fizetés, szabad lakás vagy ennek hiányában a fizetés 15⁰/₀-a lakpénzül, 54 ürköbméter tűzifa és 7 kat. hold terményföld használata van összekötve, üreseedésbe jövén ezen állomás, betöltésére ezennel pályázat nyittatik.

Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ában előírt minősítvényük és a hivatalos nyelven kívül az ezen vidéken divó tót nyelv birásának kimutatása mellett pályázati kérvényüket a jövő év január hó 10-ik napjáig e hivatalhoz juttassák.

Ungvártt, 1881. december 5-én.

M. kir. főerdőhivatal.

4775. sz. Ezen erdőigazgatóság és a zsarnóczai erdőhivatal kerületében megüresedett három erdőőri és öt erdősuhancai állomás betöltése végett pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásokkal évi 250, a suhancziakkal pedig 200 frt bér és egyéb állománszerű illetmények vannak összekötve.

Pályázók felhivatnak, miszerint kellően okmányolt kérvényeiket, melyekben életkoruk, ép erős testalkatuk, tanulmányaik s különösen az erdővédi állomásokért folyamodók feddhetlen életük, a 24-ik évnél betöltése, és a szabályszerű erdőőri szakvizsga letétele hitelesen igazoltatik, 1882. évi január 31-ig ide benyujtsák.

Beszterczebányán, 1881. évi november 30-án.

M. kir. erdőigazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

12.004. szám. Brassó város közönségénél az erdészeti személyzetben következő szolgálati állomások ideiglenesen, kilátással mielőbbi végleges elnyerésre, töltendők be.

1. A töröcsvári várnagyi, esetleg egy erdészeti segéd állomás.
2. Egy I-ső, esetleg II-od osztályu pagonyerdészi állomás.

A töröcsvári várnagy szolgálati díjai 300 frt évi fizetés, 120 frt lóátalány, szabad szállás a töröcsvári várban, vagy mindaddig, míg az a cs. kir. katonaság által használtatik, évenként 100 frt lakbértérít-mény, 40 ürköbméter kemény tűzifailleték, a nagy várkert és egy-néhány hold szántóföld és kaszálók használata, a töröcsvári curia mellett körülbelől 115 frt o. é. évi jövedelemmel. Az erdőtisztai segéd 400 frt évi fizetést, 120 frt lóátalányt, 50 frt szálláspénzt és 40 ürköbméter kemény tűzifailletéket huz.

Az I-ső osztályu pagonyerdész állomása 700 frt évi fizetéssel, 120 frt lóátalánnyal, 100 frt szálláspénzzel és 40 ürköbméter tűzifa-illetékekkel van ellátva, a II-ik osztályu pagonyerdészi állomás pedig 600 frt évi fizetéssel és az I-ső osztályu pagonyerdésznek többi járulékaival.

A tűzifailletékek mindegyiknél a szállásra vitetnek.

Az ezen állomások egyikére pályázni óhajtók felhivatnak, magukat feddhetetlenségük, valamint az erdészeti tudomány akadémiái tanfolyamának teljes és sikerrel lett bevégezése és az erdészettudományi államvizsgának belföldön lett letétele felől kimutatni, a várnagyi

állomásra pályázók pedig még azon bizonylatot kell, hogy hozzák, miszerint ők a magyar nemzethez tartoznak. Mindegyike, ezen állomások egyikére pályázóknak azonkívül ki kell, hogy mutassa, miszerint a 40-dik életévet túl nem haladta és a magyar, német, valamint román nyelvet birja.

A kellően felszerelt pályázati kérelmek legkésőbb 1882-ik év januárhó 20-áig az alulirt tanácsnál benyújtandók.

Brassó, 1881. decemberhó 13-án.

A városi tanács.

4017. sz. A b.-hunyadi járás községei által közösen alkalmazandó a t. megyei közigazgatási mint erdőrendészeti bizottságnak 933. számú rendeletével megerősített, a községek által fizetendő erdőtisztai állomásra, mely 1.000 forint készpénz fizetésben részesítettik, székhelye B.-Hunyadon leend, ezennel pályázat nyittatik.

Pályázni kívánók szabályszerű bélyeggel ellátott, a szükséges megkívántató képességi bizonyítványokkal felszerelt kéréseiket alólirt szolgabíróhoz december 26-ig beadni felhivatnak, a mikor is a választás határnapjául 1881. december 31. d. e. 9 órára tüzetik ki B.-Hunyadra.

B.-Hunyadon, 1881. december 3-án.

B.-Hunyadi járási szolgabírótól.

4860. szám. Ezen erdőigazgatóság részéről 250 frt bér, természetbeni lakás, esetleg 10 százalékos lakpénz, 27 ürköbméter vegyes hasábu tűzifa, 3 $\frac{1}{2}$ holdnyi illetményföld és 105 frtnyi ruházási általánynyal összekötött betegszemlészi állomásra pályázat nyittatik.

Pályázók felhivatnak sajátkezüleg irt kérvényeiket, tartós egészségük, józan életmódjuk, a tót és ezenfelül a magyar és német nyelvben való írás és olvasásbani jártasságuk okmányolása mellett 1882-ik évi február 9-ig ide benyújtani.

Seborvosi oklevéllel bírók, vagy olyanok, kik a hadsereg egészségügyi csapatánál mint betegápolók szolgáltak, elsőbbségben részesülendnek.

Beszterczebányán, 1881. évi decemberhó 12-én.

M. kir. erdőigazgatóság.

(Utánnymat nem díjaztatik.)